

APR 21 1911

Astor Library
Lafayette Pl

"Vienybė Lietuviŋkų"
IŠEINA KAS SEREDA
BROOKLYN, N. Y.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose \$2.00
Europo ir kitur \$3.00
Prenumerata mokama iš versaus.
Prenumeratos metas skaitosi nuo
laiko užrašymo, ne nuo Naujo
Metų.
Apgarsninių knygų kinaskaitė
laikui.
J. J. Paukštis ir K. Brazys
120-124 GRAND ST.
Brooklyn, New York.

"Vienybė Lietuviŋkų"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY
BROOKLYN, N. Y.
Yearly subscription rate:
In the United States \$2.00
To Foreign Countries \$3.00
Advertising rates on application.
Address all communications to
publishers:
J. J. Paukštis & K. Brazys
120-124 GRAND ST.
Brooklyn, New York.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 16.

Brooklyn New York, 27 d. Balandžio (April) 1911m.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST-OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-ED, 1879.

Metai XXVII

Prie mūsų laikraštinių susivažiavimo.

Kaip pernai, paketus laikraštiniams sušaukti pirmąjį susivažiavimą pasiūlyė kritikos taip ir šiemet prieš antrąjį projektuojamą susivažiavimą, suskubome mūsų «kritikai» išsiųsę rašyti. Perna tie «kritikai» pranašavo, kad laikraštinių susivažiavimas nieko gero neduos, o šiemet jau nurodo: «e. ar mes nesakėm, kad nieko nebus: susivažiavo, nutarė pagerinti laikraščius, o čia potam dar labiau redaktoriai susivaidijo. Perna laikraštinių susivažiavimų nepritarė tokie neramuoliai, kaip Baltrušaitis, tokie beprogramiškai kaip «Saulė» ir tokie nežinanti kam jie gyvena kaip «Zvaigždė». Šiemet prisidėjo dar «Keleivis» ir «Tėvynė». Šitie du laikraščiai nors pernai susivažiavime dalyvavo, bet dabar apsirovkavę, kad būta neverta. «Tėvynė» vieton publicistų susivažiavimais gerinti mūsų laikraštį išrado kitą kelią — reikią «gerinti mūsų redaktorius». Tam pritarė ir «Keleivis». Štai opozicijos synopsis.

Kad reikią gerinti mūsų laikraštį tas balsas skamba nuo pat 26 metų atgal, kada pradėjo eiti Amerikoje mūsų pirmieji laikraščiai. Šitas balsas ir dabar nenutilo. Jis negali nutilti amžinai, nes visas žmonių gyvenimas rymoja ant gerinimo. Šiandien pagerisim, rytoj vėl reikės dar labiau gerinti. Gimsta nauji ir nesuaprantami žmonių reikalai, kurie vėl reikią gerinti. Laikraščiai yra visuomenės reikalų ir žmonių idėjų vadovai. Todėl jie pirmiausiai turi gerintis patys ir vesti žmones. Bet kaip jie geris, kaip pataikys visuomenės gyvosių reikalus išgyvendinti, jeigu nebus sutarties tarpe jų pačių? Šitą senai suprato kultūringųjų tautų laikraščiai ir pradėjo jungties į spaudos sąjungas. Ir kur tik užsimezgė spaudos sąjunga, tenai pasirodė reikalas rengti metinius laikraštinių susivažiavimus. Vokietija davė pirmąją pavyzdį. Jų laikraščių organizacijos pasiekė augščiausią laipsnį. Beveik kiekviena civiliziuota šalis dabar turi savo spaudos įvairių įvairiausias draugas, bendroves, ratelius. Amerikos laikraštinių savo organizacijomis beveik valdo visą šios šalies kultūrinę mintį.

Net slavai, kurie skaitosi už labiausiai atsilikusius kultūroje, turi nuo 10 metų savo laikraštinių sąjungą, kuri šiemet liepos mėnesį švenčia 10-metines sukaktuves ir Biegrado mieste, Serbijoje, rengia milžinišką susivažiavimą (sąjungon priguli laikraštiniškai čekų, rusų, lenkų, serbų, bulgarų, slavų ir chorvatų). Atskirų šalių laikraštinių irgi laro savo susivažiavimus. Kokiu galingu balsu prakambejo netik po Rusiją, bet ir po visą pasaulį pernykštis rusų spaudos atstovų susivažiavimas! Kiek tai buvo sujudiuta visuomenės minčių, kiek naujų kultūros idėjų užgimė! Pagaliau ir mūsų mažiukas pernykštis laikraštinių susivažiavimas padarė savo triukšmą, kuris da ir šiemet nenutila.

Bet štai ateina pigios ramos «Tėvynė», «Keleivis» ir «Saulė», kurie atranda, kad mums sekti paskui kultūringas tautas neapsimoka. «Inkurim redaktorių gerinimo fabriką» — jie sako — «ir lietuviams užteks». Visuomenė gera, laikraščiai geri, poperius geras, žodžiai geri, tik redaktoriai negerai. Gerinkim juos. Bet kaip juos gerinti? — jie nežino. Gal juos reikia siųsti dar mokyklon? Bet tada kažin ar ne prisiečių pirmiausiai siųsti tuos redaktorius kurie to «gerinimo» reikalauja... Gal reiktų siųsti per redakcijas kokius laikraštinių instruktorius? Gal redaktoriai kiekvieną korespondenciją turėtų siųsti per visų kitų redaktorių ar savo skaitytojų referendumą (tas juk labai madoj)? Ar gal reiktų lietuviams nupirkti kokia redaktorių liejimo mašina — indėjai Joną, Baltrų, Kazį, pasukai mašina, ir turs! per kitą galą išlindo gatavas redaktorius? Kokių tad reikią stebuklingų prietaisų gimdymui tokių ideališku redaktorių, kaip «Tėvynės», «Keleivio» ir «Saulės»?

Neatsakys mums ant klausimų tie, kurie patys nemato, kas daroma yra laikraštijos pagerinimui pas apšviestas tautas. Mūsų tie pigios ramos redaktoriai, kurie bijo laikraštijos susivažiavimų, rodos labai augštai gerbia susivažiavimus mūsų organizacijų. Jokia, nors ir mažiausi, draugija negali savęs pakelti, jeigu nelaiko susirinkimų. Netik lietuvių organizacijos, bet ir kitų tautų daro susivažiavimus. Daro juos politiškos partijos, daro juos kooperacijos,

daro mokslo draugijos, daro savyšalpos asociacijos, daro laikraštinių, daro dailininkai, esperantistai, labdariai, etc. etc. Neturėtų susivažiavimų, draugija sustotų ant vietos. Ji numirtų dvasiškai, greitai paliautų plakės ir jos kūniškas pulsas. Nes, kas gi yra tie susivažiavimai? Yra tai susirinkimas vienos pakraipos ir vienos profesijos žmonių, vienos dirvos veikėjų; yra tai suvedimas apyskaitų, kas buvo toje dirvoje padaryta praeityje ir užbrizimas programos, kas reikės veikti ateityje. Yra tai momentališkas surinkimas kolektyviškosios minties pajėgų, kuriuos vienu posėdžiu gali išrišti tokias milžiniškas problemas, kokių neišrištų per metus šimtai laikraščių. Jei ju norite, pasakysim, kad ir laikraštinių susivažiavimai yra tai tas «redaktorių gerinimo» fabrikas, kurio su tokiu ilgėjimusi «Tėvynė» laukia. Tas fabrikas jau pernai su pirmu laikraštinių susivažiavimu tapo pastatytas, — tariant padėta pamatai. Sekantis susivažiavimas turi šitą fabriką, šitą laikraštijos gerinimo milžinišką mašiną dirbti.

Pas mus, kaip ir pas kitas tautas, nestinga trumparegių skeptikų, visokių priešnių, kurie viskam naujam neintiki ir nemoka jokios naujos idėjos savo protu apimti, nemoka ir nepajėgia kritiškai apkalnuoti didesnių už savo supratimą darbų. Ko jie nesupranta, tai tuojaus pasako, kad tas negerai. Ir randa tuoj sau panašių trumparegių gaują, kuri pagauna jų balsą ir išneša su reikšmais ant gatvių: «niekai! niekai!» Mažai protaujanti žmonės paprastai labiau mėgsta peikti tą, ko nesupranta. Tas daug lengviau. Mat nereikia lankstyti-miklinti savo proto. Jie daugelį praklinių idėjų pamerkia išnykimui, bet didesnės dvasios žmonės to pamerkimo neatboja, ir žiūrėk — po keletą metų ir tie patys, kurie smerkė, po buvė, po kuopelę pradeda naujas idėjas pripažinti ir net garsiai už jas jau deda savo galvą. Mat teisybė ir apšvieta juos stveda į supratimą. Taip susideda viso ilga žmonių istorija.

Tas pats buvo ir su Amerikos lietuvių laikraštinių pirmuoju susivažiavimu Brooklynne. Ar gi nebuvo reikavimų: «buržuaziškas sumanymas! laikraščių trastas!» iš pusės tokių veikėjų, kaip pp. Baltrušaičiai,

Sukiai, Sinkai ir kiti tos rūšies pseudonymais prisidengę šeškeliai? Bet laikraštinių susivažiavimas, nežiūrint reikšmų ir boykotų, įvyko. Po susivažiavimo — argi ne tie patys reikšniai per apskritus metus laikraštinių susivažiavimu rėmėsi, kaip įvykusių faktų, jeigu kur kokis laikraštijoje negerumas įvyko? Jie pripažino jau, kad susivažiavimas turėjo būti dideliu kultūrišku aktu, tik pas mus, lietuvius, dar esąs girdi negalimas. Taip galvoja ir rachito paimtas kūdikis, kuris iki 5 metų negalėjo pradėti vaikščioti, su pavydu ir neužsitikėjimu žiūrėdamas į metinį vaikisčių, jau pradedančių drąsiai po žemę stypėti. Tie, ką bijosi laikraštinių susivažiavimo ir netiki į tai, į ką intikėjo visas civiliziuotasis pasaulis, yra tai mūsų dvasiški rachitikai, silpnakauliai.

Pirmasis mūsų laikraštinių susivažiavimas neužganėdino daugelio dar ir tu, kurie tikėjo, jog potam turės iš dangaus kristi iškepti karveliai. Jie tikėjosi iš to susivažiavimo stebuklų, ir suprantama — apsvylė. Kodėl? Todėl, kad jie labai daug nori. Mūsų dauguma nori su kaktu sieną pramušt, rėkia: duokit man viską, ko aš noriu, arba nieko! Jie nemato, kad didžiausias stebuklas jau įvyko — tai patsai susivažiavimas. Kas galėjo 25 metus atgal svajoti, kad lietuviai laikraštinių padarys kuomet-nors savo susivažiavimą? Ir štai emė pernai ir padarė. Pirmas pamėginimas susitarti ir susitarti mūsų spaudos vadovams, kaip pagerinus laikraštį, kaip su spaudintu žodžiu atsakius ant pusės milijono lietuviškosios išėivijos reikalų, kaip išrišti švietimo, doros ir etikos klausimus, kaip suorganizuoti apmokamus laikraščių bendradarbius, kaip nustatyti statų: quo tarpe mūsų draugijų ir pačių laikraščių, etc. etc. — viskas tas buvo susivažiavime pajudinta, nusvarstyta ir aptarta. Ar ne antras didelis kultūrinis apsiereikšimas? Berods mūsų smulkieji žmogeliai, ypač tie kurie myli laikraštijoje betvarkę, skandalus ir plovones, dabar slaptai ir viešai džiaugiasi, kad visi tie kaip sujieškojus žmones pasportų neturinčius ir kaip priverčius juos prisipažinti, kas jų esama. Tačiau tas įsakymas nebuvo ikišiol pildomas, ir paskutiniai lai-

nių mūsų redaktoriams, ir girdėdami, kad laikraštinių ketina vėl susivažiavimą, iš anksto jau patys padrebindami kinkas, pagruvoja ir būsintiems susivažiavimams: šiukštu, kad vėl neuždėtumėm cenzūros! Apšireiškia aiški tokių žmonių mintis: jie nenori, kad redaktoriai nustatytų kada nors laikraštines etikas partiją ir visokius koliojimus sukimštų į gurbę. Seniausias mat buvo, jei koliojimūsi vienas laikraštis nepriėmė, tai kitas su džiaugsmu tą atspaudindino ir net pridėjo savo pasigyrimą, kad jis minkštaširdis. Bet nuo perreito susivažiavimo koliojimai iš visų laikraščių abelnai sumažėjo, o skandalistų sruftakė suvirpėjo apie porą trejetą laikraščių, pav. «Keleivis» ir kit. t. p. Todėl laikraščiai iš to atžvilgio jau nemažą žingsnį padarė. Ar tas žingsnis patinka sensacijų ir skandalų mylėtojams, ar ne — tas neapina mūsų visuomenę, kuri kada nors turės išbristi iš tos mūsų laikraštines jovalienės, kaip išbrenda kiekviena civiliziuota tauta.

Anksčiau ar vėliau atsibus mūsų laikraštijos vadovų sekantys susivažiavimai, tai nesvarbu. Mūsų turėjome mintį išreikšti abelnai, apie susivažiavimų reikalingumą. Tie laikraščiai ir tie mūsų visuomenės veikėjai, kurie prisidės prie mūsų spaudos pėkėlimo, jų vardus mūsų istorija aukso raištelis užrašys.

Vargomatis.

kais buvo pastebiamas didelis suplaukimas miestan žmonių, neturinčių jokių pasportų. Dabar policmeisteris įsakė nuovadų prižiūrėtojams pertikrinti gyven-tojų užsirašymo kningas, ir jam asmeniškai inteikti tų žmonių surašus, kurie kiekvieno miesto dalyje gyvena be dokumentų. Be to išakyta parodyti, kas buvo policijos ikišiolai daroma, idant prašalinus tuos miesto gyventojus, kurie gyvena be pasporto.

BIRŠTONAS. Inkuriam rusų akcijonierių draugija, kuri ketina suvartoti milijoną rublių kapitalo pakėlimui Birštono į tikrai gražią gydymos vietą (kurtortą).

Apšvietos Draugija Vilniuje ir Vilniaus gub. Kovo 1 d. Viln. gubernatoriui paduota užtvirtinti apšvietos draugijos «Šviesa» įstatai. Įstatai tie šiomis dienomis buvo sugražinti pertaisymui ir dabar vėl paduoti. Įsteigėjai Jonas Vileišis, Ona Vileišienė, D-ras Domaševičius, Antanas Žmuidzinavičius ir Mykolas Slezevičius.

Nauja Draugija. Šiomis dienomis Vilniaus dvasiškų ir kai-kurių svietiškių paduota užtvirtinti da vienos krikščioniškos lietuvių apšvietos draugijos «Rytas» įstatai.

Naujųjų emimas 1910 m. Apskelbta apie naujųjų emimą 1910 m. šitoki apyskaita, kuri inteikta vidurinių reikalų ministeriui. Vilniaus gub. turėjo duoti 6637 kareivių, tame skaičiuje 1309 žydus. Naujųjų buvo iššaukta 17,398, ir dar 1929 tokių, kuriems stojimo kariuomenėn laikas buvo pailgintas, arba kurie, burtus metant, augščiausius numerius buvo ištraukę. Pagal surašų pasirodė didžia — maža — ir baltarusių 10, 929; kitokių krikščioniškų tikiųjų 3416; žydų 2973; kairaimų 3; mahometonų 27. Pirmos eilės gaunančių paliuosavimą 3907; antros eilės — 2251 ir trečios eilės — 823.

Viso labo šiais metais buvo priimta tarnyston 5452 naujokai.

Bezdanų bylos užbaiga. Šio mėnesio gale—Vilniaus karo teismas buvo ketinęs teisti kaltinamuosius už krašos vagono apiplėšimą Bezdanų stotyje: Česlavą Svirskį, Česlavą Zakrzevskį ir Cezariną Kazakevičaitę. Da

Iš Lietuvos.

VILNIUS. Miesto paskola. Gauta jau iš ministerijos leidimas užtraukti 4 milijonus rublių paskolos kanalizacijos ir vandentruko intaisymui. Be to finansų ministerija pažadėjo leisti miestui pasiskolinti da 4 mil. rub. tramvajaus intaisymui su ta tik išlyga, kad miestas nupirktų Žvėryną.

Pasportai. 1910 m. rugpiučio 25 d. buvo duotas Vilniaus policijai įsakymas neleisti žmonėms, neturintiems pasportų, apsigyventi Vilniuje. Buvo tuomet policijai parodytas kelias, kaip sujieškojus žmones pasportų neturinčius ir kaip priverčius juos prisipažinti, kas jų esama. Tačiau tas įsakymas nebuvo ikišiol pildomas, ir paskutiniai lai-

bar Vilniaus karo apskrįcio vyriausis vadas panaikino tą bylą, remdamasis tuo, kad visi kaltinamieji buvo jau pirm Varšavos karo teismo nuteisti.

Vilniaus gub. valstiečių ūkių aprašymas. Caro vardo pramintos rusų geografijos draugijos skyrius, veikiantis Vilnuje nutarė šią vasarą užsiimti Viln. gub. valstiečių ūkių aprašymu. Pagal tos programos turas būti aprašyta ūkininko šeima (kiek vyrų, kiek moterų, kas moka skaityti ir rašyti), kiek žemės valdo, kokios rūšies: koks ukis vedamas; kiek sėjama javų, kiek sudorojama javų ir šieno; kiek laikoma arklių, raguočių, kiaulių, avių, ožkų, naminių paukščių, kokios padarynės vartojamos; kiek padirnyta piningais, kiek išleidžiama; ar yra kur arti gydytojas; kiek mokesčių ir t. t. Tas ūkių aprašymas bus pavestas liaudies mokytojams daryti. Ketina dar tą didelį ir svarbų darbą padėti dirbti žemės tvarkomosios komisijos nariai, girininkai ir mokesčius renkantieji inspektoriai.

LINKUVA. Panevėžio p. 50 metų sukaktuvinį šventinį vasario 19 d. prisirinko pilna bažnyčia žmonių, buvo pamaldos, pamokslas, po to nuėjom į dviklasę mokyklą, kur buvo sienos ir paveikslai papuošti eglių vainikais ir šiaip eglės pastatytos. Žmonės susirinko iš 4 valstijų: Linkuvos, Žeimelio, Pakruojaus ir Rozalino. Buvo tai vis žemiečių viršūninko suvaryti: raštininkai, viršaičiai, seniūnai, teisėjai, iš linkuviečių buvo senų vyrų, moterų ir vaikų daugybė. Mokytoja paskaitė rusiškai iš knygų, vaikai padainavo, pasakė sakmes, eiles. Bent 3 dainas ir 3 eilutes kalbėjo lietuviškai, paskaitų nebuvo lietuviškų, laike rusiško skaitymo žmonės senieji murmėjo, kad nieko nesupranta, bet mokytojas lietuvis paaikšino, kad lietuviškai esą užginta. Laike skaitymų išsiskyrė žmonės į priesienį, šnekėjos, rūkė papirusus, kalbėjos: «Kad būtų skaite lietuviškai, tai butumėm supratę ka skaito, o dabar eikim!» Daug ir išėjo. Dainavo rusiškai, o po dainų lietuviškai padainotų ir eilių lietuviškai pasakytų plojo rankomis žmonės. Kaip «Bože Caria» užgiedojo visiems lietuviams atsistoti ir tuom užsibaigė vakaras. Po giesmės rusas mokytojas dailijo vaikams caro Aleksandro II pavaišėlius. Aludės, monopolis ir traktierius buvo uždaryti, kol mokykloje buvo susirinkimas. Taip tatau mes šventėm vasario 19 d. baudžiamos panaikinimo sukaktuves.

Pašalietis.

Nori pasidanguinti. Juodašimčiai buvę padavę prašymą patvirtinti «Visos Rusijos rusų tautos sąjungos» įstatus. Vyriausybė, tačiau, nepatvirtino.

A. + A. Aleksandra Braukila. Kovo 12 d. po ilgos ir sunkios ligos mirė Orle inžinierius Aleksandra Braukila. Jis gimė 1871 m. Vai-

skunų sodžiuje Užpalių parapijoje.

Budamas da gymnazijoje gavo džiova, o vargingas studentavimas galutinai nusilpino jo sveikatą ir ta baisi liga giliai įleido šaknis jo organizman.

Pabaigęs mokslą vis svajojo apsigyventi Lietuvoj, bet silpna sveikata to jam neleido; priscėjo įeškoti lengvesnės valdiškos vietos; jis tarnavo ant geležinkelio Orle.

Liga ir vargingas gyvenimas atajėmė iš jo energiją, bet nepagadino jo skaištaus budo. Jis buvo augštos doros žmogus. Tegul bus jam lengva svetima šalta žemė.

P. Jodelė.

Kapucinas kuningas Kadirka, žinomas lietuviams pamokslininkas, daug vietose jau skelbęs karštus pamokslus prieš degtinės vartojimą, — buvo ketinęs šiemet vėl kai-kuriais Kauno gub. parapijas aplankyti. Bet Varšavos gen-gub. Skalomas atšaukė jį iš Panemunio (Suvalkų gub.) ir tokiu būdu užkirto kelią jo tolesnei kelionei.

ŽIDIKAI. Telšių pav. Vasario 6 d. buvo susaukta sulig žemiečių viršūninko paliepimo rinktinių susirinkimas. Žem. virš. išėjo, pasakė, kad baudžiamos panaikinimui paminėti reikia Aleksandrai II paminklas pastatyti. Penki vyrai ar kiek ten sušuko — «reikia, reikia!» ir nutarimas buvo pabaigtas... visi, vadinasi, sutiko.

Ten buvęs.

SUVALKAI. Apskrįcio teismas nagrinėjo Mariampolėj bylas, turinčias ryšį su suirutėmis 1905 ir sekančių metų; nuginklavimas girinių sargų ir baudimas šnipų vardu L.-S.-D.-P. 10 (23) — III buvo teisiama: Andrius Treigys, Juozas Narijauckas, Antanas Žukauskas, Jonas Pacevičius ir Jonas Ankudavičius — 1) už ginkluotą užpuolimą ant namų geros sargo Lauryno Babiono ir Onos Krušinskienės ir už atėmimą nuo jų ginklų. 2) už išplėkimą kailio kančiais. («šešiolik») Onai Krušinskienėi — 1908 metais. Nuteisti: Andrius Treigys — 6 met. 8 mėn. katorgos, Juozas Narijauckas — 10 metų kator., Antanas Žukauskas — 6 met. 8 mėn. kator., Jonas Pacevičius — 12 metų kator. ir Jonas Ankudavičius — 8 met. kalėjimo (nepilnametis). Gynė adv.: p. Leonas iš Kauno, p.p. Romanas iš Stanišauskis — iš Suvalkų.

11 (24) — III buvo teisiama: Laurynas ir Jonas Ankudavičiai (tėvas ir sūnus) ir Magdalena Baltusienė. Kaltinami užmanyme ir pagelbėjime nežinomoms ypatomis užmušti Oną Krušinskienę. Atsitiko 1909 m. Laurynas Ankudavičius nuteistas 8 met. kator., Magdalena Baltusienė — 12 met. kat. Jonas Ankudavičius išteisintas. Gynė advokatai Leonas ir Romanas.

MARIAMPOLĖ. Čia buvo atvažiavęs vienuolis kapucinas Kaz. Kudirka, kuris laikė misijas vietinėj

bažnyčioj nuo 8 iki 12 kovo dienos. Per visas šias dienas jis bažnyčioje sakė pamokslus, kurie į žmones padarė didelį įspūdį ir intekmę. Tėvas Kazimieras savo pamokslais taip mokėjo intikrinti žmones, jog daugelis visai atsisakė vartoti svaiginančius gėrimus. Paskutinę savaitę po jo išvažiavimo Mariampolėj girtuokliavimas žmiamai susimąžino, alinės, smūklės ir kitos linksmos užteituvės beveik neteko savo lauktojų. Tik nežinia, ar ilgai taip tęsis, ar žmonės, kolei dar nepamiršo anų pamokslų, šalinis nuo girtuokliavimo, ar trumpam laikui praėjus, griebsis dar sparčiau prie linksminančių skystimėlių. Misijos atminčiai pastatytas šventoriuje medinis kryžius.

A. Kelmūtis.

Kovo 14 d. «Įstatymų ir valdžios prisakymų rinkinyje» apskelbtas Augščiausias prisakymas senatui, pasiremiant 87 str., įvesti Vitebsko, Volyniaus, Kievo, Minsko, Mohilevo ir Podolians gub. žemietijų įstaigas. («Liet. Žin.»)

DUSMENIŠ. Trakų pav. Pas mus tokios naujienos, Viena mokykla, vaikų joje prisirenka iki 40; kiti jų visai nesupranta rusiškai, bet mokytojas rusas. Praėjusiais metais gyventojai buvo padavę prašymą, kad jiems duotų mokytoją lietuvių, bet lig šio laiko jokio atsakymo nesulaukė. Sodžiuose vaikus mokina lietuviškai. «Blaivybės» draugija pradeda tvarkytis, jau burelis — arti 400 žm. Bažnyčia visai pasenusi, medinė Klebonas ir parapija nori pradėti statyti naują, bet trūksta pinigų. Jaunimas jau pradeda busti iš miego. Pirmas Dusmenišnas atėdavo «L. U.» vienas egz., bet klebonas darsižinojo ir net rankomis liesti užgynė. *Mokantis groti ant armonikos.*

EBUTONIAI. Pan. pav. Sodžius nemažas, gyventojų arti šimto. Laikraščių tarpaima tik tai «L. U.» ir «Vien.» po vieną. Jaunimas ištiesi maudosi degtinėje. Turime tris smūkles. Pasigers ir čia galvų skaldytis (prisitaisę gelažgalius ant virvelės)

M. B.

VILKAVISKIO pav., Suv. red. *Draro darbininkų gyvenimas.* Nėgana to, kad visos streikų laiku iškovotos lengvybės ir algos papildinimai panaikinta, bet kai kurie dvarininkai įveda da ir kitus apsunkinimus. Pereitais metais kai kuriuos dvarus atpirko iš Lenkijos atvykę dvarininkai, ir savo «madas» įvedė.

Bajorų dvaro valdytojas pereitais metais uždraudė savo darbininkams iki šv. Onai kiaules leisti laukan (po šv. Onai gali leisti, bet reikia turėti savo piemenį) ir rinkti ar laukuos ar darže žaliąją pašarą; užtai užmoka piningais po 20 rublių. Be to da tas dvarininkas uždraudė kumečių vaikams uždeiti dvaran, gali vaikščioti tiktai apie kašarus. Šiais metais tokius reikalavimus žada įvesti ir kiti dvarininkai, o kai kurie iš jų

reikalauja savo darbininkų, kad išsimokytų lenkiškai kalbėti.

Anot darbininkų, «buvo, buvo — o dabar ir dugnas išpuvo. Kaip pirmiau buvo, tai nors ir po truputį, bet vis turėjome uždaro, o dabar tai visados turėsime nedarvą lakti.»

s. s. s.

ROKISKIO. Zarasų pav. *Apgarikas.* Per sodžius valkiojas koksai tai nepažįstamas apgarikas. Ateis, ir pradeda žmonėms kalbėti, kad jis viską žinaš, atėitį pranašaujas: kiek kas turi pinigų, gyvulių, koks bus ateinantis gyvenimas ir t. t. spėja su pagalba staliuko. Gyventojai pradėjo tikėti, kad jis dirba su velnio pagalba... ir krauna apgarikui pinigų. Ypač rūpinas moteris ir merginos — pasakyk joms, ir koks bus vyras, ar daug bus vaikų ir t. t. Moka apgarikėliui po 50 kap., po 1 rub.

J. Palandiskių V.

PLUNGĖ. Telšių pav. Ligšiol mūsų krašte pirklystė buvo žydų rankose; pagal savo sutarimo jie ir temoka. Gyvena jie vienybėj ir reikalui atsitikus nepasigali ir pinigų sumesti, kad kelią kitam pakirsti. Buvo toks atsitikimas, — pirmadieniais čia suveda karves parduoti; pasigirdo atvažiuojąs iš Rygos pirklys, tuojau žydai sumetė pinigų ir užstojo kelią. Nebegirdėti, kad atvažiuotų kas daugiau. Vietiniai valstiečiai taipogi pragudrėjo — nebeparduoda nepasvėrę, kainas taipogi žino. Tiktai žydų da negali priveikti.

J-nis I.

(«Liet. Ūkin.»)

LAUKUVA, Telšių pav. Čia, nors ir yra liaudies mokykla, bet norima atidengti da ir «Saulės». Isteigimui ir užlaikymui mokyklos aukauja: klebonas 150 rublių, kuningas 25 rub., daktariene duoda miško lentoms, iš šalies pririnkta apie 30 rub. ir apie 20 žmonių susirašė kaip nariai su metiniu mokesniu po 5 rub.

Seimo Lepšys.

VIDIŠKIAI. Ukm. pav. Retai gražus šitas miestelis. Per vidurį plentas, iš šalių gražūs namai, tarp jų nauja liaudies mokykla, tik pernai užbaigta statyti, pilna bernelių ir mergaičių — lavinas, mokinas. Žmonės džiaugiasi ir noriai leidžia vaikus mokyti, sako, mokytojas puikiai mokinas. Yra čia taip pat audimo mokykla, kaip retai kur. Žmonės pusėtina šviesūs.

Politechnikantais.

SKRIAUDŽIAI. Mariampolės pav. Siemet valdžia leido inkurti Skriaudžiuose pradinę mokyklą, prižadėdama nuo savęs duoti medžiagą iš vietinės girios ir da 500 rub. piningais. Ir pakol stotysis mokyklos namas, nuomos būta pas vieną ūkininką. Mokytojas paskirtas lietuvis. Iš to džiaugiamės, nes turime vilktį, kad jis atneš nemažai naudos apšvietimo dirvoj.

J. Sakalas.

(«Mokykla.»)

KAUNAS. «Vienybė»

iš Peterburgo kun. Olšauskas telegrafavo, kad katalikiškosios lietuvių draugijos bus užtvirtintos. Taigi jų gyvenimas neiek nebus pėtrauktas. Ačiu Dievui.

AUKSUČIAI. Kruopių valsč. Kovo 12 d. saulei tekant nušauta 2 šūvais iš šautuvo Stanislovas Šliupas, garsiojo amerikiečio Šliupo brolis. Buvo tai žmogus laisvų pažiūrų, lietuvių laikraščių neskaitė, tik rusiškus. Gerai ūkininkavo, per didžiausias pelkes iškasė griovius, padirbo kelius, bet užtat nuo pravažiuojančių indavo po 10 kap. Nekentė labai vagių ir skriaudos niekam nedovanodavo, o visuomet į teismą patraukdavo. Šit ir dabar važiavo į teismą su P. — dėl medžioklės. Vos pavažiavus kokios 300 žingsnių nuo namų — buvo nušautas, atimta 50 r. revolveris ir laikrodėlis. Piktadarys buvęs vienas, bet dar nesusekta, kas tai toks.

Albertas Gedaminskas.

SVENCIONIS. Viln. g. Vasario 8 d. buvo čia teisiama. Tadas Klimašauskas, nudręs kitkart peiliu E. Jokuvičių, baltarusių laikraščio «Naša Niwa» korespondentą. Klimašauskas miteistas tik vieniems metams kalėjimo, metams policijos priežiūros ir dvasiškajai pabaudai.

KAIRIAI. Šiaulių aps. Pildydamas įsakymą dvasiškos valdžios, mūsų klebonėlis apskelbė iš sakyklos, kad jau visiems barbarizams galas, kad jau bažnyčioje giedosime be pavietrių, moqlų, nesmertelių ir t. t. Išpradžių senesnieji žmonės, nesupraddami kame dalykas, buvo pradėję nerimastauti. — Girdi, «mūsų maldas išvadino kaž-kokiais barbarizmais!» Bet vieną antrą šventadienį pagiedojus, visiems patiko. Nekarą tenka savęs paklausti: — Kodėl senai taip negalėjo giedoti!! Taip gražu!

Baltarusių dainų rinkinėlis. Šiomis dienomis išėjo pirmoji knygėlė baltarusių dainų (su gaidomis) rinkinio «Bielaruski piesiennik». Sutaisë jį žinomas kompozitorius p. L. M. Rogovski, patiekęs muziką daugeliui baltarusių dainų. Pirmojon knygėlen indėta 8 dainos; iš jų viena: «Oi, pajdu ja luham, luham» suharmonizuota mūsų jauno kompozitoriaus, Peterburgo konservatorijos studento, p. Stasio Šimkaus; kitos — p. M. Rogovskio. Leidinį puošia rotografija p. J. Buinickio, žinomo baltarusių tautinių šokių žinovo ir vedėjo, kuriam ir šis leidinys pavestas.

KIEVAS. Šiais mokslo metais baigia čia universitetą du lietuviai: Juozas Stonkus ir Kazys Abromavičius. Abu čjo tyrosios matematikos skyrių. K. Abromavičius parašvtsais veikalas: «O hipergeometričeskich funkciach s odnoj kritičeskoj po vidu točkoj» liko apdovanotas Matematikos Fakulteto aukso medaliumi. Dabar tas, turis svarbą speciališkoj matematikos literatūroj, neužilgo išeis iš

spaudos atskira kninga. **Br. Un.**

Laikraštį uždarė. Kišinevoj vietinė vyresnybė visiškai uždarė Puriškevičiaus leidžiamąjį laikraštį «Drug» Puriškevičius tame laikraštelyje pastaraisiais laikais labai užsipuldavo ant V. Dūmos nacionalistų vado Krupensko ir visos Krupenskių šeimos Besarabijoje. Tikrieji rusai tuo Puriškevičiaus «persekojimu» esą labai pasipiktinę. («Viltis».)

AUGSTOJI PANEMUNĖ. Suv. gub. Tėvas Kazimieras pragarsčjęs misijomis Žemaičiuose ir Amerikoje, šią gavenią lankė Suvalkiją.

Pajevonyj, Marijampolėj pradėta dvasiškąjį darbą ramiai užbaigė. Panemunėj gi pradėta misija, dėlei neperregetų kliūčių, darbštus, uolius vienuolis, dar prižadėtujų keturių pamokslų nepasakęs, išvažiavo vienuolynan — Naujamiestini, palikęs daug ašarų.

PILVIŠKIAI, Mariamp. apskr. Vasario 26 d. nedėdienyje Pilviškiuose «traktinėje» kampe mirė nuo degtinės ūkininkas Juozas Gir. iš Kr. kaimo. Mirusis galėjo turėti iš pažiūros kokį 40 metų amžiaus. Paliko visą savo šeimyną ant praskolinto ūkio. Jau toks netikėtas staigios mirties atsitikimas čia nepimutinis. Per metus laiko apie Pilviškius numirė keli taip staiga, kaip J. G. tas tarp jų skirtumas, kad anie mirė ne smūklėje, bet savo namuose.

BIRŠTONAS, Trakų pavieto. Vietines gydyklas jau nupirko Maskvos slavų draugijos pirmininkas gen. Čerep-Spiridovič. Gydyklos bus kuogeriausiai pertaisytos; tam surinkta jau net svytos; tam surinkta jau 1913 m. Birštone būsiąs slavų suvažiavimas.

Pavasaris Lietuvoje. Sniego visur jau maža. Rūgiai visur atrodo gerai. Žmonės su pašaru nelabai tesiskundžia, ne taip, kaip pernai pavasarį. Gyvuliai žiemą pergyveno neblogai. Nuo lijų apskritai nedaug nukentėjo.

VILNIUS. J. M. Vyskupijos Valdytojas pralotas Michalkevičius nutarė leisti Vilniaus gubernijos lietuviams laikraštį. Į redaktorių kviečiamas kun. Kraujalis. («Šaitinis».)

IŠ LATVIJOS.

RYGA. Redaktorių byla. Kovo 24 d. Rygos apskrįcio teisme turėjo but byla tarp «Rygos Naujiemp» leidėjiaus-redaktoriaus L. Jakvičiaus ir buvusiojo «Rygos (Garsos)» leidėjiaus-redaktoriaus J. Linarto.

Kratos ir areštai. Pastaruoju laiku įvairiuose priemiesčiuose ir pačioje Rygoj padaryta labai daug kratų, ypač tarp moksleivių. Areštavo 18 žmonių.

Rygos statistika. Lig sausio 1 d. 1910 metų Rygos policija suskaitė 519,106 (abieju lyčių) gyventojų. 1897

lija to didvyriško šuolio dar negi metuose Rygoj skaitėsi tik 267 tūkstančius. Vietinių rygičių gyventojų yra 290 tūkstančių, o kiti visi atėjūnai: Rygos gyventojai susideda iš latvių, volkiečių, lenkų, lietuvių, rusų ir kitų Rygoj yra augštesnėji mokykla (Politechnikos Institutas) ir 55 vidurinės.

Laikraščiai — 17, žurnalų — 45, spaustuvių — 68, teatrų — 10, koncertinių salių — 22, kinematografų — 24 ir kitokių pasilinksminimų vietų 27, viešbučių — 27, bankų, jų skyrių ir kontorų — 13, bendrovių savitarpių kredito — 13, skolinimo — taupymo kasų 22.

(«Rygos Naujienos».)

Šimt sukako 200 metų nuo įsteigimo Rusijos valdančiojo senato. Iš tos pradžios senato posėdis atsilikavo vadovaujant pačiam carui. Paskiaus visi senatoriai liko pakviesti prie pietų pas Jo Didenybę, kurs gerė už sveikatą senatorių. Rusijos senatas liko įsteigtas imperatoriaus Petro Didžiojo 1711 metuose. Senatas yra augštesnioji teismo įstaiga visoje valstijoje, kuri turi dabot griežto įstatų užlaikymo valstijos įstaigo- se.

Laikraščių cenzūra grįžta. Estų laikraščiai Narvoje gavo nuo Peterburgo gubernatoriaus paliepiamą siuntinėtį ir gubernijos valdybą vertimą rusų kalbon kiekvieno laikraščio numerio.

(«Rygos Garsas».)

LIETUVIAI KITUR.

...Mus kalba nepragraisio. Kaip kuokaliuose kviečiai. — Su svetimomis nesumaisė. — Žiūrėk, ką gali lietuviai!

(P. Vaičiūnis.)

VARŠAVA Šit vasario 13 d. ir jau laukiamasis vakaras! Laukiu, o gal ir laukiamas išsilgę. Mat, pamatysime savuosius, išgirsime savąsias, dainas, visur viską regėsime suvaip — lietuviškai. Čia galės žmogus priglausti savo ilgstančią sielą, ištroškusią to gimtojo peno, kuriuo mieta mūsų broliai tėvynėje. Čia galės ingyti malonius išpuodžius pakėlimui savo vidurinio gyvavimo, nurašyti įsamsu išsilgusių tėvynės jausmų...

Bet sunkiai apsilvita. Visa, ką pamatė, nieko bendro neturi su tavo gimtine-Lietuva, viskas skolinai iš kitų, tartum, mėš lietuviai ne žmonės, bet kokie pavargėliai, kurie nieko neturi. Oi, Lietuva, argi jau toks tavo likimas, kad sūnys nebenori pasisakyti esą tavo vaikais? Šit ką jie sako: «gyvename Varšavoje, ateina daugelis lenkų mūsų vakaran, užtai ir turime juos paguosti»; o savi — mat — lietuviai — tai netokie jau žmonės, jie tik turi pažūrėti ir pasimokyti, jei da perdaug lietuviški apsiėjimo su tais kultūros vaikais... Labai nemalonu ir nesmagu klausyti lietuvius kalbant lenkiškai, o kai kurie da net ir užsiginant, «jis jau nebemoka savo prigimtos kalbos». Toks buvo mokytojų vienias. Jo galima tik paklausti: «Kaip tu gali mokyti-auklėti mažutėlius, ką tu gali jiems sakyti apie tai, ko pats negerbi».

Tai buvo lietuvių vakaras, kur turėjome lietuvių esą pasirodyti, ypačiai

tiems ką mus skaito daugiau nepajėgiančiais, kaip tik jiems beždžioniuoti. Parodėme vien lenkam, kad nuo viso, kas savo atsisakėme, o laikomis dračiai inkibė jų: sekame visi visame tik juos. Ir jei butum jau tik iš mažo išmokę jų kalbos, tai dabar šauktum, kad ne lietuviai esame! Bet šitaip jiems neleidžia, turbūt, pasielgti ta šventa ugnelė, sukurta jų krūtinėse, kuri vis da tvaksėdama šnabžda: «tu lietuvius».

Bet ką čia! kitu žygiu velyk apie tai, o dabar grįžkim apie to «vakar». Tai gi buvo viskas, gali sakyti, lenkiškai, išmetus tik tas kelias lietuviškas daineles, kurias padainavo gerbiamoj Ratusiškių vedamas choras. Tiesa, da solo padainavo L. Balčiauskaitė: «Siuntė mane motinėle». «Sunku gyventi» ir «Krinta sniegas». Nekalbėdamas apie tai, kaip dainavo, pridėsiu, jog lenkiškai ji kur-kas geriau išdainavo, o lietuviškas dainas... Choras buvo tik vyriškių. Gaila, kad negalima regėti maišytos, gal nors lietuvių rubeus pamatytumei scenoje. Paskui dainavo da viens lenkas; toliau, jau deklamavo ir vėl viens lenkas. Šitas numeris ytin patiko netik lenkam, bet ir lietuviams, kurie užvis džiaugėsi visokiais tenai jojo niekšiškais sensacijiniais pasakojimais. Tai, galima sakyti, svarbiausia lietuvių vakaro» dalis. Visi buvo tuom pradžiuginti, o mūsų dainelės, ar krito širdin? ar atminė tėvynę? ar sužadino šviesias mintis? ar pakėlė sielą iš kasdieninio gyvenimo? Pereidamas per salę galėjai patėmyti, ką nešioja šie žmonės kas primiršta ir ko jie ieško. Ir brolis Pranas V. nebut anaip čionai anaip dainavęs. Galop šokiai, kurių dėlei juk visų ir sukeitė. Grįžai namon iš to koncerto-rauto, tarsi, nešdamas kokią tai sunkiausią našta. Slėgiamas ko-tai išviršaus, bet atsiminęs ir išgirdęs, kad tų kitų tarp randamos grvnoos sielos, mylinčios savo šalį, sielos su tikrais žmogaus jausmais — tikiesi regėsiąs visai kitaip, ypač tenai toli, toli... Lietuvoje, nes čia, anot draugo žodžių, «ne mus tėvynė».

(«Liet. Žin.»)

IŠ VISUR.

× **Revoliucija Ispanijoje.** Potam, kaip Portugalijoje numetė karalių Manuelį, jos sosto ir tvyko respublika, jos kaimynkoje Ispanijoje užvirė kaip puode politis ki bruzdėjimai, ir vat jie užsibaigė tuomi, kad perėita savaitė miestais Canillas de Acietune viešai sukilo prieš monarchiją ir apšaukė respubliką. Tuom-pat sykiu ir parliment deputatai griante gromė ant monarchizmo už nužudymą Ferrero. Suprantama, kad valdžia nusigando ne ant juokų. Ji tikisi, kad tą revoliuciją ir parlamentą sukurstę ne kas kitas, kaip portugalai; todėl tūli karštuoliai valdžios šalininkai reikalauja sukelti visą kariuomenę ir sugniaužti netik saviškę revoliuciją, bet užimti ir Portugaliją, kuri esą išperėjo tą nelabąjį republikonizmą. Ikišiol Portuga-

nuoško, nes dar ir saviškių revoliucionierių nesuglaboja.

× **Romovė sudrebėjo žemė.** Pereita savaitė «apaštalių stolyčių» ir popiežiaus Vatikana supurtė tris sudrebėjimai žemės. Ne laimės didelės neatsitiko, tik pergazdino gyventojus, kurių tūkstančiai išbėgiojo į laukus ir nenori grįžti Romon, atsimindami Sicilijos drebėjimus.

× **Austrijos gyventojai.** 31 d. gruodžio tapo surašyta Austrijos liaudis ir rasta 28,567,898 dūšios.

× **Tai bent susilaukė!** Pietinėje Afrikoje Transvaliujė, laikraščiai surado akvą bobutę, 79 metų senumo našlę van Wyk, kuri turinti 50 vaikų ir jau 278 anūkus. Buvo išėjusi už vyro 6 sykus.

× **Sudėgė paleistuvų miestas.** Tokio, Japonijos sostipilėje, sudėgė atskiras priemiestis, vardu Yoshiwari, kuriame gyveno vien paleistuvės. 5000 namų nuėjo pelenais ir apie 6000 merginų pasiliko be pastogės.

× **Meksikiečiai da nesutauko.** Meksikos revoliucija dar nepasitūmė į santaiką. Rods pradėta tarpe valdžios ir sukilėlių tarybos, bet iš jų nieko neišėina. Madero, revoliucionierių vadas, net patsai atsisako nuo prezidentūros, kad tik Diaz'as nepasiliktų. Bet Diaz'as šalis dar stipra. — Piliiečiai mato blėdingumą revoliucijos, todėl įžymesni vyrai sutvėrė net naują partiją, kuri stengsis esą šalį nuraminti ir Diaz'ą su revoliucionieriais sutaukinti.

Sukilėliai gauną reguliarišką algą ir vis esą išmokama amerikoniškais pinigais. Iš kur tie pinigai? Kiti spėja, kad Rockefeller'io Standard Oil kompanija revoliuciją paturinti. Tačiau vargiai tam galima tikėti.

× **Rusija bijosi karės su turkais.** Dūmos biudžeto komisija užgryvė \$75,000,000 dirbimui naujų laivų. Tiesiai nurodoma, kad Turkija pasidarė pavojinga, ginkluojasi ir steliuojasi naujus šarvuotus.

× **Anarchisto nekars.** Londono teismas, kuris buvo kovo 15 pasmerkęs nužūdyti rusą «anarchistą» Stime Morrison — už nužudymą Juozo Berono — dabar pakeitė mirties bausmę amžinu kalėjimu. Už Morrisoną buvo teisman paduota londoniečių peičėja net su 70,000 parašų.

IŠ RYGOS PADANGĖS.

Juo tolyn, juo smarkyn Rygos lietuvių gyvenimas verda. Mat Rygos lietuviai per savo snaudimą įsileido klerikalizmą, o drauge ir kuningą į savo svietiškaį gyvenimą, kai buįjį ir kailinius. Dabar norėtų tą negeistiną gaivalą iš savo tarpo iškręptyti, bet jis tvirtai savo nagais laikosi.

Klerikalai nori su savo «Rygos Garsu» įsikraustyti į «Pašalpos» draugiją. Klerikalams ta draugija, — tai kepta dešra. Juk minėta draugija jau bus 15 metų, kaip gyvuoja, turė netoli tūkstančio narių ir kelesdešimtis tūkstančių pinigais. Tai klerikalams delnai niežti, užuodžiant tokį išdą...

Pernai (1910 m.) per rinkimus, draugijos valdybą klerikalai įsprendė, ir per tuos metus viešpataudami — svetimomis rankomis žarijas žarstyjami — klerikalai padarė nemažą draugijai nuostolių. Jie nieko nebodami, keletą jiems nepatinkamų iš drau-

gijos narių pašalino. Paskui pradėjo nebepriminėti visai draugiją norinčių įstoti. Mat, klerikalai nutarė tik ištikimus — klerikalus — priimti... ir draugijos turtą saviškai naudoti; reikėjo klerikalus, klerikaliskas draugijas, laikraščius ir t. t. Bet tas jiems nelengvai sekasi, nes Rygoje yra ir susipratusių žmonių, kurie nesiduoda ir nebesiduos už nosies vadžioti visokiems žmonijos priešams...

Kovo 13 d., 2-rą val. po pietų, renkasi žmonės-pašalpiečiai į «Pašalpos» valdybos šaukiamąjį visuotiną susirinkimą... Kiekvienas turi parodyti «nario knygutę», kitaip nebeileidžia, kad nereikalingų neprieitų, nes tokių klerikalai labai bijosi.

Susirinko, į tris šimtus žmonių. Salė ilga, o siaura kaitus žmonė. Ateina senoji valdyba su knygoms, na ir kuningas Bikinas. Valdybos pirmininkas ant estrados užsilipęs paskambina ir susirinkimą atidaro... Pirmiausiai renka «susirinkimo pirmininką». Klerikalai ištato savo kandidatus. Neklerikalai — vėl savo. Prasideda balsavimas... šauksmas, triukšmas... Valdybos pirmininkas skambina... Per triukšmą skambėjimo nebesigirdi...

Susirinkimas pasidalia į dvi puses: klerikalai nebeprimia kandidatų neklerikalų, o šitie nebeprimia klerikalų. Vėl triukšmas... Valdybos pirmininkas berėdamas ir beramindamas susirinkimą, užkimsta. Klerikalai pastato kuningą... Vėl užimas, švilpimas... — Kuningo nereikia! Kuningo nereikia! Tegul eina į bažnyčią, greitai bus mišparas!...

Galų-gale klerikalai ištato kandidatūrą kažin-kokio Zuko, duoda balsuoti, rankų pakėlimus skaito ir užriogina ant estrados kažin-kokį gremėzdą... Visas susirinkimas šaukia: Nereik, nereik! šalyn, šalyn! Nenorime Zuko! O Žukas atsisėdo, kumščias ant stalo pasidėjo ir raudonai nosį pastatęs krato... Paskui paima skambalėlį, skambina... Triukšmas, šauksmas... viską užglošia... Pas estradą kas ž kokios ypatos rankoms? po orą mala, lyg kad tarytum hypnotizuoja visą susirinkimą, lyg kad buria, lyg kad kasžin-ką daro. Šimtuose susirinkimų buvau, net ir Vilniaus Seime, kur taip-pat buvo karšta kova klerikalų su svietiškais, bet tokių kėrų bei buntų nebečiau.

Taip tęsiasi kokią pusę valandos. Negeistinas «pirmininkas» prakaituoja, bando skambinti, nori lyg ką sakyti, bet liežuvis klumpa. Galiausiai išsiima paperosą, užsidega ir lūpas atraito. Jis pučia dūmus visam susirinkimui! Užimas! Triukšmas! Šauksmas! Užimas!

Taip tęsiasi koki pusvalandį... O triukšmas — juo tolyn, juo didyn! Kasžin prie ko but priėjė, bet senosios valdybos pirmininkas vėl užsilipo ant estrados, ir suriko: — Susirinkimas uždengtas! Triukšmas mažinas. Žmonės skirstosi! Kitas susirinkimas bus ateinančią nedėlią...

Rygutė.

IŠ KANADOS.

Toronto, Kanada. Šitan miestą pribuvo nežinia iš kur ir nežinia kokie kuningai. Vieną syk sakosi esą iš Romos, kitą kart iš Amerikos. Vienas rusas, o kitas lietuvis — V. Delianis. Abudu rusiškai mišias laiko ir spaviedo-

ja lietuvius. Kai kurie lietuviai ir mišias užpirko, bet kada tie kuningai ruskai atlaikė, tai daugelis pradėjo abejoti, kad juos prigavo, nes esą kaip gi katalikišką maldą ruskai liežuvi Dievas supras? Taipgi pradėjo pas lietuvius vaikščioti šventindami stubas. Vis dar lietuviai nesu-prato, kokio jie tikėjimo, tik kada surašęs gyventojus kun. V. Delianis apskelbė noris juos suvienyti su rusiniais ir davė jiems vardą «Ruthenians», ir laike mišią abudu tie kuningai jau garsiai pradėjo šaukti — «Gospodi pomilui!», tada prasidėjo mūsų lietuviai-«rusinai» nerimastauti.

Kovo mėn. buvo Sv. Juozapo Draugystės ir parapijos reikalams mingas bei prakalbos. Pirmo kalbėjo rusinų kuningas, po jo — Delianis ir po tam vienas anglas kuningas. Visi trys kalbėjo apie katalikystę. Lietuvis kuningas patsai pradėjo aukas Sv. Tėvui. Paskui pradvėto minėtos draugystės prezidentą kalbėti, šisai sakėsi negalįs, bet pradėjęs ėmė kalbėti apie kuningus, vyskupus ir Sv. Tėvo turtus, galiausiai pradėjo nurodinėti ir kun. Delianio darbus tarpe lietuvių. Tada Delianis, supratęs, kad gali subuntavoti žmones, šoko prie subuntavoti ir pradėjo balsu rekti: «sustok! sustok! ba išmesiu laukan, kam apie Sv. Tėvą kalbi».

Tada pradėjo ir kai-kurie žmonės rekti ir bėgti laukan, sakydami: «Grinorius! sucilistas! kaip jis gali Sv. Tėvą minavoti! Ne-prigulėsims į draugystę!» Kadangi prezidentas nenustojė kalbėti, tai kuningas nenustojė rekti ir salėje žmonės ėmė rekti, kiti kiti nesimė už krūtų, matydami, kad ir Delianis taip pat siekė mušt prezidentą. Ir tik po ilgo ermyderio šiaip-taip visi nusiramino; kuningystė prisirašė tik ties du kuningai, rusas ir lietuvius. Su ta nepaprasta rusiška parapija dar nežinia kaip išeis.

Čia lietuviai labai tamsūs ir nesutinka tarp savęs. Buvo dvi draugystės, bet teliko viena. Dar tikimės, kad jau prėdės visi iš vieno darbuotis su rusiniais.

J. Payne.

PERŽVALGA.

× **Lietuvos žemlapis.** Jau buvo anksčiaus rašyta, jog p. B. K. Bolevičius rengia Lietuvos žemlapi. Dabar apie tai štai ką jis mums rašo:

«Jums, tikiu, yra žinoma, jog Liet. Mokslu Draugija Vilniuje, besirengusi taip-pat išleisti Lietuvos žemlapį ir tam tikslui turėjusi paskirtą nuolatą «Zemlapių Rengimo» komisiją, pernai laike savo metinio visuotini susi-važiavimu Vilniuje galutinai sumanymą likvidavo ir nusprendė pavesti visą jos globoj esančią medžiagą man. Neseniai gavau platų rinkinius geografiškų lietuviškų vardu (kaimų ir miestelių), kurie yra nuosavybe L. M. D. arba jai laikinai pavesti. Čia incina rinkiniai kun. Tumo, Propoliano, Matulionio ir kitų. Apart to man teikėsi pavesti kelių metų savo rinkinius Dzūkų krašto vardu gėrb. kun. Jonas Žilinskas. Dądėjus prie čia paminėtų savo rinkinius (ypatingai Kauno gub.), galima pasakyti, jog dabar vienon vieton sutraukti jeigu ne visi, tai visgi plačiausi rinkiniai geografiškų Lietuvos vardu sutaisymui lietuviškoms žemlapimui nomenklatūros (sunkiausi ir ikišiol nepergalima barikada) vienok supiršum du metu mano pradėtas Lietuvos žemlapis yra taip didelio mastabo, jog ir šios

minėtos medžiagos užtenka ne visoms Lietuvos dalims: Suvalkų ir Kauno rėdyboms pasisekė sutaisyti šiek-tiek pilnesnius vardu surašius, užtai Vilniaus rėdyba, išskiriant kun. J. Žilinsko rinkinių, yra kuone «plika» ir dėlei jos sumaskolėjimo ir sulenkėjimo labai sunku sužinoti lietuviškų kaimų vardus. Dar praslinks ilgesnis laikas pakol systematiškai bandymais pasiseks Vilniaus gub. «iširti» lygiame laipsnyje su Kauni ir ypač Suvalkų gub.

Toliau — turint net iš kelių rankų vardus kitą kartą sunku juos sutaisyti dėlei skirtingai paduoto skambėjimo kiekvienam rinkinij. Tas viskas privertė mane permaintyti pirmiaus priimtą planą Lietuvos žemlapio išleidimui. Pirmiaus maniau išleisti išpradžią atskiriomis gubernijomis, o vėliau, kada jau ir išleisti žemlapių vardai perei per kritiką, ir tuom laiku galima bus surinkti dar trūkstančią medžiagą, tada galima bus leisti «Standard» žemlapį visos Lietuvos.

Suvalkų gub. žemlapis apie 25×30 colių didumo su parodymu daugiau 1500 kaimų etc. bus gatavas spaudon apie šį, mėnu, rudenį. Bus keturiuos spalvose. Tuojaus, pabaigus Suvalkų gub. žemlapį, išsiu Kauno gub. žemlapį, kuriam jau nuo pereitų metų renkama ir tvarkoma medžiaga. Vėliaus eis Vilniaus gub. Iki šiam laikui daugiausia medžiagos turėjau Suv. gubernijai, tuomi ir pasiaisiška, kodėl pirmiausiai iš-eis Suvalkų gub. žemlapis».

× **«Visuotina Historija Satyroje»** — po tokiu antgalviu «Vie-nybė Lietuvininkų» apturėjo stambų ir labai akvą veikalą, kurį nepoigo pradės ant savo šaltų spaudzinti. Veikalas įveria savyje satyros formoje visus įžymesnius historijos atsitikimus, taip gi didelį žmonių apibūdini-mą. Tekstas bus papuoštas daugybe satyriškų ilustracijų ir paveikslių.

Iš Amerikos.

Kas dedasi tarp milijonierių. Pereitam num. «V. L.» rašėm, jog East Vegas, N. M. milijonierkos Rogers plėšikai atėmė vaikiuką ir reikalavo laiškaiks \$12,000 išpirkimo. Piningai buvo padėti, ir vaikiukas sugražintas. Bet kokia buvo nuosteba, kada tapo susekta, jog vaikiuką buvo išplėšė ne banditai, tik... patsai vaikiuko dėdė Will Rogers, kad pasipelnyti. Tai bent šposas!

Moteris miesto majoras. Hunnewell, Kans. miesto majoru išrinkta sufragistė, Ella Wilson. Pirmame miesto tarybos posėdy, moteris majoras užreiskė, jog būsią šiame mieste uždarinėtos kekšyščios, šuclernios, biliardi-nės ir t. p. Be to ji apreiškė, kad miesto poliemeisteriu ji norinti paskirti taip gi moterę, p-nių Rožę Oshorn.

Kiek Amerikoje airių. Kaip žinoma, nei viena šalis neduoda Amerikai tiek daug ateivių, kiek Irlandija. Dar 1900 m. buvo suskaičiama Amerikoje 1,619,449 airiai; dabar be abejonės jų yra arti 2 milijonu. Kadangi pačioje Irlandijoje buvo suskaičiuota 4,374,153 gyventojų, todėl matosi, kad visa trečia dalis Irlandijos pernikėle Amerikon, — jį

«puodą, kuris sutarpina visas tautas», anot žydų rašytojo Zangwill.

Zuvo 128 anglekasiai. Pervaita savaitė atsižymėjo kasyklų nelaimėmis, kurių viena buvo iš didžiausių Littleton'e, Ark. Čia eksplozija užtrenkė žemės 190 žmonių. Iš tų 20 dar buvo išimta gyvais, o 128 jau lavonais; likusių dar nerandama. Tose kasyklose dirbo daugiausiai negrai, kurie buvo už visokias pražangas nuėmę iš kalėjimų ir ant sunkių darbų.

Carnegie šelpia didvyrius. Amerikos milijonierius Carnegie paskyrė \$100,000 Danijos valdžiai, kad ji inkurtų tam tikrą fondą dovanoms įvairiems draugams, kurie išgelbsti akestančius, ugnį degančius ir tam panašiose nelaimėse patekusius žmones. Carnegie tokius fondus inkūrė ne vien Amerikoje, bet ir kitose šalyse.

Pasimirė garsus reformatorius. Balandžio 10 d. pasimirė gerai žinomas Clevelando, O. miesto majoras, Tamas Johnson. Tarpe kitų politikų reformų jisai labai pagarsėjo savo kovojimu su Clevelando striktarių kompanijomis, kad įvesti mokesčių 3 centus vieton penkiu. Balandžio 13 d. velionį Johnsoną atvežė į Brooklyną, N. Y. kur ant Greenwood Cemetery kapinių ir palaidojo. Paguldė greta kapo garsingo «single taxerio» Henry George, kurio pasekėju Johnsonas buvo.

Lenkas majoro vieton. Battle, Creek, Mich. miesto majoru išrinktas lenkas, daktaras R. Zielinskis nuo republikonų partijos.

Stato 170 naujų miestų. Vienas iš didžiųjų amerikoniškai-kanadiškų geležkelių pradėjo statyti Kanadoje 170 naujų miestų. Miestuose pirmiausiai apsigyvena tie patys darbininkai, ką stato. Daugumas staliorių ir kalvių važiuoja iš Amerikos prie tų miestų statymo.

Naujas socialistų dienraštis. Vos tik pasklido žinios, kad Milwaukee socialistai rinkimuose pralaimėjo, tučjaus vietiniai socialistai sukruoto steigti savo dienraštį, kad su jo pagalba atgauti poziciją. Iki šiam laikui jau surinkta prenumeratos \$10,000. Reikią \$100,000.

Čechų socialistų seimas. Chicago, Ill. nuo 28 d. balandžio iki 1 gegužio Amerikos čekai socialistai laikys savo metinį seimą.

Pasibaistėtinis tornada. Balandžio 12 d. persiautė tris valstijas: Kansas, Missouri ir Oklahoma pasibaistėtinis audros; 14 miestuose padarė visokios blėdies, be to audros žuvo 25 žmonės ir 114 visai sužeidė. Lietus išplovė daugelį namų, o ledai išdaužė stiklines oranžejas, langus, etc.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

THROOP. PA.

Baisi nelaimė. Balandžio 7 d. pasirodė baisi regykla, — užsidegė kasyklų inžinhausė ir padarė didelius dūmus. Kurie suprato, kad tai ne parako dūmai, tie bėgo žūrėti, ir išsigelbėjo; bet kurie abejojo, tie suvėlavo ir liko nelaimingomis aukomis. O kada matė, kad nieko nepadarė ir neužgesis, tada bėgo duotų darbininkams žinios, kad gelbėtis, bet jau buvo per vėlu. Pa-

gauti ugnies nebesuspėjo išbėgti ir prarijo juos — 76 nelaimingas aukas... Matydami baisų padėjimą, ir darbdavis su pagelbininkais metėsi gelbėti, bet ir juos buvo ugnis užtverusi. Pašaukti buvo gyvasties gelbėtojai; bet kada jie pribuvo, tai jau nebebuvo kam gelbėti, viskas buvo užbaigta. Vieno norėjo dar gyvo surasti, bet niekur nesurado, ir iš jų tarpo dar vieną auką paėmė.

Ant tos baisios regykos subego būriai moterų su vaikais, vyrų, tėvų ir vaikų laukti. Supludo iš visos apylinkės apie 4000 žmonių žiūrėti tos baisios katastrofos. Pakilo didelis verksmas ir aimanavimai. Kurios sulaukė savo tėvus ar vyrus išeinant iš kasyklų, tie linkamai sau eina namo o kurios nebesulaukė, tos raudodamos pasiliko ant lauko laukti pakol išims lavonus. Draskėsi nelaimingos moteris, verksmas buvo girdėtis toli laukuose!

Neužilgo pribuvo būriai policijos ir ėmėjai lavonų. Apraukė aplinkui su virvėmis tą vietą ir 7 d. balandžio 9.45 iš ryto pradėjo imti lavonus. Tas darbas užėmė per visą dieną iki rytojaus 8.34 val. O kada suguldė išimtus kūnus į eilę, tai baisi buvo regykla!

Skaitliu žuvusių yra 6 ir lietuviai. Tolesnes žinias kitą kartą pranešiu.

Ten buvęs.

p. J. Nienius mums prisiuntė iš vietinių laikraščių iškarpa, kurioje randame dar šokių tos katastrofos papildymus. Vienas iš vietinių laikraščių rašo, jog žuvę 77 žmonės, o kitas — 80. Beto paduota vardai žuvusių, kurių skaičiuje matosi lietuviškų pavardžių daug daugiau, negu mūsų korespondentas padavė. Žemiau seka vardai:

- Joseph Evans, kasyklų gelbėtojas.
- Walter Knight, kasyklų formanas.
- John Bray, pagelbininkas driver-bosio.
- John Mitheson, kompanijos žmogus.
- Louis Kormanas, anglekasis, liko pati ir šeimyna. Throop.
- Juozas Andonavičius, darbininkas, 30 metų. liko šeimyna, Dickson City.
- Jack May, kompanijos žmogus, liko pati ir 7 vaikai, Throop.
- Henry Lukas runeris, 18 metų, nevedęs, Throop.
- Jonas Molnaris, anglekasis, 35 m., liko pati ir šeimyna. Throop.
- Jonas Valūnas, (ar Valuras), niperis, Dickson City.
- Harry Rothwell, anglekasis, 40 m. vedęs. North Scranton.
- Bolis Hinosky (Ainauskis?), anglekasis, 22 m. Dickson City.
- Villiamas Prokapas, anglekasis, 40 m. Throop.
- Steve Nemeth, darbininkas, 24 m. nevedęs, Charles str. Throop.
- Kelemen Voras, anglekasis, 32 m. Liko pati ir 4 vaikai. Cyprus str. Throop.
- Mikas Gall, anglekasis, vedęs.
- Laurynas Ritz, niperis, 55 m. liko pati ir sūnus Murray str. Throop.
- Antanas Bička, darbininkas, 38 m. liko pati ir šeimyna. Ash str., Throop.
- Martinus Stresnickis, (ar Susevskis) 40 m. nevedęs, Throop.
- Juozas Sija (ar Suba) 30 m. nevedęs, Throop.
- Antanas Raskravičius (Riskevicius?), darbininkas, 28 m. vedęs, liko pati ir 3 vaikai, Throop.
- Jonas Carnellius, (ar Kerneziškis) nevedęs, Throop.
- John Perry, anglekasis, 43 m. liko pati ir vaikai, North Scranton.

- Isaac Dawes, agne-bosis, 40 m. liko pati ir 3 vaikai, Throop.
  - Juozas Karlovičius, (ar Karavičius) 30 m. nevedęs, Throop.
  - Juozas Juhas, niperis, 40 m. liko pati ir 5 vaikai, Throop.
  - Jurgis Ballogas, anglekasis, 35 m. liko pati ir 3 vaikai. Belton str., Throop.
  - Andrius Gabauskis, (ar Gibarskis) darbininkas, 33 m. vedęs, Throop.
  - Jonas Gregson, kompanijos parankinis, nevedęs.
  - Thomas McWaters, anglekasis, 38 m. vedęs, North Scranton.
  - Jonas Stojakas, anglekasis, liko pati ir šeimyna, Throop.
  - Ed. Hart, runeris, 32 m. vedęs, Throop.
  - Stasius Ačėckis, anglekasis, 37 m. liko pati ir 3 vaikai, Dimmick str., Throop.
  - Mikas Dikosas, anglekasis, Throop.
  - Adolfas Cispakas, viduramžis žmogus, liko pati ir vaikas, Rebecca str. Throop.
  - Pranas Šalčius, darbininkas, viduramžis, Throop.
  - Jonas Džurisonas, vežėjas vaikas, 18 m. Throop.
  - Mikas Bieliauskis, 33 m. anglekasis, vedęs, Throop.
  - Kastas Savickas, anglekasis, 33 m. liko pati ir 6 vaikai, Throop.
  - Staponas Astrauskas, vežėjas vaikas, 18 m. Throop.
  - Jokubas Šnioka, kompanijos žmogus, 40 m. Throop.
  - Jurgis Pokliauba (ar Patterman), kompanijos žmogus, 46 m. liko pati ir 9 vaikai, Throop.
  - Villiamas Gregson, 52 m. liko sename krašte pati ir 5 vaikai.
  - Stasius Kerkorakas (Korovakas), anglekasis, 30 m. liko pati ir 3 vaikai.
  - Emilius Vascevikas, 32 m. liko sename krašte pati ir 4 vaikai, Throop.
  - Leonas Poseva, darbininkas, 20 m. nevedęs, Throop.
  - Jonas Billeck, vežėjas, 19 m. Throop.
  - Jonas Vašunakas (ar Vorcenakas), 26 m. nevedęs, Throop.
  - Jonas Barbobich, kompanijos žmogus, vedęs, Throop.
  - Viktoras Vasbrozas (ar Vascevikas), darbininkas, 35 m. nevedęs, Throop.
  - James Wallace, kompanijos parankinis, vedęs, liko 6 vaikai.
  - Albertas Heron, anglekasis, Albertas Tablick, anglekasis.
  - Liudvikas Dvorakovskis, anglekasis, 32 m. vedęs, Throop.
  - Stasius Dickus, anglekasis, 36 m. vedęs, Throop.
  - Aleks. Vrublevskis, darbininkas, 35 m. nevedęs, Throop.
  - Kazys Padurgla, anglekasis, 58 m. vedęs, Pricburg.
  - Adomas Poška, anglekasis, 32 m. vedęs, Dickson City. Throop.
- Kaip matosi iš šito nelaimingųjų surašo daugybė yra tikrai lietuviškomis pavardėmis, kitus galima atspėti iš didelio panašumo, nes lietuviai paprastai labai mėgsta savo pavardes keiramuoti, arba vėl kompanijų raštininkai lietuvius visuomet nemoka užrašyti tikromis pavardėmis. Todėl skaičius žuvusių mūsų vienuolių Throop katastrofoje bus labai didelis.

E. CAMBRIDGE, MASS.

Kada parašiau apie socialistų negerus darbus, ir jų negražų pasielgimą, mane išvadino melagiu, nors aš nesakiau, jog jie visi tokie. Bet p. Plokštis «V. L.» N14, (tur but yra vienas iš tų) pasijuto įžeistas. Rašėjas prisipažįsta, jog socialistai vartoja neįvairius žodžius tik dirbtuvėse laike pie-ltų. Žinoma, dirbtuvėse ir ant

gatvės, nes kur prie gerų ypatų greitai iš stubos taptų laukan išprašyti. Visai atidžios neatkreiptu kurie nėra socialistai, jie yra vadinasi tamsūnais. Bet jeigu socialistai, kurie skaitos «apsi-svietę», tai kam laike pietų dirba kielikus su komunijomis ir prili-pa tikinčiam prie dirbamos vie-tos? Kada tas atėjęs pamato, tai jie visi juokiasi. Norėčiau pa-kliausti: ar ir čia meluoją? Arba vėl karštas socialistas po visą dirbtuvę vaikščioja su ražančiu-mi rankoje darydamas juokus: užsirišdamas ant kojos, tai ant kaklo ir kaip tik išsimišlina.— Ar tas pritinka prie socializmo mokslo?

Kaslink P. Bartkevičiaus, jog socialistai tarėsi neiti pirkti į jo krautuvę, rašėjas susunka: «Kam tau žmogeliui meluoti? Juk tai girdėjai ne socialistų susirinki-me?» Čia pats rašėjas pripažįsta, jog aš girdėjau iš socialistų lūpų. Bet kad socialistai dar susirinki-mą nebuvo turėję, todėl p. Plokš-tis gerai žino, jog nieko panašaus nebuvo tarta. Patariu p. Plokš-čiui laikytis daugiau teisybės, ne-vadinti kitus melagiais kol nėsi persitikrinęs.

Nr. 13 «V. L.» žinutėje iš Cam-bridge iš nežinomos priežasties įsiskverbė klaida. Pasakyta: Lie-tuvos Sūnų Dr-tė kartu 138 kuo-lpa S. L. A. Turi būti Dr-tė Lie-tuvos Dukterų kadangi Lietuvos Sūnų Dr-tė visi nepriguli prie S. L. A.

Vijūnas.

SO. BROOKLYN, N. Y.

Jau naujų Vyrų Draugiško Klubo triušo buvo surengtos 9 d. balan-džio prakalbos, paminėjimui 50 metų sukaktuvių panaikinimo baudžiavos Lietuvoje. Pirmiau-sia kalbėjo p. J. Šukys; klausyto-jų buvo apie 150 ypatų. Bet mū-sų kaimynų So. brooklyniečių, matėsi labai mažas skaitlius, daugiausiai buvo iš Williamsburgo, ir iš Centre Brooklyn'o, kurie jau papratę lankytis ant prakalbų. So. brooklyniečiai lankytis ant prakalbų arba skaityti knygų ir laikraščių bijosi, kaip vėlnias švento vandens.

Kalbėtojas aiškino: apie buvu-sias vergijas ir baudžiavas, aiški-no, kokiū būdu kiau baudžiavos, dėlko jos buvo reikalingos, ir kas privertė prie to? Toliau kalbėjo: apie lietuvius, iš kokios priežas-ties susijungę su lenkais, ir kaip Rusija pavergė mūsų tėvus ir pra-tėvius ant gyvulių: arklių, šunų ir kiaulių. Mat tada mužikus lai-kė už gyvulius, nepripažino, kad jie turi dūšią!... Šie žodžiai klausytojams pervėrė širdis gail-esčių; matyt buvo daugumo, net ašaros spaudė iš akių... Toliau kalbėjo: dėlko paliosavo bau-džiaininkus, ir kaip didžiai nus-kriaudė (ką nuskriaudė? Red.) paliosnodami, kas privertė prie tokio paliosavimo? kokia dabar yra baudžiava, kurios darbinin-kai neapsi-svietę nesupranta, kaip jųjų spēkas ir kraują išnaudoja kapitalistai, ir svietiška valdžia... Toliau kalbėjo: apie moteris, kaip jos yra amžinos baudžiau-tinkės, ne tik kapitalistų ir svie-tiškos valdžios, bet drauge ir sa-vo vyro... Kalbėtojas ragino: prie apšvietos ir organizavimosi prie darbininkų sąjungos (Soci-alizmo), stoti visiems po viena vė-liavi, pažinus tiesas politiškas ir

ekonomiškas, kariauti dėl lais-vės... Galų gale priminė apie kuningus, kokį jie turi mielašir-dingumą, ir kaip jie rūpinasi apie dūšias, kurios paduotos jųjų ga-nymui, kad jos į dangų nuvesti. Kaip pasielgia su tais, kurie pinin-gų pritrūksta, kaip žmogus pri-trūkęs pinigų negali būt Dievo tarnu; nes kuningai neleidžia bažnyčion ir nepriima prie išpa-žinties... Kalbėtojas kalbėjo tris valandas laiko, publika nor-riai ir ramiai klausė; kada per-stojo kalbėti publika atidavė aciu, delnų plojimais.

Antras kalbėjo p. J. Lutkaus-kas: kaip kuningai po priedanga šventenybės, skelbdami Kristaus mokslą, pavergė mus gilumon tamsos, kaip jie mus išnaudoja, ir kokias sunkenybes užtraukia ant mūsų proto... Toliau kal-bėjo: kaip kuningai skriaudžia mus iš visų pusių, kaip turi užsto-jus šviesos kelią, kad darbininkai neapsi-svietę, ir nepradėtų jies-koti teisybės. Kalbėtojas kalbė-jo dvi valandas laiko, nustojus kalbėti, klausytojai padėkavojo plojimais delnų. Bet p. J. Lut-kausko aiškinimas Kristaus mok-slo, ir brutališko pasielgimo kun-ingų su žmonėmis, ne visiems patiko. Kiti net keikė, sakyda-mi: kaip tokį žmogų šventa žemė-neioja! Taip beuriai kuningė-lius apšmeižė, o Kristaus mokslo jis negali išguldinėt — nes tas kuningų darbas. Suprantama, tokie žmonės, kurie priešingi p. J. Lutkausko teisingiems nuro-dymams, tai jie tiek supranta apie mokslą, kaip vilkas apie as-tronomiją...

As velyčėiu, kad visos draugys-tės parengtų tokias prakalbas paminėjimui 50 metų sukaktuvių panaikinimo baudžiavos. Nes šis darbas paliks atmintyje dėl visų ant ilgų metų.

Sekr. Juozapas T. Šežo.

NEWARK, N. J.

Balandžio 8 d. Sv. Jurgio Draugystės triušo ir jos svetainėje at-sibuvo vakarėlis «krutomųjų pa-veikslėlių», kuriuos rodė gerai ži-nomas lietuvis kinematografis-tas p. A. T. Račiūnas iš Brookly-no.

Pirmiausiai rodė paveikslus apie Kristaus gyvenimą, kančias, mirtį, toliau buvo rodomi šiaip iš gyvenimo vaizdai ir komiški paveikslai; protarpimose buvo deklamacijos: p. lė Ono Narvai-siūtė: «Kur banguoja Nemunė-lis» (p. Račiūnas iliustravo pri-taikindamas gražias paveikslė-liais); taipgi deklamavo p. nas P. Narvydas «Pavasarielis» (kurį ir gi iliustravo). Deklamatoriai abu iš Brooklyn'o. Šiuomi vaka-rėliu ir užsibaigė, užsitęsęs apie tris valandas.

Publikos buvo pilnutėlė svetai-nė, nežūrint ners įžanga buvo 25 centais suaugusiems, 10 c. vaik-ams. Iš susirinkusių buvo gail-ma suprasti užsiganėdinimą šiuo vakareliu, nes pasibaigus sužė salė delnų plojimu.

Beje dar vienas dalykėlis verta pažymėti. Šiame vakarėly buvo pardavinėjamas «V. L.» jubilėji-nomas numeris, kurį pardavinėjo ži-nomas laikraščių platintojas p. J. M. Danielius iš New Yorko. Par-davė didelį skaitlių egzempliorių. Geras pavyzdys, kad ant tokių va-karėlių skleidžiama ir apšvietos gruodėliai. Reikėtų (jau ir lai-kas) visur ingyvendinti laike vie-šų suegių, netik laikraščių, bet ir kningas skleisti kuoplačiau-siai.

Noris dar šį-tą pasakyti linkui p. A. T. Račiūno (paveikslų ro-dytojo). Matyt, jis su šia profė-sija gana gerai susipažinę, tai

yra rodyne paveikslų. Paveiks-lai gana aiškūs; nors tūli buvo ir kolioruoti, bet nurodė gana gy-vais, ir ant palos nešokinėja, kaip tankiai nuėjus ant «moving pic-tures» pas svetimtaučius pažiop-soti, kartais sunku ką ir matyti; taip baisiai šokinėja, lyg drugio krečiami. Nors šiame vakarėly Sv. Jurgio dr-tės surengtame, ne-buvo rodyta tautiškų paveikslų, bet visvien reik acioti draugyste-i ir už šiuos kas buvo parodyta. Rodos p. A. T. Račiūnas ir rodė kur, nepamenu tikrai ar Brookly-n'e ar esu matęs žinutę laikrašty: tautiškus, istoriškus paveikslus; šie tai tikrai verta butų kiekvie-name mieste parodyti ir lietu-viams pamatyti. Jeigu p. Račiū-nas yra surankiojęs tautiškų, his-toriškų paveikslų nuo senos pra-eities, vertėtų laikui bėgant ji vi-sur parsikvisti, kad parodytų. Linksmas kad ir ši mūsų lietuvių tarpo randasi žmonės, kaip kad p. Linksma kad iš mūsų lietuvių kiltesniu. Tik reikia mums dau-giau lavumo, apšvietos, ir susi-bendrinimo. Rasis ir pas mus kil-tesnių žmonių.

Aš.

DONORA, PA.

Nors čia lietuvių yra jau nema-zas būrelis, bet gyvumo nėra jo-kio. Draugysčių keletas yra, bet ir į tas lietuviai nesirašo, mat jos bažnytinės Veikliausis gal butų vietinis Liet. Ukėšų Klubas. Bu-vo jau sumanę statyti svetainę, nupirkti jau ir žemės lotai, bet viskas tebeina želvės žingsniu, kadangi mat viską valdo keletas biznierių, kaip ką jie užsimano, taip ir daro. Kiti gi žiūri, kaip avinukai, ir mirkšoja akim. O biznieriams svetainė nelabai rū-pi, tik vadovavimas. Kaip kada ir ramieji jau pasisžiausia, bet ma-ža ką išpeša. Taip va 9 d. balan-džio klubo susirinkime buvo iš-kilęs nesvietiškas lermas, bet pa-staugė vilko balsais ir vėl viskas užbaigta. Greičiausiai visi nus-i-ramina prie alaus stikliuko. Vienas tik geras dalykas tapo klube priimtas (inešimas p. Petroko)—priverstinai verstis visus narius, kad išsiimtų pirmus pilietystės poperius, kurie jų dar neturi. Be pirmų poperių visai į klubą nepri-imi. Tas labai girtina. Nutarta pasamdyti tam tikslui mokytojas, kuris kasnedel po 2 valandas mie-kis norinčius dazinti apie pi-lietystę. Gerai ir tas. Tik visu-pirmu reiktų pačiame klube įvy-kinti tvarka.

Šešios savaitės atgal susitvėrė lošėjų kuopelė. Jau vieną loši-mėlį išmoko. Loš 2 komedijas: «Daktaro kabinete» ir «Neatmez-gamas mazgas». Tik mūsų mo-kytojas, p. V. Pukas nelabai nori tam darbuotis. Tur but dėlto, kad manoma pelnį skirti Tautos Namui Vilniuje ir kiek vietinei bažnyčiai, o ne savo naudai.

J. S. M.

GRAND RAPIDS, MICH.

Viešame šio miesto kningyne pagaliaus ir lietuvių įsigijo savo kningų, aciu pasidaravimui T. M. D. 58 kuopai.

Dar pernai atvažiavus man į šį miestą, aš pasitieravau viešoje skaitykloje, ar nėra lietuviškų kningų paskaityti, jisai atsakė, kad apie lietuvius nieko nežinaš, bene būsią tai lenkai; jeigu len-kai, tai ešą męs lenkiškų kningų turime, imkit ir skaitykit. O ka-da aš ėmian aiškinti, jog lietuviai toli gražu ne lenkai, tai jis pata-rė man kreiptis pas Apšvietos Komisiją. Antrą savaitę po tam suėjau kuningą Matulaitį ir už-kliausiau jį, kodėl jis dėl tokio skaitliams lietuvių nepasitarpina

KAZYS PUIDA.

Zemės Giesmė

APYSAKA.

PIRMOJI DALIS.

(Tęsa.)

Sopėjo jam, kad Ogintas atvedė tą darbininkų minia, o ne kas kitas. Tačiau jis gerai žinojo, kad jeigu ne Ogintas, tai daugiau dviejų pažadėtų dalgių nebūtų gavęs. Ir tas jo nužeminimas, kaip jam rodės, ant kiekvieno žingsnio, krinto ir eđe jo didumą. Pagundos biasas spyrės, nenorėjo įveiku prisipažinti ir gaivino bauriā, šlykščią Batučio galvoje mintį.

— Kas pirmą pradalgę pradės? — užklausė Batutis.

— Jonas! — trumpai sumetė Ogintas. — Jis čia tarp mūsų atvykusių vyriausias.

— Ne! Ne! Ne! — girdėti buvo iš visų pusių protesto balsai.

— Ogintas!

— Ogintas!

— Ogintas! — sugaudė darbininkai.

Jurgis apsidairė aplinkui jausmo pilnomis akimis, nuėmė dalgį nuo pečių, ištraukė budę iš šliutės, papustė dalgį. Pasišaukė Viktorę savo griebėją ir, priėjęs prie rugių, pakėlė kepurę ir linktelėjo šeiminkui:

— Padėk, Dieve! Jonai.

— Aėiu, aėiu.

Vienas už kito šeiminkai stojo eilėn ir varė pirmutinę pradalgę. Už jų iš visų pusių apstoję lauką darbininkai ir dalgiai užtraukė sopulingą darbo-mirties dainą. Rūgiai klojos ir, pėdai surišti, stoji vienon rikių eilėn, yt nematomos kareivijos eilės.

Batutis stovėjo nuošaliai ir raukės, yt gylio įkastas. Sunku jam buvo. Aiškiai dabar matė, kad kovoti su Ogintu neverta, nes visi už jį, o jis vienas ir pora kvailių jam pritaria. Žinojo gerai, kad Ogintas nė pirštu nepajudis, kad jį užgauti, bet todėl tai ans pagundos biasas taip erzino jo sąžinę. Ir ateidavo noras eiti prie Oginto, pratiesti jį ranką, išpažinti ne tik visus darbus, bet ir mintis. Bet to nusizeminimo atjautimas, retingvs linksmo Oginto veido panėiojo kojas, užrakinė burną ir liepė nutilti anai — tai gerajai žmogaus pusei...

— Velnias jo nematė... — guodė Batutis.

RUDENS GAIDOS

Toli, už kalnų-urvų, už mintimi atsiekiamos erdvės — vasaros gamta verkia paskutinėmis gaivos ašaromis. Liūdėsis veršpatauja visur ir viskame. Sventinčių beribio slėpinių gijos klojasi ant snaudžiančių laukų, supa gamtą ilgan žiemos miego sapnan ir gieda mistiško turinio sapno himnus...

Grauzinės kalnas mirga vortinklių jūrės vilnyse, svyruoja, maigos, tarytum po ilgų butybės metų pasijuto ne toje vietoje esąs, kur būti privalytų, ne tam tarnaujās, kam tarnauti reiktų, jokios naudos niekam neduodās ir tik pasaulio tvarinių eilėje reikalingą vietą benaudžiai užimās... Mirga sidabrinė kastuvų varsa, maigos sermėgų pilka spalva, juodija iškastų duobelium tamsa.

Ant kalno sėdi Ogintas ir rudens liūdėsiu akyse, svajojimų jėgos vedamas — praeities svajojimus-mintis gyveniman rėkūnina. Gretimasis kalnas, yt didis rausvo aukso taškas, guli monotoniškoje laukų rudinėje. Tai anuomet užsodintas vaisio medžiais, šiandien, sopulingų rudens glamonėjimų užgautas, — spinduli negalės ir nuomaringo vaitojimo varsomis.

Grauzinė puošias nauju rūbu, kad, pavarario deivės gyveniman pakviesta, suspindėtų gausia žiedų-gėlių varsa, pasipuoštų žalių lapų vainiku. Į juodas galias duobes leidžias slyvų, obuolių, kriausių įvairiausios rūšies šaknjs. Leidžias jos tam, kad ilgus metus ilsėjusi žemė apgobyt jas dieviško slėpinių tvėrimo jėga ir sutvertų apmirusiuose augmenyse gyvos gyvybės žiedus.

Anuomet saulės kepinamas, kalnas benaudžiai riogsojo ramiose laukų varsose ir keliu eglų puošimas, tarytum gyvo žmogaus balsu prašėsi nuimti nuo jo benaudžiumo prakeikimą, prašėsi leisti jam naujingu būti, prašėsi teisės tvirti ir savo tvėrimais naudą žmonėms nešti. Ir štai atėjo žmogus, kuris kūdikybės metais, karves ir avis po jį ganydamas, rinko žemuoges, spragšes ir slaptosios kalno bylos nesuprato kūdikio lakiais, vėjingais svajojimais. Bet šiandien tėvų žemė kitokiu balsu, kitokiomis mintimis atsiliepė ir pasiekė anuometinio kūdikio sielą...

Neapsakomos jėgos balsas skrydo anuomet per upes ir kalnus, bastės po sodžius ir miestus; kreivose gatvėse jieškojo to, kuris dar taip neseniai su tėvų žemele kalbėjos. Atskrydo ta slėpiningoji žmonių būtybės malda ir pasibeldė jauno svajotojo sielon. Suvirpėjo jauna krūtinė, pasipurtė pusiau apsnūdusi, pusiau gyvenimo jūrėse apmirusi dvasia ir suprato, kas jos jieško, ką jam kasia.

Ir sielos akimis ir ausimis pamatė ir išgirdo:

— Kelkis iš didžio žmonijos sielos snaudulio, imki žagrę ir ark krūtinės gimdomus, jausmi, gal kurioje vagoje rasi žemės meilės slėpinį...

Ir slinko arklis jauna krūtinė, vertė sielos kapuose palaidotą praeitį ir gimdė iš naujo tą, kas rodės būk seniai mirė, būk seniai užmaršos graban įdėta ir amžių amžiams palaidota. Ir jautė jis kad ta sopulinga praeitis šiandieninę dabartį gimdo: jautė, kad praeitimi sopėdamas, dabartį naują, skaisčią, gyvą ir dar sopulingesnę tveriasi. Bet naujon gyvenimo vėžėn įstojes, praeities slėpiningų dvasių jon užvestas, neturėjo jėgų atsispirti tai praeičiai ir, nežinomų gaidų vedamas, drąsiai be sąvokos ėjo tuo nežinomu, nauju ir taip labai viliojančiu taku.

— Ką ta ateitis duos, kuo tasai trūsas užsibaigs?

Siela gimdo troškinius, dvasia juos maitina, širdis savo takais juos veda — į ateitį, į bedugnę, tamsią nežinios jūrą veda, kad ilgo gyvenimo sopulius-vargus apvainikuoti laimėjimo vainiku ar uždėti naują, dar sunkesni ir skaudesnį žmogaus saulė-laidžių erškėčių vainiką...

Aplinkui rudavo pilki kalnai, Miekupis tarpūkalmėje zirzeno praamžini šaltiniai varvino praamžinas ašaras. Mintis skraidė, lakiojo, nešėsis gilion. Praeitis ir supos ant išsvajotos ateities sparnų.

Gamta ir žemė gausiomis rieškučiomis pylė savo turtus naujo, jauno artojaus aruodan, bet siela vaitojo.

Nežinomos, nesuprastinos jėgos pagauta, siela apmirdavo. Užeidavo valandos, kuriomis Ogintas galvodavo, jog tik praeitis jam gyventi ir liepia ir leidžia. Ateitis, kuriai visomis jėgomis atsidadė, rodos nebeviliojo, rodos tik šalto proto vilnių vedama dirbu, kovojė apmirties vardan. Kada jausmu, veikė jos ateities ir jau troškimai ir geidimai jo sujudinti nestengdavo, tuomet atmintis, yt iš kapų guolio, prikeldavo baisių Leopardijo troškimą:

Ir būti tik šešėliu,

Kuri angelų sparnai nešioja

Tarp tuštybės ir kapų svajojimų...

Ir yt aigiptiečių Sata-gyvate, kuri kasdieną miršta ir kasdienė gema ir per mirtį gyvybę įgauna, — taip Oginte gimė ir mirė — mirė ir gimė praeitis ir per praeitį dabartį ir ateitį jis tvėrė.

Susigvenno jis su tais sopuliais, kurių niekas nežinojo, kurių nė vienam artymiausiam draugui neišpasakoję, bet sukrovė visą sopulio turtą savo krūtinėn, užsidarė sąviltas ir suvedžiotas savyje, pasiėmė savo širdį ir rankas ir meldėsi į baltąjį savo svajojimų paukštį:

Ėabėdziu mój, z tės krotų mórz

Polotem tvym daj Božy znak.

Ty, blednych marzen, bialy ptak,

O dele, dolę moją vróz!...

ANT VISLOS KRANTŲ.

Ruduo prabilo savo liūdėsiu himnu, užtraukė nuomario giesmę ir pagimdė praeitį... Viena-vienintelė rudens vėjo raudės gaida, viena-vienintelė smulkučio rudens lietaus ašara paliepė — ir kėlės iš numirusių, amžius snausti pasirengusi, jaunų gyvenimo dienu malda...

(T. b.)

IS VELONIO JONO SUTKAUS ALBUMO.

(Sarkazmas.)

Praslinko tamsioji gadynė
Šit blaivos, jau blaivos' naktis...
Jau kyla, jau kyla tėvynė! —
Jaunuomenė josios viltis.

Jau dingo žilieji laikai,
Kad bočių tik girta kapus:
Didvyrių derieji vaikai
Šit... — pina sau liaurų lapus!...

Štai, užgimė laukiam'ji vyrai
Su meile, su darbu!... nuolat
Ant lūpų: — Išnykite tyrai
Lietuvos, išnykit bemat!...

Jie — žada mums, daug žada dirbti,
Šit skelbias kokiaisiais jie bus:
— Mums bočiai! — Lapus jų iškirpti,
Tegul sau kaip kaulai... supus! —

— Vainiką mės svietui nupjūsim...
— Sumanymų mūsų augstų...
— Mės vargą ir blogą išvysim
— Iš savo gintinės kraštų... —

Tėvai Jūs šventos Lietuvos!
Jūs' kaulai nubalę, šventi!
Teismai jaunėsėsės kartos
Šit jumis kokie nulemti!...

Per norus negalim atminti
Mės savo didvyrių tėvų,
Jų atminimai jau paminti
Dėl mūsų tuščių siekinių...

Šit, menkniekius girdami, rašom!...
Tai keliam be tikslo vaidus...
O dvasią tarp savęs supašom,
Ką rodo siekinius šventus!...

Jaunos, garuoja dar krūtinės,
Mūs' kraujas liumpuoja karštai,
O meilę Bažnyčios, Tėvynės —
«Komedijoje» matom!... tiktai...

Ar kerpės širdyse tik auga!
(Siela mūs' plasnoja vos-vos...)
Ar tokį išauklėsim draugą
Ar Romos, ar mūs' Lietuvos!...

Pamintas po kojomis baisiai
Mūs' augstas ir šventis' pašaukimas.
Tokie iš jo bebus ir vaisiai —
Prakeiktas jau mūsų likimas!

Su savo ideoms nutempsim
Į pragarą Kristaus vaikus! —
Gadynes mės peiksime. — Prakeiksim
Ant amžių mės savo takus!...

Ak Meile, tu Meile tikroji,
Kur dingo tavieji vaikai?
Tarp mūs' tu kodėl neliepsnoji!
— Ak! dingo jau bočių laikai!...

Jaunutis.

Seina, 1905. III. 5.

(Truputį pertaisyta Shenandoah'ry.)

KREGŽDELĖ ČIULBĖK...

(Iš rusiško.)

Atgaivinantis kvapas banguoja,
Žemę kaitin karšti spinduliai;
Ant medelių paukšteliai linguojas,
O kregždėlė ten gieda gražiai.

Kregždėlė čiulbėk,
Širdį užžavėk,
Meilės dainelę tu linksmai kartok,
Laimė man giedok...

Ak, gyvenimas karštas jaunybės,
Užžavėtas svajonių sapnais...
Ak, aš myliu iš sielos gilybės
Surakintos jausmais amžiniais...

Kregždėlė čiulbėk, ir t. t.

Mano laimė kaip greitai praėjo,
Ir apleistas galiu čia sėdėti...
Mano vilties žiedai nubirėjo...
Turiu vienas per amžių liūdėt...

Kregždėlė čiulbėk, ir t. t.

Ten augstai gražiai čiulba paukšteliai,
Vienas-kitą jie myl' teisingai;
Prieš mane nusilenkia kvietkeliai,
O aš ilgiuos Tavęs amžinai...

Kregždėlė čiulbėk,
Širdį užžavėk,
Meilės dainelę tu linksmai kartok,
Laimė man giedok...

Vertė Jovaras.

30/12 XII 10.

TUŠČIOS SVAJONĖS.

Svajoja žmonės kaž-ką toki,
Ką nei šešelio nematyt.
Kaip ką skaitai, ir nesuvoki,
Ką jie ten nori pasakyt!
Kalbina gamtą, žemę, orą,
Ir debesius su eterais.
Tai akmeninę aštrią uolą,
Tai upes vingiuotais keliais.
Daugums poetų, mėgsta klausyti,
Ką tie bekalbiai pasakys!...
Ką upių vandens tur išplauti!
Kuomet akmuo turės akis!...
Tuščios svajonės jau tas, broliai,
Vargiai ką mums jie pasakys.
Jie liks nebyliais, kaip ikšiolei, —
Juos matom prieš savo akis.
Tiesiai į žmones mės kalbėkim,
Gal atbalsys juos' atsimūs...
Tik drūčiai vyrai belst pradėkim,
Gal tamsos uždanga praluš...
Neklauskim patarimų vėjo,
Ten ne' simūs mus atbalsys.
Jei kas ten triušą savo dėjo,
Niekas, tik dulkių debesys...
Kam reik lekioti mums po orą,
Mintis skandinti eterus!
Ir kas suprast gal mūsų norą,
Jei dar mūsų broliai prietaruos!...

A. Kriaučiūnas.

LIETUVIŠKI ŽAIDIMAI.

Gegutėlė ir vanagėlis. Sustoja poros eilion. Visi, kurie stovi iš dešinės pusės, tie skaitosi vanagėliai, o iš kairės — gegutėlės. Stovėdami dainuoja:

Gegutėlė tupi, tupi,
Vanagėlis žiūri, žiūri.
Leiskie, leiskie, motinėle,
Pasigauti gegutėlę.

Kai pradeda dainuoti: «Leiskie, leiskie, motinėle» — tada pirmos poros vanagėlis rūpinasi sugauti savąją gegutėlę. Jei tai jana pasiseka pirma, negu pasibaigs daina, tai stojasi drauge su savo gegute paskutinėn poron, gale eilios. Jei nesugauti, tai užmoka fantą. Po to dainuoja vėl iš pradžių, o gauda tada antros poros vanagėlis, trečią kart dainuojant — trečios poros ir t. t. Gaudžiusi pora vis stojasi eilios galan. Pirma, negu pradeda vanagėlis gegutę gaudyti, turi jėdu truputį pabėgti ir priešingas puses.

Svirno Žvynė.

(«Saltinėlis»)

Dievas ir Velnias. Visu-pirmu išsirenka iš savo tarpo Dievą ir velnią; velnias nueina nuo visų toliaus, o Dievas likęs prie visų duoda žėdan vardus žvėrių ir paukščių; kaip jau visus pakrikštija, tai tada šaukia velnią, kad eitų įspėti: kuom kartas vardu. Jeigu kieno atspėjo vardą, tai tas turi bėgti iš eilės, o velnias turi jį pagauti; o jeigu nepagauna ir pribėga prie Dievo, tai tas pavaldinis lieka Dievu; jeigu velnias pagauna, tai velniū; ir tol spėja ir gauda, kolnei vieno nelieka.

Potam Dievas su velniu vieno imtynėms, kitras užsiveiks. Padedar rubežių: eina įmytynės paklas, kitoj pusėj dangus. Pasiima gerai drūtą virvę; Dievas ir velnias su visais savo pavaldiniais ima trauktis; katrie persitrauks į savo pusę, tą lieka viršus.

Šiuomi pasibaigia šis žaidimas ir prasideda vėl iš naujo.

J. P. Žiurkias.

Geriau miegot sveikam susirietus trumpe lovutėj, negu minkštoje patalinėj, o sirgt.

PAŽVELGUS Į RETEŽIŲ GADYNE

(Užbaiga.)

Tvirtai laikėsi ponai inkibę baudžiamosios įstatymų: juk iš baudžiamųjų ponams buvo nevien didelis pelnas, bet dar jie tuomi užėmė viešpatystėje pirmąją vietą; baudžiamosios išaugtino dvarininkus ant visų kitų luomų, kadangi baudžiamosios galėjo turėti tiktai dvarininkų luomas. Neveltui ponai baudžiamosios skaitė, kaip kokį šventą ir nepaliečiamą įstatymą, lyg su caro patvaldyba, pravoslavija ir liaudies gyvybe; baudžiamosios jie skaitė už rusų viešpatystės pamatą. Taip maždaug į baudžiamosios žiūrėjo ir pati valdžia. Juk žinoma, kad caras Povilas sulygino ponus su šimtu tūkstančių poliemeisterių, kurie už dyką pridaboją viešpatystės tvarką. Ir ištikro šitie neapmokamieji poliemeisteriai nevien užlaikė paklusnume visų Rusijos liudij, bet per juos valdžia surinkdavo mokesčius ir kareivius. Apart to valdžiai tuomet buvo paranku išnaudoti liaudies triūsą: juk per baudžiamosios tuomet užsilaike fabrikų pramonę ir rekrutų rinkimą; prie žemės šlaitis įstatymai laikė prikale ir karališkius kaimiečius, tik ant jų vieton ponų sauvales viešpatavo sauvale čionovinku.

Bet panaši triūsio organizacija galėjo tik ligtol būti viešpatystei naudinga, iki mažai buvo apgyventa šalis ir pakol ji gyveno atsitolinusi nuo Europos; pakol Rusijos pramonė tebebuvo pirmuose išsivystymo žingsniuose, pakol duona ir kiti kaimo produktai buvo padaromi tik savo reikalams užgaudinti. Kaip tik pasididino susišėimai su kitomis šalimis ir apsimainymai padarytais daiktais; kaip tik patsai darbas pradėjo būt vaisingesnis ir eiti pirmyn, tuojaus pasirodė, kad baudžiamosios kėnia pramonė, valdžiai ir patiems dvarininkams. Tada tai prasidėjo galvojimai visuomenėje ir valdžios kanceliarijose apie kaimiečių atliuosavimą. Jau radosi pavieni protestai, ypač Maskvos gubernijoje; jeigu ir ne prieš visą baudžiamosios sistemą, tai bent protestuota buvo prieš labai išgyverusius josios apsirėikšimus. Bet giliausi ir stipriausi baudžiamosios kritika prasidėjo XVIII šimtmetį dviejų rusų: Polienovo ir Radišėvo raštais. O paskui, pradžioje XIX š. — tarpe dekabristų. Antrame ketvirtį XIX š. skaitilios kovotojų prieš baudžiamosios augo ir augo. Tokių vyrų tarpe reikia paminėti šiuos didelius rašytojus ir veikėjus, kaip Bielinskį, Herceną, Ogarevą, Granovskį, Kaveliną, Černiševskį, Turgienevą, Grigorovičių, Nekrasovą, Aksakovą ir visus žinomojo inteligentų-kankinių ratelio — Petraševčius.

Kaslink ponų, tai išimant keletą geresniųjų, visi labai ilgai spyrėsi ir nenorėjo baudžiamosios paleisti; taip-pat darė ir valdžia. Dar 1842 m. caras Nikoljus I, iš priežasties gando apie paliosavimą kaimiečių, užreikšė, jog: «Dabartiniam laike, kiekvienas pamšlijimas apie tai butų nuodėmingas pasikėsinimas ant draugijos ramybės ir viešpatystės gerovės.» Reikėjo mat duoti lekcija gyvų pavyzdžiui, idant priversti ir ponus ir valdžiai sutikti gyvenimo reikalavimams. Šita lekcija buvo tai Krymo ir Sevastopoliaus karė. Pralaimėjimas Rusijos parodė visus baudžiamosios negerumus, visiems atidarė akis, kad pakol Rusijoje bus baudžiamosios nelaisvė, patol Rusija neturės savo liudiję tvirtų dvasioje ir patriotizme piliečių nei šalies apgyvenėjų. Jau būdamas ant mirtino patalo caras Nikoljus I su kartumu prisizino, kad jam prisieina perduoti «savo komandą» — šalies valdymą netikusioje tvarkoje, o jaunas caras Aleksandras II netik šitų akvyvų savo tėvo žodžių neslėpė nuo pavaldinių, bet truputį vėliau Maskvoje kalbėjo į bajoriją: «Geriaus atmainyti baudžiamosios iš augščiau, negu laukti to laiko, kada jos pačios ims keisties iš žemiaus (t. y. iš žmonių per maistus). Meldžiū jūsu, ponai, pagal votū apie tai, kaip šitas įvykinti.» Pirmais mėnesiais jaunam carui viešpataujant nebuvo dar jokio reformų plano, o aplinkui jį stovintys didžiūnai ir visas caro dvaras paliosavimui kaimiečių neprijautė. Nežinodamas, iškur imti sandarbininkus priariantinėioms reformoms, caras ir toliau dar laikėsi senųjų savo tėvo patarėjų. Tiktai tuomet, kada kuningaikišėitė Elena Pavlovna, karšta šalininkė kaimiečių paliosavimo, rekomendavo tokius būsinėius liuosybės veikėjus, kaip broliai Miliutina, Kavelinas, Samarinas, Aksakovas, Čerkasskij, Arcimovičius ir kit., caras pradėjo apie paliosavimą galvoti, bet vis dar nenorėms, negalėdamas nusikratyti išnabzdėjimais savo patarėjų ir dvarininkų. Tas labai painiojo visą dalyką, ir iki 1850 m. kaimiečių klausimas svarstėsi slaptai taip vadina-mame «slaptame komitete». Tiktai 1858 m. slaptasis komitetas buvo perkrikštytas į vyriausį, liovėsi buvęs slaptuoju, o spaudai buvo leista svarstyti reformas. Šitą leidimą laikraščiai ir visuomenė su linksnybe sveikino, kaip naujos eros apsirėikšimą. Tan džiaugiaman susiliejo ir užsienioose einantis garsus Herceno laikraštis «Kolokol» (Varpa), ir Nekrasovo bei Černiševskio «Sovremennik» (San-

godynietis) ir slaviofilas Aksakov. Hercenas šitą spaudos palengvinimą pasveikino labai iškilmingu straipsniu, su epigrafu: «Tu paveikei, Galiliejietė!» — «Vardas Aleksandro II, — jis rašė — priklauso istorijai; jeigu jo viešpatavimas ir rytoj užsibaigtų, — vistiek jo tapo padaryta išliuosavimo pradžia; neužmirš šito einančios gentkartės. Bet iš to dar neišeina, kad jis butų nekaltas, jei jis ant šito apsisotų. Ne, ne, — tegul jis pribaiigia, kaip pradėjo; tegul čielas vainikas apdengia jo karūną.» Visuose draugijos pirmėivių rateliuose sklido džiaugsmas, pražydo lūkestis. «Rusija — sušunka Nekrasovas,

... tu tuomet būtum puki!
Kaip nelaisvis apleidęs kalynę,
Pamato, kaip saulutė šviesi.
Kada retėžiais nusitrynę
Jo sąnariai vėl savo stiprumą pajus;
Tu būtum vėl jauna, galinga...

O Černiševskis tuomet rašė straipsnį: «Apie naujas kaimiečių būsenos sąlygas» su epigrafu: «Numylėjai teisybę ir neapkentei beteisės; dėlto tavo pamostija tavo Dievas.» Tokia buvo reformų pradžia, tokios tai džiaugsmingos lūkestis. Pražydo viltis, ir gilumon kaimietiškos Rusijos pasklido gandai, kalbos. Liaudis sujudo... Ateitis vienokiparodė, kad tie džiaugsmas buvo perdėti, nes vėl da gimė reakcija. Valdžia lig kiek prisigando, iš liuosybės šalininkų pakilo kritika, o kaimuose bruzdėjimai. Tačiau nepoigo ponai ir čionovinkai išdirbo reformų projektą. Kaimiečių patarimo niekas nesiklausė, nei jį reikalus neatsižvelgė. Tiesa, jie buvo paliosuoti ir duota po skylpelį žemės (ne-taip, kaip Pabaltijos krašte, kur pirmiaus kaimiečiai buvo atliuosuoti be žemės), bet žemės duota labai mažai, prie to pačios blogiausios; už tą jiems buvo uždėta dideli mokesčiai ir labai brangus jos išpirkimas (vykupas) nuo valdžios ir ponų. Ypač netikusiai buvo apdalinti ponų baudžiamosios. Patį žemės išpirkimą (vykupą) dvarų baudžiamosios galėjo gauti tik tuomet, jeigu ponas reikalauja ir nori; o ponai, suprantama, užlaužė negirdėtą brangumą.

Bet, norints reformos ir netokios išėjo, kaip tikėjosi pirmėiviškoji visuomenė, nors greitai prisidėjo pastatyti klausimą: «liaudis paliosuota, bet ar laiminga liaudis?» — visgi 19 vasario 1861 m. reforma didžiausį darbą padarė, darbininkų minios buvo atleistos nuo sunkaus lažo ir suteikta jiems laisvė eiti prie sociališkojo ir politiškojo išliuosavimo.

Retėžiai visgi buvo nutrenkti sunkion ir verk-smingon liudies praeitin...

Jahnis Asars.

MANO PAVASARIS.

Nes aš vis laukiau... Praėjo metai, atėjo trečioji dešimtis. Ir aš laukiau, už vis daugiau tada, kada gantoje įvyko didi permaina, kada gantoje prasidėjo iškilmingiausios šventės. Kada ji dar gulėjo, šalčio ir tamos panėiais surišta, aš jau tada žutau ir sapnavau apie jos pabudimą, laukiau jos valandėlės, kada galingoji saulės šviesa ją paliosuos. Sapanai darosi vis neramesni, ilgėsis — auga... ir štai jis jau čia! Pirmasai pergale nešantis spindulys! Pirmasai dvelktelejimas, tikka jaučiamas, gal tiktai išsvajotas, tačiau nepaprastas ir galingas! Kiekvienas lašelis, kuris puola nuo stogo, it ugnies kibirkstėlė užsidega širdyje. Ir visur šviesa ir trūkšmas, iš pradžios tylus. drebantis, tai skubus, garsus, ir sriovės sriuvėna, verda, sugriauja... Reikia žiūrėti ir klausyties, reikia klaidžioti po gatves, be galo, ilgai beprotystės.

Ir reikia laukti! Dar ką tokį. Ką tokį sau. Mano pavasari, pergale nešantis spindulys! Ir aš esu tos pačios saulės vaikas, gyvybės spēka pas mane auga, bet aš vienas, be tavo didžiojo stebūklo, negaliu jį visų išbudinti!... Kartą ateis didysai stebūklas, dvelkimo nešamas — taip aš sapnavau — ir tuojaus bus čia, bet aš nežinosiu, iš kur jis ir kaip jis atėjo; aš tiktai pabusiu kaip iš miego, praversiu akis ir netikėdamas, ar tai sapnas ar teisybė, matysiu save jo glėbyje, kaip galingos sriovės nešamas lašas. Kur? Kodėl? Atsakymo nebus! Tiktai vis greičiau bėgs pirmyn gyvenimas, vienas po kitą prasivers nauji jauna jėga neragauto gyvenimo jausmai ir stebūklingomis varsomis šaltiniai, ligi viskas sukris į pilną džiaugsmų gyvenimo begalę okeaną.

Taip aš vis laukiau savo pavasario... Praėjo metai, ir kas metą ateidavo sapnai, neramumas, ilgėšiai, kas metą stipresni... Aplink mane margas žmonių būrys su didžiais geismais, juokais ir ašaromis; šen tai ten pažiba akis, pasirodo nusišojimas, ant valandėlės ant veido pasirodo raudonumas, baugiai išsitiesia ranka — ar man, ar prieš

mane? Aš stovėjau išto, tėmyjau ir laukiau... rodosi, kad kur tai praspindėjo spindulys, įiesko įiesko manęs, tegu aš atsiliepiu iš savo vienatvės... Bet aš valdžiau krūtinėj savo sapnus ir ilgėsius — laukiau pilnybės, ne trupinių, laukiau beprotiško karščio, ne praktiškos šilumos, laukiau didelio stebūklo, ne kasdieninio atsitikimo. Ir pirmasai be-siartinimas vis sakė: ne tasai, ne tasai! Ir aš užsisukau ir praėjau pro šalį. Praėjo metai ir aš laukiau savo, vienintėlei mano pavasario! Dar vienas pavasaris, kuris nun ateina, ir aš būsiu jį sulaukęs! Aš tikėjau, jog dabar būsiu jį sulaukęs!!

Dabar aš esu čia... Aš žinau, jog jis yra atėjęs, tenai ant gatvių, soduose ir miškuose. Aš mėštau apie tai, kaip tenai viskas spindi, šypsoi ir džiaugiamai laisvėje... Bet aš esu čia, jau senai. Ir... kaip tai atsitiko? Taip, aš gulėjau. Tai aš ūmai pabudau, ir jis jau buvo čia. Aš nežinau, iš kur ir kaip jis atėjo, aš netikėjau, ar tai sapnas ar teisybė, bet jis jau buvo čia ir aš pamačiau save jo galybėje. Ir pikta galybė sugriebė mane. Kur gi? Kodėl? Atsakymo nebuvo ir mane traukė vis toliau — tikrai į baisią bedugnę. Ir štai aš esu čia, jau senai. Jau senai krūtinė skauda, ir galva ir rankos dreba: tai nuo drėgnumo, tamos ir sunkaus sklepinio oro. Aš žinau, kad ilgai čia negali būti. Ir aš jau čia senai esu. Duris uždaro su trenksmu, suskamba raktai, geležinės grotos prieš langą... Tai mano pavasaris? Nes aš jo šį pavasari laukiau.

Ko jūs juokiaties!... Vertė Menkutis.

NAUJI RAŠTAI.

Chinija. Dangiškosios cesorystės gyvenimo ir papročių vaizdeliai. Su paveikslėliais. S. K. Krukovskaja. Vertė J. Laukis. Chicago, Ill. Turtu ir spauda «Lietuvos», 1911. Pust. 101.

Niekas taip lengvai nesiskaito, kaip apsakymėliai apie kitų kraštų žmones ir gal niekas taip ne-ublaivo prietarų ir neapkentimo kitataučių, kaip šitokie apsakymėliai arba susipažinimas su etnografijs — su mokslu apie įvairių tautų žmones. Pasauly yra, sunkiai kokios-nors statistikos suskaitoma, daugybė tautų. Bet mūsų liudis, ypač darbininkų luomai, pralėdžia savo gyvenimą arba kaimie tarpe keletu kalnų arba mieste tarpe keturių sienų — fabrike, saliuė ir grjtelėje. Tai visas jo svietas. Rods jis kaip kada pamato ir kitos tautos žmogų: lenką, vokiečių, francūzų, o tai dar ir chinečių, negrą ar indijonų, bet tas kitos tautos pavėkslas išnyksta jam veikiai su nueinančiu gatve žmogumi. Kaip kitos tautos gyvena, jis nieko nežino; jis negali net atskirti vienos tautos nuo kitos. Jis niekaip nesupranta, kam dar reikia to skirtumo tarpe vokiečio, hollando, švedo, dano ir norvego? Juk visi kažkaip kitaip (ne lietuviškai) kalba. Pasakytų bent kad visi vokiečiai ir gana! Arba kame skiriasi chinas, tibetėnas, korejietis, japonietis, samojietis, mandžuras, baškiras, kalmykas, totoriai, ir tp. mongoliai? Juk visi šiaurakiai, geltonskūriai, mums nesuprantamai kalba! Taip mato mūsų mažamokslis žmogelis. Bet netaip yra. Kiekviena iš viršminėtų ir tūkstančiais neminėtų tautų turi savo atskirą istoriją, nevienodą religiją, kitiškius papročius, nevienodame kultūros ir dvasios laipsnyje stovi. Turi atskiras kalbas, kurių net visai netolimi kaimynai nesupranta. Žodžiu, kiekviena tauta yra sau tauta. Delei daugumo ir įvairumo tautų pasidaro ir pasaulio gyvenimas žingėms, malonus, indomus ir gražus. Reiktų žmoneims dvasiškai numirti iš nuobodumo, jeigu kokiū stebūklū pasaulio žmonės pasiliktų tik viena tauta, kaip numirtie dvasiškai nemažai mūsų jaunų vyrų, kurie skelbdami praklinias socializmo idėjas, tuč ir inpuola pavasari, būk nebėsa ant svieto jokios tautos!

Lietuvių kalboje dar mažai yra knygų iš etnografijs ir apie pasaulio tautas, — beveik visai nėra. Todėl tai pas mus da ir ginčai už žodį «tauta» ir «tautystė». Lietuvis tik laikraščių skaitytojas pažįsta tautų nedaugiau, kiek turi per abiranki pirštų. Žodžių, jau pasaulio tautos ir jų gyvenimas tebėra nežinomi. Todėl jis įsiklausęs kokio B. ar kokio C. «agitoriaus» (nedaugiau už jį patį augštesnio) sapaliojimų, kad tautų jau nedėra, yra tik internacionalizmas, išėjes ant gatvės ar saliuė saukia: «šalin su tauta — jos nėra!»... p. Laukis labai gerai padarė, kad pasimė lietuvinti veikalėlius iš etnografijs. Kningelėje, kurios antgalvį virštų išrašėm, p-ni Krukovskaja dailiai papasakoją apie chinus. Nei vienas nesigraudys ją perskaitytes, o p. Laukiui reiktų palinkėt, kad ir daugiau raštų iš etnografijs lietuvių.

Vienok reiktų p. Laukiui palinkėt da ir kito dalyko — tai kad nesektų akiai paskui originalo kalbos rėdą arba syntaxi. Paveizdan: «Zyuvimui

jiems (chinams) tarnauja margos lazdelės». Kodėl viengiant slaviško apynasrio neišversti grynai lietuviškai: «Zyvuodami jie pasiima margas lazdeles?» Arba «Per tą laiką (po šermenų gedulėse) jie nei vyną geria, nei mėšą valgo». Tai ką geria ir ką valgo? Juk geriau butų pasakius: «Per tą laiką jie nevalgo mėšos ir negeria vyno». Beje rašyba čina prieš senovės anarshijos: «jaigu», «jai» vartoja vieton «jei»; kad būti sau nuosėklum, reiktų jau rašyt ir «niai», vienok rašo «nei». «Popierių rašo «popiera» (rašytų taip ir «popiežių» pamėgdžiomas lenkų «papiež»). Rašyba — chigacinė.

Panemunėlio tarmės fonetika. Medžiaga lietuvių kalbos fonetikai. Kl. Jurgelionis. Perspausta iš «Laisv. Minties» Pust. 16.

Džiova. Alkoholis. Referatai surengti «Aukros» Draugijai. Dr. F. Matulaitis. Chicago, Ill. Spauda «Lietuvos». 1911. Pust. 25.

Išėjo «Draugija» N50. «Aidas» N2.

S. Orlovskij.

PRELEGENTAI IR KAIMIŲ SVEDIJOS KAIMĖ.

(Tąsa.)

Sąjunga rengia ir muzikos vakarus. Didelį interesą sukeliio Švedijoje apšvietimo sąjungos suvažiavimai. Jie sušaukiami kas 2—3 metai, žiūrint sulgų reikalo; jie svarsto svarbius bendro turinio reikalus. Apšvietimo sąjungos organe «Social Tidskrift» spaudzinamas tuomet pakvietimas visoms sąjungoms ir savistoviams apšvietimo sąjungos skyriams — atsiųsti savo atstovus suvažiavimam. Vienu metu rengiami trumpi kursai prelegentams ir lekecijinių sąjungų pirmininkams.

Pastarasis apšvietimo sąjungos suvažiavimas 1907 m. buvo labai gyvas ir audringas. Jis suvienijo visos Švedijos atstovus ir ilgą laiką kalbėjo apie jį karštai visa visuomenė. Suvažiavimo priežastimi buvo labai svarbus faktas — ką tik buvo pranešti riksdagui revizorių darbai, kurie reidavo visus lekecijinių sąjungų ir pačios apšvietimo sąjungos reikalus. Jų revizija buvo priešinga laisvam visuomenės veikimui ir jos tvėrimo darbai. Jie prisikabino prie to, kad programon inešta parmaža paskaitų, kurios pakeltų patriotiškus jausmus ir mažai esą paskaitų iš technikos. Kažkadėl revizoriai inėšė sumanymą apie valstybinius prelegentus (matomai galvojo, kad prelegentas-valdininkas bus patriotiški sulgų paliepimo).

«Dešiniųjų» viršus apsirėikšė dar negirdėtame ligsiol dalyke: nutartos riksdago pašalpos liudies bibliotekoms nebuvo išduotos ir įvairiais būdais stengtasi jų neišduoti.

Lengvai galima suprasti, kaip šituo du atsitikimu sujudino demokratines lekecijines sąjungas, kaip jiedu visus užgavo, ir kokį vienabalsį protestą sukėlė žmonės, pripratusiuose prie laisvės ir autonomiško veikimo. 1907 m. suvažiavimas ir gi buvo sušauktas, kad atremti pirmutinis biurokratijos pasikėsinimas įjisti žmonių apšvietimo reikalui. Iš vių Švedijos kampų suvažiavo garsiausi ir gerbtiniai veikėjai, visos apšvietimo sąjungos Stokholmo, Upsalos, Lundo, rytų ir vakarų Švedijos, Verdandi ir Cheimdal sąjungos, Didžioji masonų Loža, Stokholmo darbininkų biblioteka ir viso krašto skaityklos.

Pakiliosose pranešimuose ir aštriuose ginčiuose praėjo dvi dieni. Sutvarkyti buvo planai busimiesiems darbams, lekecijinių reikalų pagerinimas ir išskėtimas, taipgi atsakyta revizorių kritikon.

Projektas apie valdiškuosius prelegentus vienbalsiai buvo atmestas, kaipo biurokratizman, gyvo darbo nuomarini vedas.

Lekeijos iš technikos pripažinta reikalingu daiktu, bet čia-pat pastebėta, jog jos ineina į profesijinių kursų programas, o apšvietimo sąjunga atstosi tikslu bendrasai apšvietimas platinti. Įvairių sąjungų veikimas pasistatė tikslu minios apšvietimo pakelti, sužadinti interesą prie žinių, atskleisti naujus horizontus; ir jeigu klausytojas panorės toliau lavinties ir sąmoningai imsis už knigos — darbo tikslas bus atsiektas.

Dar gyviau buvo kalbama apie įvedimą į pakaitas politiško ir religijinio elemento.

Vyresnybės sąlygos, sulgų kurių valdiškoji pašalpa galima gauti, įvestas gi buvo punktas apie visiškąjį politiško ir religijinių tėmų nejudinimą. Tuo tarpu per suvažiavimą pasiškėjo, kad darbininkai nenoriai lanko lekeijas tik todėl, kad visiškai užtyliama politiški ir religijiniai klausimai (kas tarpe darbininkų daugelis sektantų). Išėmimas tų dviejų tėmų iš lekeijų priveda prie to, kad darbininkai (Da bus.)

Vertė K. Prada.

(Tęsa nuo 5 pusl.)
 tai... O kiek ten džiaugsmo tuose namuose parėjusiam, žmogus, ir nuvargusiam nuo darbo. Ot ir šviesa, žmogus, matai. Kažin ką ji vakarenei pataisė!...
 — Na, žmogel, mano širdis, kur taip ilgai užtrukai! Aš laukiu tavęs jau nuo poros valandų, ir visa strioke: —
 — O tas nieko, brangioji — mat šiandieną «virš laikį» turėjau dirbti, nes dabar darbai gerai eina, vienok, mus darbininkus labai nuvargina. Lai juos «mogla» kur tuoj pagautų! —
 Mano pačiutė paėmus nuo manęs kepurę, ir dar bučkį suteikus, tarė:
 — Brangiausias tu mano! Visad' tu vienas dėl mūsų vargsti ir tuomi suteiki mums maistą. Bet pasirėdyk ir nusiprausk, o aš tuomtarpu stalą pagaminsiu. — Ir puolėsi prie pečiaus.
 — Bet «dausyte», ar niekas šiandien neatėjo iš krasos? — paklausiau.
 — Taip! — bet po vakarieni viską paržiūrėsi.
 Aš pažvelgęs ant stalo, pamaniau didelį laikraštį — maniau — kad koks «Sunday's» išleidimas poperių. Prišartinęs paėmiau į rankas ir žiūriu... ką matau... koks didelis ir puikus tas «Vienybės Lietuvninkų» Jubilėjinis numeris! ko čia nėra... Kokie puikus paveikslai mūsų rašytojų... kokie puikus straipsniai... Ak, malonu, žmogus, jį matyt... Pirmą sykį mano gyvenime matau tokį puikų leidinį laikraščio pavydale. Ko čia nėra: — Štai ant pirmo puslapio «Vienybės Lietuvninkų» XXV metų Jubilėjus, (1886—1911) Nuo redakcijos, Atsiminimų žiupsnelis, paveikslai leidėjų, redaktorių, sandarbininkų... Ak, vienai jau numirę, bet kiti dar gyvena... Štai ir Basanavičius, Širvydo, Šliūpo... net ir kuningų: Kaupo, Žebrio, Burbos ir kitų... Puikus numeris, — pradėsi skaityt...
 — Brangiausias — jau vakarieni ant stalo, paskubėk, nes atšals... — aš lig nieko negirdėdamas, peržiūrėjau laikraštį...
 — Ak, žmogeli, dar tu tebėsi nesiprausęs! Kas su tavim! Paskubink, tuoj šiltą vandenį įpilsiu blūdnam.
 Aš neatbėdamas ant nieko, skaičiau vieną straipsnį, bet, žmogui, tikra nelaimė! pačiulė pribėgęs atėmė iš manęs laikraštį ir liepė atsistieyti prie vakarieni. Žmogus, nenorėdamas inpykinti pačiulės, pasidaviau jos įsakymams...
 — Matote, viskas bus šalta — turėsiu persilydyti iš naujo...
 — Bet, miela man, nesiklapink apie mane, viskas bus gerai, — nes žinau, kad tu viską gerai pataisai. —
 Nusiprausęs sėdau su pačiule prie stalo ir valgėva, džiaugdamiesi, vakarieni... Žmona žvilgtelėjus į mane, žmogus, mane nustebino... ir palukėjus, man tarė:
 — Ar įspėsi, ar ne! Žinai ką norėjau tau pasakyt!
 — Ką tokio? Nežinau!
 — Maniau, jog dasiprotėsi, o kad nedasiaprotėjai, tai tau, brangiausias, turiu pasakytį nuo a iki z.
 — Meldžiui, lašai meldžiui paspasakoti! — žingėdus pratariau.
 — Bet neverta, nes nieko tokio ypatingo ir svarbaus nėra! — man atakė.
 — Tas nieko! Meldžiui sakyti, meldžiui! — meldžiui jos.
 — Štai tu nieko nežinai, kas šale mūsų dedasi. Ir koki būdu gali žinoti, kad tu vien tik su tais laikraščiais užsiėmęs, daugias

nieko. Ot šiandien buvo pas mūsų kaimyną Juozapą Karmą iškilmės. Jievtę išdavė už Gasparo Varnos ir tuo-pačiu sykiu — ant tų iškilmių pribuvo jos brolis Jurgis...
 — Ar išties Jurgis pribuvo!
 — Taip! Jis buvo užėjęs ir prašė, kad pats kartu su manimi nueitum ant Jievtės vestuvių ir dar... sakė jįsai, jog turi apie kokius ten reikalus su tavimi pakalbėti...
 — Ar Jurgis? — paklausiau.
 — Taip, aha! — maloniai atsakė.
 — Ak, tas vargšas Jurgis! Kiek jis jau vargų panešė tą mokslą beidamas ir kiek jį dar matyti! Tikra tiesa, žmogus, susipratęs: apie viską žino. Daugias tokių vyrų! Bet kiek jis kenčia? — Jo kančių nieks nežino — apart Augščiausiojo. Nei kam nesakys savo nuliūdimų. Bet kam jis turi žmonėms papasakoti, kad pats apsirinko tą erskėčiuotą kelią ir nuo jaunystės pasišventė jis — pats sekti paskui Jį... dabar joga seka...
 — Bet ar išsipildys jo norai? — pačiulė interpė.
 — Be abejonės! Kam jis tiek metų būtų vargęs besimokindamas...
 Taip mums bešnekant su pačiule inėjo Jurgis su jo motina. Ir kas jį būtų pažinęs?... Nuo mokslo visas sudžiūvęs, sunykęs... Kiek džiaugsmo, vienok, turėjau, jį matant...
 Po pasisveikinimų, tuojaus užprašė mus, kad nueitumėm pasisvečiuoti. Bet trėdamas po savo ranka Jurgį atsakinėjau... Vienok matydamas, jogei nieko nebus, žmogus, prižadėjau nueiti paskiaus su Jurgiu; taip jis man pritarė; nors buvau labai nuvargęs, bet labai norėjau, su juomi, kaip ir jis su manimi, pasišnekti. Moters išėjo, o mudu pasilikovome.
 — Nu, sveiki, kaip jums kloja si? Matau, kad daugel kas atsimainė po mano išvažiavimui. Dabar viskas kitioniškiau, net nekuriuos gatvės išcementuotos, kurios pirmiaus apleistos buvo... Ir Tamstų viduje kitaip atrodo... Matyti, turėjo buti kieno-nors tam pastangos...
 — Tai viską išpuosė ir vidų išdabino mano pačiulė. Žmogus, vargsti vargsti tose dirbtuvėse, parėjęs namon bent linksnūmą turi, kad viskas po parėdku, na, dar pačiulė, žmogui ramumą priduođa savo čiulbėsiu ir... Bet persiprašau, tuomi gal godotina kleriką papiktinu...
 — O tas nieko! meldžiui atvirai sakyti, kalbėti apie savo linksnumus, smagumus ir nuovargius, o aš vienok neturiu kas man širdį ramintų... Viskas nemiela šičia ant žemės! Visai nenorėčiau gyventi. Bet ką padarysi? Tokia jau Viešpačio valia!...
 — Kaip tai, aš nesuprantu! Kaip tai, žmogus, gali būti! Joga kiekvienas iš mūsų darbininkų sau pasirenka tinkamą amatą, dirba ir iš to sau maistą gamina, — sakiau jam...
 Jis pažvelgęs ant manęs, tarė:
 — Prieteliau! Laimingas tas, kurs nuo Augščiausio pasiekia pats per save ramumą. Pas mus visai kitaip yra. Mus mokslas mokina taip: «Ne jįs mane aprinkote, bet aš jums išrinkau, ir aprinkau jums, idant eitumėte ir atneštumėte vaisių, o vaisius ilgai būtų. Tame pagarbintas yra Tėvas mano, idant gaušų vaisių pagamintumėte ir paliktumėte mano mokintiniams». (Joanes 15-16-18.)
 (Užbaiga seka.)
 A. M. — kas.

DAINA.
 Plaukia baltas mėnuželis,
 Plauk' padange melsva.
 Joja mielas bernuželis,
 Joja žeme rusva.
 Kaip nujosi bernuželi,
 Pas giružę žalią,
 Ten girdėsi lakštingėli,
 Paukštužėli mažą.
 Paklausyk gi jo dainelės
 Skardžios, sidabrinės, —
 Ji primins mano širdelės
 Žodžius paskutinius.
 Atsiminsi ašarėles,
 Kurios taip birėjo;
 Tave lydint į pasaulį
 Kaip širdis peršėjo.
 Kaip sugrįši bernuželi
 Į mūsų šalė, —
 Tai išgirsi lakštingėli
 Giedantį giesmelę.
 Rasi džiaugsmo čia upelį,
 Kuris slėniais teka;
 Rasi pilka balandėli
 Ką taip meiliai šneka...
 Rasi baltą mėnužėli
 Ką per amžių plaukia,
 Rutų kvepiančių darželi
 Ką savėpi traukia...
 Plaukia baltas mėnuželis,
 Plauk' padange melsva.
 Joja mielas bernuželis,
 Joja žeme rusva.
 Menkutis.

LAISKAS I „V. L.“
REDAKCIJŲ.
 Gerbiamoji Redakcija!
 Meldžiamieji ką nors darykit, kad mėš Rusijoje gyvenanti lietuviai gautume Jūsų laikraščius. Perna (1910 m.) negavome «Vienybės Lietuvninkų» NN 16, 18, 42, 46, 48 ir 52. Šiemet atėjo Pačtas NN 1 ir 2, tik 3-čias atėjo. Pačtas rodos savo pareigas pildo gerai, nes nekarta, kur būna neišimamas adresas, tai pataiso net adresu arba įješko adresuoto kas žin kol, iki atranda. Čia matyt «lietuvii censoriaus» darbeliai. Su pernykščiais nežinia, bet šiemet, apie 1 ir 2 NN, teko sužinoti, kad tikrai Vilniaus cenzorius «konfiskavo». Mėš skaitantieji baisiai branginame kiekvieną spaudintą lapelį; na, o negaudami viso ar bent kelių užsienio laikraščio numerių, — tiesiog nebegalime kėsti.
 Tik pagalvokite: žmogus skaitytojas seki sau gyvenimo bėgį ir štai prieini spragą... Lyginai kaip kad knygą skaitydamas, ranti keletą lapų iš vidurio išplėštų... Lauki, sakysime, No. 1-mo ir štai ateina tik 3-čias. Arba gauni visus, kaip pernai, tik štai — 16 N nėra... Na ir kokia širdis! Keikiame redakciją, — gal neišsiuntė, keikiame pačtą — gal neatvežė, keikiame cenzorių — gal neleidė; tam paskutiniui daugiau tenka... Bet kas iš to! Numerio vistiek nėra.
 Antai «Lietuvos» N1 tas «lietuvii censorius» atsakydamas į klausimą, kodėl neleidžia laikraščii, teisinasi, kad «negalįs leisti laikraščii ir kniegių skelbiančių idėias prieš įstatymus.» Saugok, saugok, gerbiamasis cenzoriau, savo tuos «įstatymus ir valdžią», bet neatimk iš mūsų laikraščii. Mėš be laikraščii, kaip be oro nebegalime gyventi. Nežinome, ar «lietuvii censorius» turi didemes tiesas, negu kiti cenzoriai: Kiti cenzoriai, rodos, laikraščii «nekonfiskuo-

ja», nekarpo ir atgal negražina, bet negeistas vietas užmaliavoja (užtepa). Ju' skaitytojų pinigai užmokėta, tad nors poperium gali pasinaudoti! O čia pas mus — nei straipsnių, nei poperiaus.
 Vilniaus «lietuvii censorius» pakanka rasti laikraščio numerį: «Caro valdžia blogai valdo», «Valdininkas siunta» (tas cenzoriui nepatinka, mat jis — irgi «valdininkas»!), «Kraugeriška valdžia lupa mokesčius», etc. — ir laikraščio numerio jau nebegausi. Net už tokį nekaltą sakinėlį aną metą tas lietuviškų raštų cenzorius konfiskavo Prūsiose išeinančios «Birutės» numerį, kaip: «Lietuviai sau spaudą per ilgus metus vargdami, šiaip taip iškojo»... Sunaikinę ar sugražinę numerius, su ironija cenzorius pasakė: «vot tebie ir iškojo!»...
 Mums po Rusijos jungu gyvenantiems lietuviams netaip svarbu rasti aprašymus Amerikos laikraščiuose apie caro valdžios nedorybes ar valdininkų šunybes, kaip pamokinančius straipsnius ir žinias iš viso pasaulio. Lai cenzorius užtepa negeistas jam žinias, bet lai duoda mums gyvenimo bėgį sekti. Joks rašytojas neaprašys ir joks laikraštys nepatalpys tų skriaudų, kurias mėš ir visi Rusijoje gyvenanti vargdieniai kenčiame. Tos skriaudos, «nedorybės ir šunybės» kasdien daromos taip ir skrupsc kiekvieno gyventojto širdyje ir laukia tik patogaus laiko, koks maždaug buvo 1904—1905 m. Tada kitaip dalykai eitųsi...
 Bet gi ištikrųjų pagalvokite ir pasirūpinkite, kad mėš visus «V. L.» No. gautume!
 Su didžia pagarba
 „Vien Liet.“ Skaitytojų Kuopa.
 Nuo Redakcijos. Panašus skundas mums jau nebepermas. Kiekvieną sykį, kada mūsų skaitytojai Europoje skundžiasi negauną laikraščio, mėš smulkiai ištiriam ir prieinam prie to fakto, kad niekas nekaltas sulaikys laikraščio, kaip cenzorius. Bet čionai vienas kurjėzas: cenzoriai vieni laikraštį praleidžia, kiti konfiskuoja. Matyt gerai supranta įstatymus! Juokingas tas, kad tą-patį numerį Varšavos cenzorius leidžia, Vilniaus visiškai konfiskuoja, o Kurlandijos cenzorius biskį palaikęs atiduoda skaitytojams. Arba Vilniaus cenzorius ištisai praleidžia kelis numerius, o kurlandiškis kaip tik tuos visus numerius konfiskuoja! Matoma rusų cenzorių nėra jokios geros sistemos, kuri raštų draustinumą cenzoriams nurodytų. Gali but te cenzoriai yra kokie pusiamoksliai ir vos keletą žodžių lietuviškai težinantis. Jie pamatę laikraštį, te tankiai minavojamus žodžius: «caras», «socializmas», «revoliucija» — tuoj ir pamjšlina, kad tai rašoma prieš valdžią. Tuomtarpu mūsų laikraščiuose abelnai daug lėčiau rašoma, negu pačiuose Rusijoje einančiuose laikraščiuose. Jei bent vienas ar kitas iš mūsų laikraščii, mylinčių sensacijinius atgalvius dėti, o straipsny nieko nepasakoti, gali tik cenzorių nuožvalgumą iššaukti. Mėš iš savo pusės dedame ir dėšime visas pastangas, kad šikokių nenormališkų cenzūros dalykus dvesti žinion Rusijos augštesnės valdžios. Bet patįs skaitytojai su ta cenzorių plėga turi kovoti. Ištyrus, kad vieni cenzoriai kokius numerius sulaukia, o kiti praleidžia, reikia susikis rašyti cenzūros centrali-

niam komitetui ir nurodyti tą cenzorių nenuokslumą. Tas mažą kaštuoja, nes pošilnių jokių nereikia mokėti. Kad žinoti, kokie numeriai skaitytojų yra gaudami, o kokie — ne, reikėtų, kad nuolatos patįs skaitytojai Lietuvos laikraščiuose paminėtų, kokių laikraščii numerių negauna.
SPIKUCIAI.
 Maišytu.
 Lietuvos kaime stovėjo kareiviai ant gaspadų. Ateina kareivis pas moteriškę pirkti šiaudų.
 — A čto, choziaika — prodaš solomy?
 — Berneli tu mano, aš mažai teturiu saldumų; bet jei taip nori še suvalgyk paskutini.
 Tą pasakius inėšė medaus puodelį. Kareivis išvalgė, ir apsilaižęs, dėkavoja:
 — Spasibo. A choroša kušanje!
 — Ak tu bjaurybe! Medų sproges, dar jis apie kušenią pasakos. Laukan, gudo šmots!
 Antanas.
Lietuvoj ir čia.
 Sulygink tu dabar datų traukimą Lietuvoje ir Amerikoje! Man kraujuje toksai pelėčius traukė dantį veik visą valandą; tiek nabagas mane voliojo, prisikamavo, net visas sienas išspardžiau. Ir ką jįs sakyste! — paėmė tik 10 kapeikų. O čia, vakar nuėjau pas dantistą; tik pridėjo replukės — švyst! ir išlėkė man sugedęs dantis. Ir už tų dvejų sekundų darbą plėšikas atlupo nuo manęs net 50 centų! Kur čia teisybė?
 P. Simanavičius.
Verta nusistebėt.
Operų giesmininkas: Kaip tai navatna, kad ant šitos scenos nieks į mane nemėto pagedusiais obuoliais. Nežinia kodėl: ar čia aš geriau giedu, arba čia brangesni obuoliai?
 Du pagyros.
 — Aš lošiau viename Amerikos teatre, kur buvo aštuoni tūkstančiai numeriuotų vietų.
 — O aš lošiau taip dideliame teatre, kad iš paskutinių eilių paleisti kiaušiniai atlėkdavo ant scenos jau sugedę!
New Yorko žinios.
 Nusižūdė iš gėdos. Ant 150 Bayonne Ave. nusinuodijo karboline rūgštim lenkiutė, Stef. Benišintė, už tai kad jos patėvis melagingai apskundė ją teismui, bėk ji palaidai gyvenanti.
 Atvyko cigonų karalius. New Yorko priepilaukon ant garlaivio «Saxonia» pribuvo iš Rumunijos būrys cigonų, kurie atsivežė \$30,000 turto ir savo «karalių» Kristijoną.
 Karalienė viena turinti \$5000 grynu auksu. Visa ta banda apsigyveno laikinai miestely Flatbush, Long Island, o paskiaus važiuos ant vežimų į Kaliforniją.
 Zbyško parmynė Rogersą. Balandžio 11 d. St. Nicholas Rink salėje atsibuvo imtynės dviejų garsingų drutuclii — lenkų Zbyškos ir amerikonų Rogerso. Zbyškos pirmą sykį Rogersą pavėlė į valandą, 4 minutes ir 37 sekundas. Antrą sykį Rogersas suklupo jau tik per 14 minučių ir 56 sekundas.
 Tunelių pasafieriai. Per sausį mėn. New Yorko tuneliais pervažinota 26,967,886 žmonių, o

viršutiniiais elevatoriais tik 25, 798,674. Vasario mėn. tuneliais pervažiuota 28,912,874, o elevatoriais 28,295,091 pasažierių. Todėl matosi, kad tunelius žmonės labiau mėgsta. Jie greičiau veža ir mažesnis pavojus.
 Lietuvių paskaita. Lietuvių Ukėšų Klubo salėje, balandžio 9 d. p. J. O. Širvydas skaitė Liaudies Mokyklos referatą «Apie lietuvių pavardes papročius, vestuves, ir jų sąmojumą mįslyse». Publikos prisirinkę buvo į 200 suvirš žmonių. Paskiaus buvo rodomi p. A. T. Račiūno krutomieji paveikslai ir deklamacijos: p. A. Strupo iš Payonnės ir p-lės M. Baranauskutės.
 Sekanti to klubo paskaita atsibus 23 d. balandžio nuo 7 val. vak. po N515 Hudson str. New York. Skaitys p. Menkutis.
 New Yorko valstijoj farmos. Sulyg agrikultūros departamentu apskaitų New Yorko valstijoje siemet yra 214,650 farmų arba ūkių. Iš tų visus valdo baltieji, išskiriant 892, ant kurių apsisėdo negrai ir kiti nebartieji žmonės. Indomu tas, nuo 1900 m. sumažėjo farmų savininkų ant 2,705.
 Abelnia New Yorko farmų vertybė siekia 1 bilijono ir 176 milijonų dolerių. Nuo 1900 m. pakilo farmų vertė ant \$228,088,000.
 Dirbamosios žemės visoje valstijoj esama 21,998,000 akru. Bet 1900 m buvo 650,000 akru daugiau. Tas reiskia kad suvirš pusė milijono akru dirbamos žemės vėl užleista dirvonais!
 Nepaklausė vokiečių skundo. Kaip rašėm, vokiečių nacionališkas susivienijimas buvo apskundęs vaizbos ministeriui Nagel immigracijos komisijonierių p. Williams, ant Ellis Island. Dabar ministeris vokiečiams atsakė, kad jų skundas esąs labai pavirsutiniškas. Reikia aiškesnių prirodymų ar ant Ellis Is. šiuurščiai su ateviais apsieinama.
 Piktadėjistės auga. Paskutiniu laiku New Yorke tiek paplito vagis, ubagai ir kitokie blogadariai, kad gyventojai pradėjo šaukties į miesto majorą Gaynor pagalbos. Majoras nurodo netikumą ir išvirkimą policijos, o policija vėl skundžia majorą, kad jis juos varžas, kad šnipus sumažinęs, etc. Kad surasti piktybės saknį Grand Jury iškėlė didelius tyrinėjimus, kuriuosna patrankė polimeisterį Cropsey, patį miesto majorą ir daugelį policijos.
 Apkaltinimai prie Washington-Greene gaisro. Šią savaitę Grand Jury apkaltino keletą žmonių pirmo ir antro laipsnio žmogžudystėje už kovo 25 d. baisųjį gaisrą, kuomet ant 23 Washington Place pražuvo 146 moterų ir merginų. Tarpe apkaltintųjų stovi ant pirmos vietos Isaac Harris ir Max Blanck, savininkai Triangle Waist Co. Juos padėta kiekvieną po \$25,000 kaucijos. Kad dirbtuvės duris buvo užrakintos tų pauidžio rastos degesiuos durtų nuodėgulis su užrakinta spyna. Tas dabar Grand Jury ant stalo demonstruojama. Peršaukta daugybė liudininkų ir sakoma, kad bus areštuota daugesnis to gaisro kaltininkų.
 Sušelpimui šeimynų, kurių gėnėtojai ugnyje žuvo, renkamos aukos. Ikišiolei jau sudėta į \$25,000.
 Didesnės krutomųjų paveikslų įstaigos sugudrėjo gaisro laiku nuimti paveikslus, kuriuos dabar teatruose rodo ir virkdo publiką.
 Peikis nedėraščii priedas

Nesenai New Yorke susitvėrė net tam tikra draugija kovai su nedėlinių laikraščių komiškais priedais — «funny pictures». Balandžio 6 d. Etiškos Kultūros Auditorium'e ta draugija turėjo masmitingą ir išnešė rezoliuciją, kad su tokiais priedais reikia butinai kovoti, nes jie demoralizuoja ir mažus ir didelius. — Ir ištikro «funny pages» tūlų dienraščių pavirto į visokių žiaurumų mokyklą. Bet kaip jas panaikinti, jei tokių įstatymų nėra?

× Peary atvažiuo. Poadmiralas R. Peary atvažiuo su lekcijomis, kurias laiko New Yorke ir Brooklyno Institute. Brooklynas ir New Yorkas, atkeršydami Dr. Cook, surengė puikias Peary sutiktuves, tiesiog šventę. Tą matydamas Dr. Cook parašė iš New Yorke (jis būna Cumberland hotely, Broadway ir 54 str.) į Brooklyno Institutą ilgą laišką, protestuodamas priėmimui Peary ir pridėdamas visą eilę tokių apskundimų ant Peary, kad tūli iš jų negalima ešą nei spaudoje pavartoti. Tačiau jo vargšo skundams nei tas institutas nei laikraščiai nebepriduoda svarbos.

× Naujas rusų laikraštis. Balandžio 6 d. išėjo naujas savaitinis rusų laikraštis «Novy Mir», redomas žinomo socialistų veikėjo L. G. Deitch, kuris nesenai atvažiuo iš Europos. Šis laikraštis nesisako, kad bus socialdemokratiškas ar socialrevoliucijoniškas, bet tiesiog — socialistų organas. Eina po adresu: 242 Broome st.

Vietinės Žinios.

¶ 50 metų sukaktuvės pilietiškos karės. Balandžio 12 d. visos vietinės civiliškos ir kultūrinės draugijos apvaikstinėjo paminėjimus suėjus 50 metų nuo pradedimo pilietiškos karės ir potam paliuotavimo vergų per Linkolną.

¶ Veltus darbo biūras. Tūlas geraširdis John Kissel atidengė veltą darbo biūrą ant 300 Hooper str. Pereitą savaitę iš 23 atsišauksių bedarbių, šešiams sujieškota darbas.

¶ Liaudies Mokyklos paskaita. Balandžio 11 d. p. Draugelio salėje skaitė p. J. O. Širvydas referatą iš etnografijos «Apie bielorusus». Po referatui buvo liuosos diskusijos.

¶ Moterų paskaita. Balandžio 9 d. Taut. Namų salėje skaitė moterims referatą p. J. Perkūnas.

¶ Prie lietuviškos operos. «Kaminakrėtis ir Malūnininkas» operetė po p. Ks. Strumskio vadovavimu galutinai baigiama rengti ant 29 d. Balandžio, McCaddin salėje ant Berry str. tarpe So. 2ros ir 3čios gatvių. Girdėtis, kad manoma apie liepos mėnesį pastatyti Brooklyne dar operas «Birutė» ir «Faustą» ar bent vieną iš jų. Ant to laiko bene apsilankysias Brooklyne ir p. M. Petrauskas.

¶ «V. L.» agentas ir gerai brooklyniečiams pažįstamas darbuotojas lietuvis, p. Kl. Vilkevičius persikėlė Chicagon, kur ir apsigyveno ant 3356 So. Halsted str.

¶ Vaicičio vakarėlis. T. M. D. 3čia kuopa rengia iškilmingą vakarėlį, paminėjimui 10-metinių sukaktuvių nuo mirties mūsų žymaus poeto, Pr. Vaicičio (Se-

kupasakos). Vakarėlis atsibus nedėlioje, 23 d. Balandžio, Taut. Namų salėje 101—103 Grand str. Prasidės nuo 3čios po pietų. Bus skaitoma referatas, prakalbos, dainos, deklamacijos, balius ir šokiai.

¶ «Vagis» ant scenos. Pirmą dieną velykų Taut. Namų salėje buvo statyta ant scenos komedija «Vagis». Statė Lietuvių Apšvietos Draugija. Neblogiausiai buvo sulosta. Apart to buvo balius ir šokiai. Publikos susirinko veik pilna salė.

¶ Prie draugysčių konferencijos. Kaip jau buvo rašyta, visos Brooklyno ir New Yorke draugys tės (apie 46) yra kviečiamos ant 14 d. gegužio po pietų, į Tautišką Namą konferencijon, kurioje bus svarstyta daugybė vietinių lietuviškų reikalų. Šiuomi prašomos draugystės, kad tuojaus praneštų: kiek ir kokius nuskurdė delegatus. Rašyt šiuo adresu: A. Kondratas, 105 Berry str. Brooklyn.

NAUDINGAS PATARIMAS.

Mieli tautiečiai! Visi, katrie parsikviečiat iš Lietuvos savo brolius, gimines ar pažįstamus, neišleiskite savo svečių iš namų be jokio adreso. Parašykite jiems savo aiškų adresą: savo vardą ir pavardę, gyvenimo vietą, gatvę ir numerį. Jei patįs nemokate rašyti, paprašykite kitą. Tokį adresą induokite savo svečiams ir tegul jie visados nesiojasi su savim kišenėje. Labai tankiai pasitaiko, kad tie žmonės išėję miestan ar prie darbo, pasiklysta ir neberanda namų. Toks paklydėlis nežino paskui kur dėtis, o susikalbėti nemoka. Tankiai tokis žmogelis pakliūna į rankas valkatų, kurie nabaga prikamuoja, atima jei turi koki pinigą, o dar ir primuša. Paskui pakliūna į policijos stotį, bet ir policijai sunku būna jo namus surasti, nes jis pats nemoka pasakyt, o adreso jokio neturi. Tokių atsitikimų būna labai daug, ir gailla kaip mūsų bėdiniams atėviams prisieina vargti vien dėl senesnių gyventojų neapsižiūrėjimo. Adresas reikalingas Amerikoje ir taip kiekvienam nešiotis, nes labai tankiai būna nelaimių tai ant gelžkelių, tai ant stritkarių. Žmogus būdamas sužeistas ar taip kokią nelaimę patikęs neturi ko sau artimesnio prisišaukti ir tampa valkiojamas po ligonbučius ir kitas vietas. Tankiai daugelis žmonelių taip ir visiškai dingsta, kad nei vietiniai, nei Lietuvoje pasilikusieji nežino kur jis dėjosi.

K. J. Mikas.

PASARGA DĖL VISŲ.

Daug mūsų brolių, nežinodami krasos tiesų labai tankiai inpuola į didelę nelainę. Čia aš privesiu vieną pavyzdį iš atsitikimo mieste N, kurio vietos čia nepažymėsiu.

Du lietuviai vaikinai: J. R. ir A. B. susimanė kitam savo draugui rašinėti nešvarius laiškus ir piešti nemorališkus paveiksliūlius. Šitas jų draugas, J. P. tuomi įsaižeidė ir nuėjęs krason pasiskundė, kad jis tokių nešvarių laišku nenorįs gauti. Krasa, žinoma, tuojaus pradėjo jieškoti rašytojų. Bet tie nujauzdami, kad gali išeiti riestai pasiskubė prasišalinti ir pasamdė merginą, kad visus jų laiškus iš krasos nueida-

ma painių ir suplėšytų. Ji taip ir darė: nueina krason, paima jų laiškus ir sunaikina, kad sunkiau būtų valdžiai susekti tuos vaikus. Bet neužilgo detektivai sužinojo, kas rašė tuos laiškus ir pradėjo jau pilniauoti jų korespondenciją. Laimė buvo merginos, kad ji suspėjo taip gi apie tai dazižinoti ir pasiskubė tuojaus iš to miesto išsinesinti, kitaip už dviejų pugalvių, būtų ir ji nieko nekaltai inkliuvusi bėdon. Dabar policija jieško jau netik tų dviejų «raštininkų», bet ir tos merginos, kuri jiems padėjo.

Kaip man žinoma, tie du vaikinai turėjo gerus darbus, kuriuos turėjo dėl savo paikiavimo pamesti, o drauge išvyti iš savo miesto ir niekuo nekaltą merginą. Kad tai būtų kokių tamsuolių darbas, tai jau nebutų kas sakyti. Bet jie buvo gana apsišvietę, tik nieko neišmanė apie šalies tiesas ir apie paprastą padorumą, už tai ir inkliuvo kilpon, kurią patįs sau užmezgė.

P. Simanavičius.

KAM REIKALINGA UKĖSYSTĖS POPERIAI.

Dar Lietuvoje būdami mes žinojome, kad šita šalis yra laisva, ir kad žėdnas čia atvažiuo ir išgyvenęs penkis metus gali likti šios šalies tikru ūkėsu.

Bet pažiūrėkime ar taip dedasi. Rodosi yra tokių, kurie šioje šaly jau pragyveno net po penkiolika metų ir tai da nei pirmųjų poperių neišsėmė. Kas tame kaltas? Nežinia. Gal pergerą gyvenimą turi. Gal sakysim, kad niekas juos prie to nepaagiuoja, gal nėra kam rūpintis apie tai? Bet ir tas — ne. Turbut pačių mūsų žmonių tinginystė.

Išžiūrėjus rodosi yra tokių, kurie tuom ir užsiima. Štai beveik kuone žėdname mieste randasi lietuvių ūkėsu klubai, kurių tikslas kuodaugiausiai lietuvių pastatyti šios šalies ūkėsaus. Klubai, kaip užsiimantįs politika, rodos turėtų tam daugiausiai ir dirbti. Bet ne taip yra. Klubai norint ir politiškai, bet apie tai visai mažai rūpinasi. Pastebėta, kad patįs tokio klubo nariai ne vien kad nėra visiškai, bet dar ir pirmųjų didžiama neturi poperių. Retai kur tokie lietuvių ūkėsu klubai ką gero ir nuveikia; jeigu katrie ir darbuojasi, tai visgi labai mažai. Daugiausiai jie užimti kitoniškais darbais: nepraeis savaite, ir pamatai parašyta kur per laikraštį, kad tokiam ir tokiam mieste policija pagavo kokį tuziną klubo kazirnikų ir nugabeno į šaltąją!..

Arba paimkim kad ir L. S. S., kaipo politikoje veikiančią partiją: jos ir gi tikslas aiškinti darbininkų kliausiai, kad laike rinkimų valdžios valdininkų būtų išrinkti darbininkų užtarėjai, o ne kokie kapitalistai. Tas visas remiasi ant balsavimų. Ar L. S. S. tuomi rūpinasi? Rodos — ne. Vat atėjus rinkimams, pašaukia kokį, tas paagiuoja tuom laiku, sakydamas: draugai, balsuokim už socialistų pastatytus kandidatus! O tie draugai apie balsavimus nežino nei bė nei mē, nes nėra ūkėsaus. Tankiai ir pats tokis agitatorius neturi tiesų balsuot! Sako: kovokim, ale be ginklo! Su kuo tad šiandien žmogus galės kovot, jeigu neturi ir nenori turėti balso!..

Taigi klubai, kurie darbuojasi ar nesidarbuoja ir L. S. S. kuri yra politiška partija, atkreipkit atidžią ant šito, kad jūs turėdami

savo didelį glėbį ūkėsu galėtumėte pagelbėti vyrams ir moterims, kurios dabar iš visų pajėgų darbuojasi, kad ingyti sau tiesas. Tada mes turėsime galę iskovoti viską, kas mums reikalinga, pamatysime, kaip bus mums ta kova lengva ir gyvenimas pasigeris. Reikia tik suprasti, kam reikalinga ūkėsystė.

Taigi visi inkimės prie to darbo: katrie darbuojasi, dar smarkiau sukrusti, o katrie snaudė — atsibusti, ba dabar yra pats laikas.

Vid-tis.

JAUNIMO ATIDŽIAI!

Reikale kokio atsitikimo, ar kas nesurandate savo draugo, atsilankę į Brooklyną, užėkite į jaunimo klubą, kuris turi savo ruimus ant 81 Metropolitan Ave., o čia gausite draugišką patarimą. Klubas atviras kasvakarą iki 11 valandai.

Krasos dėzutė.

A. M.:— Labai neparankūs statymai rankraščiai, kurie parašyti ant nepaprastai plačių arba taip jau ilgų poperiaus gabalų. Geriausi rankraščių poperiaus forma yra 11 colių ilgio, 8 pločio.

Juozui Švilpai, Chicago:— Verčiau iš Tolstojaus «Mus laikų vergija» apturėjome. Dar nespė-

jome peržiūrėti.— Verčiote neblogai. Reiktų tik labiau praslesnė žmonių kalbą vartoti ir spaudai tiekiami rankraščiai nereikia rašyti kaligrafija — juo mažiau išvingiavimų, tuo geriau. Gerai Galite versti ir daugesnį Tolstojaus raštų.

J. P. Raulinaičiui, Boston:— Laiską į redakciją gražinome, kaip Tamsta norėjote. Panašios polemikos ir užsipuldinėjimai ant kitų dar neapšviečia klausimo. Rimtiems klausimams reikia rimto ir svarstymo.

Fr. Bartas, Patterson:—1) Zaidimus gavom. Ačiu. 2) Vosylis Kauno g. neprenumeruoja.

P. Pūrenui, Port Washington:—Kaukaziečio eilutes gavom. Ačiu.

P. Aleksynui:— Tamstai bus atsakyta sekančiame numery.

K. Lesevičiui:— Ačiu už iškarpele. Panaudoti ją laikraštini tačiaus neverta, nes matytai kokio apskraus reporterio fantazija, o ne iš lietuvių paimtas brūkšnelis. Nesunku jam buvo geografiją atsivertus atrasti «Lithuania» ir Vilnių, bet kasgi girdėjo tokius lietuviškus vardus, kaip «Octovius», «Leobelius», «Megasius» ir «Gelasius»?

J. Zeceris:— Apie daktarą Ig. Stankų mes tuomtarpu dar nematome reikalingu ką nors rašyt, nes ikišolei dar nieko blogo jis lietuviams nepadarė. Žinoma, jo

apgarsinimai biskį išpūsti ir panašūs į Collinso, Hartmano ir kitų panašios brolijos, bet čia jau negalima per laikraštį tuomi užsiimti, pakol nėra ypatingo reikalo, kuris jau paliečia visuomėnę.

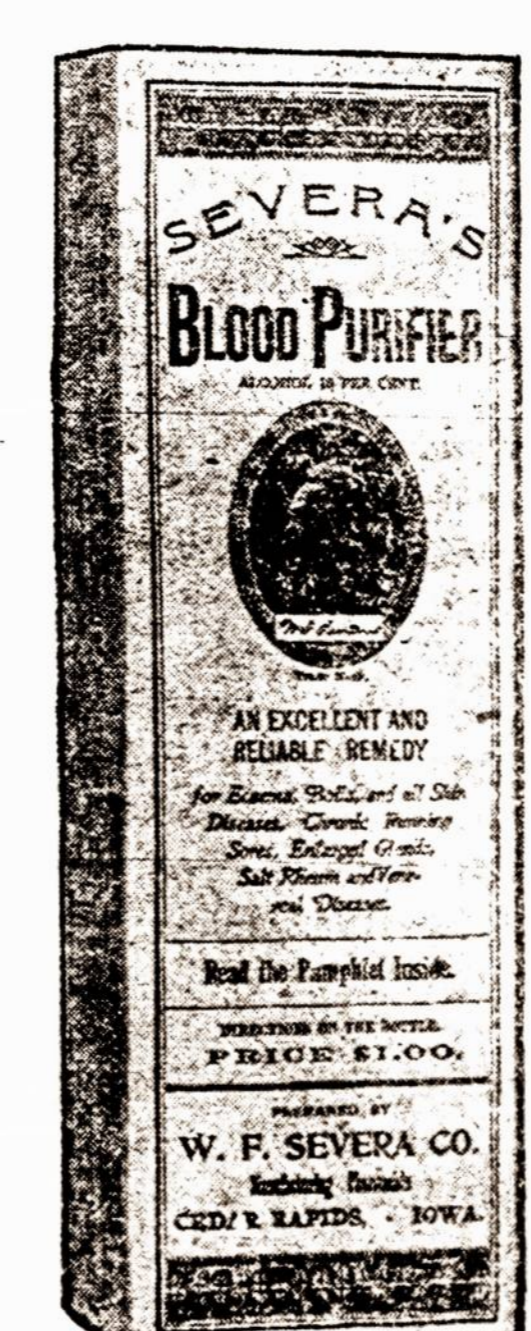
Su motere, New York:— Tamsta aprašydamas savo atsitikimą pas Dr. Hartmaną visgi nepadvėt, kuomi jis Tamstą būtų nutų nuskriaudęs. Matyt, kad ten nieko ypatingo neatsitiko, jei nedrįsote paduoti mums savo pavardės. Ką mes galim žinoti, ar tas yra teisybė, jei nežinome kas rašo? Galėjote pasirašyti slapvartė, o mūsų žiniai reikė paduoti tikrasai vardas ir adresas.

Amurui, Paryžius:— Raštelius gavome. Ačiu. Vienok iš belletristikos mes daug negalėsim suvartoti. Lūkėtume straipsnelių iš draugijos gyvenimo, kritikos, etc.— Laikraštį pasiūsim.

P. S.:— Mēs daug sykių nurodėm, kad rašant į laikraštį reikia naudoti čystą ir su plačiomis linijomis poperį, juoda rašalą ir stambiomis litaromis rašyti. Nesvarba tame, kad greit ir vingiuotai parašysi, bet kad išlėto ir aiškiai rašant duosi savo minčiai gerai susitvarkyti ir galėsi tikėtis, kad straipsnelis patilps. Tankiausiai raštai arba visiškai nepatelpa, arba ilgai subūna redakcijoje dėlto, kad nėra kada juos perrašyti, o pataisyti būna visai negalima.

Severos Gyduoles yra tikros sveikatos angintojos.

Dabar yra laikas imti

Severos Kraujo Valytoja,

puikiausios pavasarinės gyduolės ir abelnai pagelba dėl čystijimo ir atgaivinimo kraujo ir atnaujinimo viso organizmo

Patariamios prie

- Skįstumo ir silpnumo kraujo,
- Lėtas kraujo bėgiojimas,
- Spuogušiai, putnės,
- Išbėrimai, plainės,
- Puslelės ir šunvotis,
- Sutvinkimai ir grumulai,
- Atviros tekančios žaizdos,
- Suputimai, subrinkimai,
- Kremzių ištinimai,
- Skrufulai, votis,
- Odos ligos,
- Abelnai nusilpnėjimas

ir prie sustiprimo sveikatos sziame metu laike.

DOLARIS BONKA.

Parduodama aptiekose. Ne-	Paaiškinimai lenkiškoje kal-
priimkite kitokių vaistų, siu-	boje kaip vartoti yra pridėta
lomų vietoj Severos.	prie kiekvienos bonkutės.

Dėl patarimo rašykite in Gyduolių Skyrių.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Telefonas Greenpoint 8.
Daktaras
A. Šilpaitis-Jankauskas.
 Gydo visokias ligas moterų, vaikų, vyry ir lauko prie palatų.
 VALANDOS: Nuo 12-2 po piet. nuo 7-8 vakarų.
 365 Berry St., prie Grand St.,
 BROOKLYN, N. Y.

NAPOLÉONO ŽODŽIAI.

Napoleonas, paklaustas dėlko jam sekasi, atsakė: «Turėk gerus principus, menkas dalykas detalais. Tai yra teisinga kiekvienam gyvenimo dalyke, ypatin-gai, kada liga aplanko mūsų namus. Pajieškok jos priežasties ir daugumoj atsitikimų rasi ją virinimo organuose. Tada žinok, kad labiausia pasitiktina tokiuose atsitikimuose vaistas yra Trinerio American Exir iš kartaus vyno. Vartok jį, tuojaus ir laimėsi kovą. Jei tik kada susilpnėsi kūnas ir pragaiš paprastas apetitas, kada skaudės galva, tu-rėsi nesuvirinimą, rėmenį, die-gulius ir mėšlungį, Trinerio Ame-rican Elixir'as iš kartaus vyno kuogeriausia pagelbės. Jame ne-ra jokių kenksmingų delių, pa-darytas jis iš karčiųjų žolių ir gryno vyno. Vaistų sankrovo-se, Chemiškoji laboratorija Jos. Trinerio, 1333-1339 So. Ash-land ave., Chicago, Ill.

Kalendorius

1911 metams.

Su puikiais skaitymais, statisti-
 komis žiniomis apie Lietuvą, ir
 daug visokių aprašymų ir eilių.
 Kaina 25c.

Konkursinis

Geografijos Vadovėlis

Skiriamas Lietuvos Mokyklai.
 Su paveikalais ir spalvuotais žem-
 lapiais. Pirmutinis su žemlapiais
 Geografijos vadovėlis, norinčiam
 pažinti Geografiją būtina reika-
 lingas.

Kaina 75c.
 Apdaryta \$1.00.

J. J. Paukštis & Co.

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

OPERETE.

Kaminakrėtis ir Maluninkas
 žaisle su dainomis Miko Petraus-
 ko. Perstato scenos mylėtojai
 po vadovyste Ksavero Strumskio.
 McCaddin Hall, Berry St. tarpe
 So. 2-ros ir 3-čios, Brooklyn, N.Y.
 Balandžio 29 d. 1911. Dury-
 bus atdaros nuo 7:40. Prasidės
 8:15 val. vakare. Po perstatymo
 balius. Inžanga \$1.00, 75c., 50c.
 ir 25 c.

Tikietai parsiduoda „V. Liet.“
 redakcijoj, pas P. Draugelį, 73
 Grand St., V. Daunoro aptiekoje,
 Bedford Ave. ir N. 4-tos, J. Ča-
 paitį, 458 Grand St., Garsas Co.,
 209 Bedford Ave., ir pas rengė-
 jus.

NAUJAS DARBININKISKAS LAIKRAŠTIS.

Nuo gegužio 1 d. 1911 m. pradės eti-
 j du mėnesių kartą žurnalas, vardu:
 „Laisvoji Žmonija“. Kaina me-
 tams 50 c.

„Laisvoji Žmonija“ eis knogos for-
 mata 20 pusl. „Laisvoji Žmonija“ tal-
 pins geriausiu draugijinių veikėjų ir
 revoliucionierių raštus. Pasiskubin-
 kit užsirašyti, idant apturėtumėt gė-
 binį numerį, paėmę darbininkų šven-
 tel.

Pasirūšykite money order.
 Adresuokit:
 „Laisvoji Žmonija“,
 1013 So. Halsted str., Chicago, Ill.
 (21)

PIGI HISTORIŠKA DOVANA!

Kas norite gauti ją ar tai sau, ar savo draugams, arba savo namiškiams pasiūsti į Lietuvą, tai prisiųskite mums 10 centų markėmis ir, apturėsite gana didelį ir akyvą jubilėjinį numerį 25 metų «Vienybės Lietuvnin-
 kų» sukaktuvių. Tame nu-
 meryje rasite 62 paveikslus žymių veikėjų ir rasytojų ant tautiškos dirvos, ir 58 straipsnius, kurie turi didelę svarbą, iš historiško at-
 žvilgio ir pasiūks ilgai lie-
 tuvių literatūroje, kaip sa-
 vo rūšies dokumentas. To-
 dėl pasiskubinkite jį įsigyti sau arba savo giminėms bei draugams gyvenantiems Lietuvos, kaipo vėlykų do-
 vaną. Prisiųskite mums augščiau paženintą sumą ir aiškų savo adresą, o mės-
 tojams išsiųsime tamis-
 toms jubilėjinį numerį. Kreipkitės šilomai adresu:

J. J. Paukštis & Co.
 120-124 Grand St.,
 Brooklyn, N. Y.

Mūsų keliaujantis agentas siomis dienomis pribuvo į Chicago su mieriu ten apsigyventi. Norinti galite pas jį užsirašyti „Vienybę Lietuvninkų“ ir dauti jam apskelbimus. Jo adresas: M. K. Wilkevich, 3356 So. Halsted St., Chicago, Ill.

(21)

SUSIRINKIMAS.

Lietuvių Apšvietos Draugijos šven-
 tinis susirinkimas bus 23 balandžio
 1911 po No. 101-103 Grand st., Brook-
 lyn, N. Y. ant pirmų lubų 2:30 po pietų.
 Draugai ir draugės meldžiame pribūti
 ant susirinkimo, nes yra svarbių daly-
 kų mūsų draugijoje, kuriuos būtina
 reikia apsvarstyti.

Sekr. M. Yeskoth.

ATYDA!

Ar žinai ką? Jei nepribūsite į taip
 linksnų ir smagu balių parngtą dr. tės
 Sv. Jurgio Passaic, N. J. Subatoj 6 d.
 gegužio svetainėje Mokray Bro's 159
 4th str., Passaic, N. J. tai tikra gailė-
 sies. Tad nepraeipskite, tikėtis tik
 25 c.

Užkviečia Komitetas.

16 metinis Balius!

Draugystės D. L. K. Gedimino atsi-
 bus subatoj, 22 Balandžio (April) 1911 m.
 Lietuviškam Tautiskam Name, 101-
 103 Grand str., Brooklyn, N. Y. Pra-
 džia 7:30 val. vakare.

Inžanga: su padėjimu drapanų vy-
 rams 25 c., moterims 15 c., draugystės
 nariams 15 c.

Draugystė turės savo barą ir tarnaus
 per balių draugystės nariai; taigi susi-
 rinkite kuoskaitlingiausia, o visi busi-
 te užganėdinti. Ant augščiau minėto
 baliaus visus lietuvius ir lietuvaites
 iš Brooklyn, New Yorko, Maspetho
 Blyssvilles ir aplinkės nuosirdžiai už-
 kviečiame atsilankyti ant to iškilm-
 go vakarėlio tai yra pirmas tokios va-
 karėlis parenktas Brooklyn, da tokie
 nebūvo šiuose metuose. Todėl kvie-
 čiame visus: senus jaunus, didelius ir
 mažus. O užtikrinam, kad busite vi-
 si ir visos užganėdinti. Taipgi kvie-
 čiame ir iš aplinkinių miestelių atsi-
 lankyti ant to taip puikaus vakaro dėl
 praleidimo linksmai laiko. Muzikan-
 tai bus po vadovyste prof. Hippodrome
 Teatro. Kai užgrieks, tai ir sergantis
 žmogus negalės iškiesti nešakės ir bus
 angliškas maršas „Iron March“. To-
 kio vakarėlio nie vieną Brooklyn
 draugystė nesurengia, kai tas bus link-
 smas vakarėlis L. G. K.

Užkviečia Komitetas.

BALIUS!!!

Parngtas trisus Lietuviško Gim-
 nastikos Klubo, kuris atsi bus 22 d.
 balandžio (April) 1911 m. subatos va-
 8 valandą.

karė Palace Halle svetainėje, 93 Grand
 St., Brooklyn, N. Y. Prasidės 8 val.
 Įžanga visiškai pigi, nes su draubžiu
 padėjimu tiktai 25 centai. Garbingi
 lietuviai ir lietuvaitės, meldžiame už-
 kviečiame atsilankyti ant to iškilm-
 go vakarėlio tai yra pirmas tokios va-
 karėlis parenktas Brooklyn, da tokie
 nebūvo šiuose metuose. Todėl kvie-
 čiame visus: senus jaunus, didelius ir
 mažus. O užtikrinam, kad busite vi-
 si ir visos užganėdinti. Taipgi kvie-
 čiame ir iš aplinkinių miestelių atsi-
 lankyti ant to taip puikaus vakaro dėl
 praleidimo linksmai laiko. Muzikan-
 tai bus po vadovyste prof. Hippodrome
 Teatro. Kai užgrieks, tai ir sergantis
 žmogus negalės iškiesti nešakės ir bus
 angliškas maršas „Iron March“. To-
 kio vakarėlio nie vieną Brooklyn
 draugystė nesurengia, kai tas bus link-
 smas vakarėlis L. G. K.

Užkviečia Komitetas.

Pajieškoti!

Pajieškau savo brolio Jono Puidos.
 Kitados gyveno jis 109 W. Orange St.,
 Pana, Ill. Suteikusiems jo adresą
 „Vien. Liet.“ Redakcijai išanksto ta-
 riu širdingą ačiū.

Kazys Puida.

(21)

SUGAUKIT VAGĮ!

Kovo 23 d. s. m. Jonas Gulbin, ap-
 vogęs nežinia kur pabėgo. Pavogė \$57,
 rausvą žiponą su tamsiais ruožais ver-
 tės \$10, žalsvą overkotą su tamsiais
 ruožais vertės \$27. Vogėjas paeina iš
 Kauno gpt., Šiaulių pav., Papilės para-
 pijos ir miestelio. 10 metų kaip Ame-
 rikoje. Jo išvaizda: 5 pėdų 7 colių
 augščiū, apskrito išblyškusio veido,
 plaukai geltoni, usai rusvi. Kas tokį
 patemys ir duos man žinią, gaus \$5.00
 dovanų.

P. S. Varentas išimtas ant visos Su-
 vienytų Valtijų ir Kanados.
 Jonas Daunis,
 36 Marriamc str., Rochester, N. Y.
 (16)

Jieškau Onos Laužuškos, kuri pribu-
 vo iš Lietuvos į Ameriką 1911 m. 12 d.
 rugpjūčio (August) ir apsigyveno
 Brooklyn, N. Y. pas ją liko mano
 guberskas prašpertas, o jiai man rei-
 kalingas. Kas kitas ar ji pati prašau
 duoti žinią ant šio adreso:
 Ona Jankauskienė,
 Box 881
 Mechaniesville, N. Y.
 (17)

Pajieškau Antano Boneto. Turiu
 svarbų reikalą prie jo; pas mane yra
 jo brolio laiskas. Jis pats ar kas ki-
 tas duokite žinią ant šio adreso:
 Ant. Ruginius,
 460 Atkins Ave., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau savo giminį ir pusbrolių
 Martino Zelonio, Antano Juoskevi-
 čiaus ir Igno Juoskevičiaus, paeina iš
 Svalakų gub., Seimų apskrčio, Svent-
 ežero valsčiaus, Bajoriškos kaimo.
 Juoskevičiai pirmiaus gyvena Ply-
 mouth, Pa., o Zelonis nežinau kur bu-
 vo. Jeigu kas apie juos žino meldžiu
 pranešti man šio adreso:
 Feliksas Mikeliūnas,
 14 Spring st., New Britain, Conn.

Pajieškau Juozo Šeštoko. Keturi
 metai atgal gyveno Brooklyn, N. Y., o
 dabar girdečiau gyvena Newark, N. J.
 Malonės jis patsai ar kas kitas prane-
 štį apie jį žemiau paduotu adresu. Jo
 brolio dukte Marė Šeštokiūtė atva-
 žiavo iš Lietuvos, ir turi labai svarbų
 reikalą.

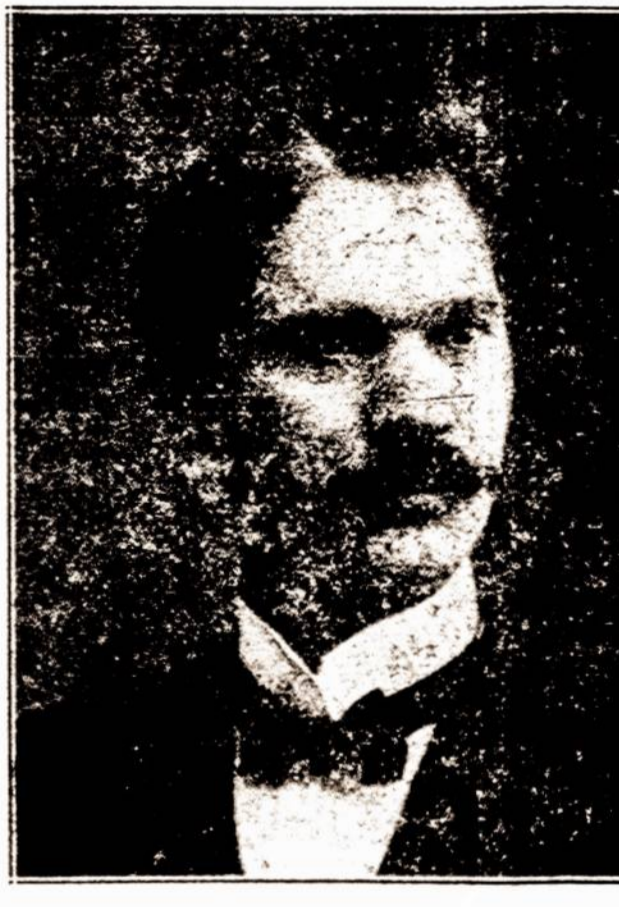
J. Levandaukas,
 115 Berry St.,
 Brooklyn, N. Y.

(21)

Pajieškau Antano Dromanto. Paei-
 na iš Genero kaimo, Andrejo para-
 pijos, Raseinių pav., Kauno gub. Pir-
 miaus gyvena New Yorko, dabar gi
 rodo gyvena Philadelphia, Pa. Turiu
 svarbų reikalą, todėl meldžiu jį patį
 ar ką kitą pranešti man apie jį šio
 adresu:
 Mariona Paraitis,
 120 E. 7th St., New York, N. Y.

(21)

PIRMAS LIETUVISZKAS
Fotografistas ir Malorius
VISOKIU FOTOGRAFIJU

G. BENSON
 328 Bedford Arv. Brooklyn, N. Y.

DIDŽIAUSIA LIETUVISKA ORGANIZACIJA S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
 susideda iš 250 kuopų, turi 10,000 są-
 narių, New Yorko savo namus vertės
 \$40,000.00, 14leidinija savaitinį laik-
 raštį „Tėvyne“, savo žide turi grynais
 pinigais suvirš \$25,000.00. Apšvie-
 tos reikalams ir kitokiams labdarin-
 giems tikslams išmoka šimtus dolerių,
 kas metas. Todėl geistina, kad Susi-
 vienijimas turėtų bent 100,000 sąnarių,
 tuomet tokia organizacija galėtų atlikti
 likti mam ir mūsų tautai milžiniškus
 darbus. Jeigu S. L. A. kuopos rastų
 si kiekvienoje Amerikos vietelėje, kur
 tik yra burlis brolių, lietuvų ir kad
 visi suaugę būtų jo sąnariais, kaipo
 pasekme to, našlės ir našlaičiai ir nu-
 senę, po mirusiam sąnariui gautų 600
 Visokios blankos, konstitucija ir
 mokesčių knigėlė gaunama dovanai

ar 1000 dol., tai pamąstyk, kiek apsu-
 kinimų, kokius dabar nuolatos lie-
 viai nukentia, galima būtų išvengti,
 kiek našlaičių būtų išgelbėta lietuys-
 tei, kurie dėl prievartos pakliuva į
 rankas kitataučių ir žuva kaipo liet-
 viai! Kiek pinigų mūsų visuomenė
 tada galėtų apverstį visokiems naudi-
 giems tautos reikalams!
 Situos klausimus reikalaujame rim-
 tai apsvarstyti. Pasvarstyk gerbia-
 mas skaitytajau valandėlę, kaip daug
 gero gali būti padaroma organizacijos
 tokios, kaip Susivienijimas Lietuvių
 Amerikoje.

Imnokėti pinigai į šią organiza-
 ciją (S. L. A.), buva pinai užtikrina-
 mi atgavimui atgal sunkiose gyven-
 mo valandose ir dar daug sykių dide-
 nių, negu tapo įmokėta.

Sustv. L. A. išmoka mirusio nario
 pašelpavimui taip: \$150.00, — \$300.00,
 — \$600.00 ir — \$1000.00. Yra keturi
 skyrčiai apsaugos pagal virš paminėtas
 sumas.

Telephone 2427 Greenpoint.
„Vienybe Liteuvninku“
SENIAUSIS LIETUVIU LAIKRAŠTIS AMERIKOJE.

Inkurtas 1886 m.
 „Vienybė Lietuvninkų“ seniausias iš visų kitų lietuviškų laikraščių, radikaliskai, pirmieviskai ir
 bėpartvyiskai vedamas, pertai plačiai lietuvių skaitomas ir turis geriausį pasisekimą. „Vien. Lietuv-
 ninkų“ obalsis—teisybė į akis. „Vien. Liet.“ paduoda naujausias ir svarbiausias žinias, kas „Vien.
 Lietuvninkų“ skaito, tas išsilavina supratime ir doroje, kaip iš geriausio humaniško mokslainės.
 „Vienybė Lietuvninkų“ skaito ne vien darbininkai, bet ir inteligentai: daktarai, advokatai, ku-
 nigai ir biznieriiai, nes joje kiekvienas randa reikalingiausias žinias ir tą, ko žmogaus protas pirmel
 viškame laikraštijje jieško. Norintiems matyti „Vien. Lietuv.“ siunčiame vieną numerį dovanai...
 „Vienybė Lietuvninkų“ išeina kas Sereda jau nuo 1886 m.
 Amerikoje prekiojauo metams \$2.00, pusei m. \$1.00. Užsieniuose metams \$3.00, pusei m. \$1.50.
 Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų“ reikia ir pinigų sykiu prisiųsti. Pinigus geriausia siųsti per
 „Money Order“ arba registruotame laiške. Permainant adresą, reikia paduoti ir senąjį.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVISKA
AGENTURA
Parduoda Laivakortes

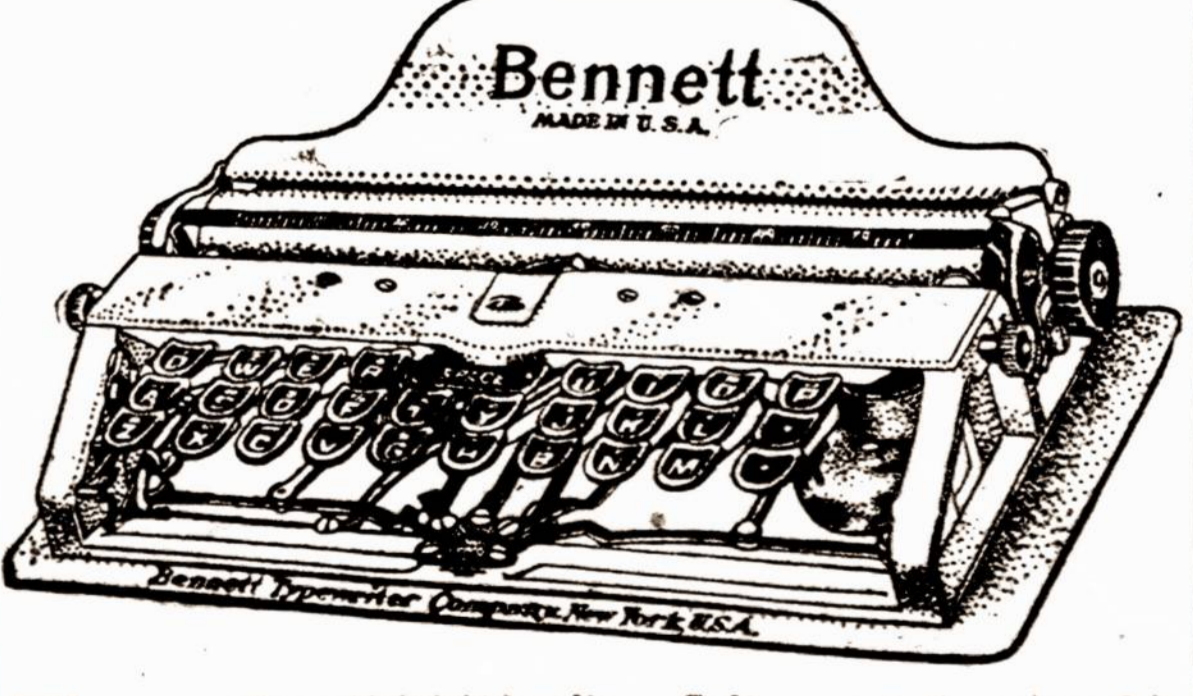
in visas svieto dalis ir išmaino už-
 rubežinius pinigus pagal kursą.
 Padaro aktus rejentalnus su Konsulio paliudijimu.
 Parduodame tikietus ant geležinkeliu Amerikoje in pietines ir vakarines valstijas.
Didžiausia krautuve visokiuiu knygu, kokios tik yra
 išeję iš po spaudos, kaip svietiškos, teip maldų knygos. Žodynu,
 randvedžiu ir Bibliju. Visoki spaudos dalykai atliekami, kokius
 tik kas reikalauja.

J. J. Paukštis ir K. Brazys,
 120-124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

Rusiskai Amerikoniszka Linija. Vienatinė be persėdimo Linija tarpe
 Amerikos ir Rusijos.
 Laivai išeina kas dvi savaitės
 8į dieny in Rotterdamą III klasa \$31 11į dieny in Liepoją III klasa \$35
 Del smulkesnių žinių kreipkitės in mūsų agentus ir centrališką kontora.
A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
 27 BROADWAY NEW YORK CITY, N. Y.

BENNETT TYPEWRITER. Preke \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujauisio išradimo drukojojama ma-
 šina ir drukoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios ma-
 sinos. Ji yra su universaliskais raktais, teip kaip mažinos už
 \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti
 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši
 viena drukojojama mašinėlė atramtuojasi nuo kaspino.

Didumas mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir
 pusė colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su
 litaromis mainosi ir tokiu būdu ant jos galima drukuoti visoke-
 riopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę
 svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis ranko-
 je, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga
 kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.
J. J. Paukštis & Co.,
 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

pas Susivienijimo sekretorių: J. Ze-
 mantauską, 307 W. 30th st., New York
 City. Jeigu tavo miestelyje dar nėra
 S. L. A. kuopos, o nori tapti šios orga-
 nizacijos sąnariu, tai rašyk klausda-
 damas išlygų ir konstitucijos pas sek-
 retorių viršpažymėtu adresu, arba pas
 prezidenta: M. J. Damijonaitį, 812-
 33rd st., Chicago, Ill.

GERA PROGA!
 Ant pardavimo būdėnia, vieta apgy-
 venta lietuviais, lenkais ir rusiais. Biz-
 nis gerai išdirbtas. Priežastis parda-
 vimo — nesutikimas dviejų pusininkų.
 Antra esu kavalerius, dėl to reikia
 parduoti. Dasižinkite:
 188 Hull ave., Maspeth, L. I. N. Y.
 (21)

Dr. O'Malley, Specialistas. RUPTURA, NERVISŲ ar KENČIANTI VYRAI.

Yra klaida, labai didelė klaidą, patirtinimas laiko ir pinigų, o ir nereikalingu kentėjimu, idant pasitikėti ant naminio gydymo dėl aplaikytos arba nerviškos ligos, katry paprastai daktarai mažai žino arba visi jų nesupranta.

Dr. O'Malley garsingą specialista, dėl greičiausio ir atsargiausio gydymo: širdies, kepenų, inkstų, ar puslės, paslaptų vietų ligos, rapturos, verikosele, kraujotekos, fistula, speciališkių ligų, kroniškos nesmagumo, visokios paslaptos ligos vsmų, užnuodijimas kraujo ir t. t.

DR. ALEX. O'MALLEY 168 Washington st., Wilkes-Barre, Pa. Kur lietuviškai ir lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

DR. ALEX. O'MALLEY 168 Washington st., Wilkes-Barre, Pa. Kur lietuviškai ir lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

Gera Proga!

Geras laikraštis tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tautai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visomenei, jog nuo Naujų Metų galima įgyti du gerus laikraščius už prieinamą kainą:

Visiems, kas užsirašys tiesiog pas mus "Laisvąją Mintį" ir prisiš mums \$3.00, laisvinėsime par šitais metais "LAISVĄJĄ MINTĮ" ir kaip priedą "VIENYBĖ LIETUVŲŲKŲ"

ir gi par metus, kuriėdu laikraščius, atskirai užsirašant, apsieina \$4.00. Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!

Adresas: "LAISVOJI MINTIS" 1401 N. Main Ave., Scranton, Pa.

HOTELIS VIN. DAJNIS 12 W. Main st. Plymouth, Pa. Užlaiko visokios artelkos, vyno, skanūs alaičiai, salė dėl draugystei ir šėip susirinkimui.

Nik. P. Zelwis LIETUVISZKAS GRABORIUS Išbasamuotojas ir laidotuvių Direktorius. 1034 Bank Street, Waterbury, Conn.

Nepamirškite Tautiškių Namų! Erta, daili salė mitingams, veselijoms, tea rams ir baliams. 101-102 Grand st., Brooklyn, N. Y.

PUIKUS HOTELIS Andriaus Milišausko 16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa. Priešai Central Dypą

CHAS. ADAMS. Laikau užduoti ry, pamaėdu sifkortes ant gėdėsių lėiųjų ir greičiausią lai- vų ir smėiū pinigų ir visas vieto da- lis, svagėni, gėdėni ir pagal tos dienos kursą. Prieš tam laikau HOTELI. Chas. Adams.

Daktaras Tiesu, Julian Czapka Advokatas tiesu, Notary Public. 198 So. Washington Ave.

ADVOKATAS VIKTORAS E. GARCAS 45 Broadway, New York, N. Y. Iškėda pasekmingiausias visas Kriminalliskas ir Privatiskas Provas visuosia Amerikos ir Rusijos sudėsiu.

JOSEPH MITKO 168 St., Brooklyn, N. Y. Prašau atsilankyti, broliai, pas savo! Tikras Lietuviškas Dziegormeisteris ir AukSORIUS.

Gyduau tiksliai vyrus. Specialiskas ir užsedintas vyrų ligas. AR ESI APIMTAS KOKIOS SPECIALIŠKOS LIGOS. Patarimai ir egzaminavojimai dovanai.

Pigiausias kainos -- Didžiausia apsauga \$100,000.00. Skaitykite atydziai! Nesuduokite apgaudinė- triuk-mingiams ir mę- lagingiams Agentų aparsinimams.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER. Tel. 3123 Orchard Dr. E. BROADWAY, New York, N. Y.

Dr. E. BROADWAY, Dentiste, 203 E. Broadway, New York, N. Y. Ofiso Valandos: Seredomis 9r.-8 v., Nedėliomis 9 ir rite iki 3 po piet.

PITTSBURG, PA. C. visi perska šifkortes, siūnėda pi- niųs ir padaro dviertines Auksi- niųs didegėdėsių ir žiedus, siūvamas siūvamas drakarnėles, naukas, viso- jus siūvabėni ir aukšmintus daktus. G. J. JESKANT

NEW YORKO GARSAUS Dr. F. Hartmanno Nauja Metoda Gydymo!

Sita nauja metoda gydymo visokias ligas, yra teip pasauginga, kad gėdėsiu daktaras gėdė pasidė- džiudamas sakėti, jog tai tikriausias ir geriausias budas gydymui visokių ligų, todėl kad tai yra paslaptis surastų vaistų paties Dr. Hartmanno ir pa- slaptė to išradimo, apie kurią visi žino, todėl būdo surašymo vaistų kaip Dr. Hartmannas yra išradęs. Kadangi tai naujas budas gydymo tik dabar atidėngtas, tai ir vadini ir išgydo greičiau ir tolesniau, negu koksal su jermulka iš New Yorko netikras.

Nereikia daug kalbėti, bet štai patys žmonės kalba, kurie yra dėkingi Dr. Hartmannui už jo gerą gydymą: tad iš daugumos nors porą taipiname

Malonus Dr. Hartmannai: Su džiaugsmu siūnėda didelė dėkingumą už išgydymą mano vidurių ligos, išbrėimo kuno, blogo kraujo, sutinimo ir skaudėjimo blauzdosė. Dar kartą sakau, nemažai esiu dėkingas už sveikatą. JOS. TURKVIČIJA.

Kad kitėms pagelbėjo, tad Dr. Hartmannas gali ir tau pagelbėti, tai atsiskauk pas jį parašydamas lietuviškai, aprašant ligą, o apturėsi tokius vaistus ir pa- gelbą, kuri tau šėis ant sveikatos nuo rheumatizmo, dispesijos, nusidėvijimo, širdies ligos ir kraujo nešytumą, kaip tai išbrėymus ir miegėjimo odos ant viso kuno ir t. t., taip pat užkėitėjusių vidurių, nuomario, mažumos kraujo ir įvairiau piktas ligas, kurias dėl negrėdimo vėdų nemūm ir nuo sau- žagystės, teip pat ir moterų nesveikumas ligų ant kurių tik sergate. Atsi- skaukite ar parašykite apie savo ligą adresuojant:

DR. F. HARTMANN, 231 East 14 St., New York, N. Y.

Valandos nuo 10 ryte iki 5 po piet. Nedėliom nuo 10 ryte iki 1 po piet. Dr. F. Hartmanns, parašė ir jau išleido knygą po vardu "NAUJA ME- TODA", yra tai žingėdi knygėle, kuri aprašo, kaip kraujas teka po žmogaus kūnā ir visokias ligas. Prisiškis 10 centų ir šėionai pamink savo ligā ant kurios nesveikas ir iškirpė prisiškis

THE LACKAWANNA Parankiausioi gėdėžinkelei Europo- ni Naujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangi- tai perlaivinėja bagažā ir perveža pasazierius.

The Road of Anthracite (Kietųjų anglinių kufalas). Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scranton ir Anglij Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.

GERIAUSIA UŽPAIS LIETUVIAMS -- pas -- JonaKulboka SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VIROKI VYNAI, -- KVENPIANTI CIGARAI, N. Y.

Tel. 2284 Greenpoint. PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRUGELL. Skanus alus, gardėsi Arielka, elis, vi- sekis vynas, kvėpėti cigarai, ir vi- kys aukandėliai. Salė dėl mitygų ir roedėnų. Nepamirškite šios atėkan- dėsios vietos, o šėis užgėndinti.

MOKINKIMĖS PATYS Gramatika angliskos kalbos mokini- tis be mokiniojo (apdaryta) \$1.00. Valųk Draugas arba kaip mokinis skaityti ir rašyti be mokiniojo 15 c. Naujas Budas mokinis rašyti be mokiniojo 10 c.

Williamsburgh BATHS. Rusiškios ir Turkiškios PIRTYS 274 South First Street, (tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.) BROOKLYN, N. Y.

Atidžiai visu Lietuviu LAIKAU PUIKŲ SALIUNĄ SKANUS alus, gardi Arielka, Havanao Cigarai. Teipogi puiki salė mitingams veselioms ir šėip visokiems susir- kimams. Salė 212 Berry Str.

PUIKUS HOTELIS! KAZ. MILIŠAUSKO. Geriausia ūžeiga lietuviams. Salė mityngams ir susirinkimams. Prieš tam laikau kriaučyste. Sie- liuotus sirtus dirbu pagal naujaujas madā, už prieinamą prekę. Reikale nepamirškite savo lietu- vų. 243 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

- BALTIMORE, MD. J. Luis, 521 W. Baltimore str., J. Zebraukas, 112 Green str. BROOKLYN, N. Y. T. Jarmala, 217 Berry str. J. Ambraszewski, 120 Grand str. P. Pilenas, 102 Grand str. A. J. Jankaukas, 65 Hudson ave.

- BENLD, ILL. J. J. Guzevicius, Box 166. BRIDGEPORT, CONN. Fr. M. Vitkauskas, 355 S. Main st. CAMBRIDGEPORT, MASS. P. Bartkevicius, 877 Cambridge st. CHICAGO, ILL. P. M. Kaitis, 1607 Ashland ave. J. Digaudas, 1613 So. Halsted st. K. Sitavicius, K. s. 349 Kensington ave.

- CLINTON, IND. J. Skinderis, E. F. D. No 1 Box 55 A. EASTON, PA. Feliks Raulynaitis, Box 196. A. J. Neris, Box 195. ELIZABETH, N. J. Dom. Boczkus, 211 --th str.

- GRAND RAPIDS, MICH. J. Garnupis, 653 N. Front str. Z. Urbanavicius, 264 Hamilton str. Jonas Brazaitis, 581 Broadway. HARRISON, N. J. J. A. Benish, 310 John str.

- KENOSHA, WIS. M. K. Petruskas, 264 Pine str. LAWRENCE, MASS. A. Ramanauskas, 99 1/2 Oak str. LOWELL, MASS. P. A. Jatulevicius, 474 Merrimack st.

- LEWISTON, ME. K. Vilankis, Box 36. MONTELO, MASS. B. P. Miškinis, Box 124. NEWARK, N. J. V. Ambraszewski, 178 Ferry str.

- NEW BRITAIN, CONN. V. Alksnis, 52 Grave str. NEW YORK CITY. J. M. Danielius, 211 W. 12-th str. J. Zemanaukas, 807 W. 30-th str. PITTSBURG, PA. J. G. Miliauckas, % Union Saving Bank

HIPPODROME ant 6 Ave. ir 43-44 st., New York. Lošia: „Tarptautiskas Lenky- nes“, „Niagaros Balletas“, „Zemės Viduriuose“ ir 12 aktų cirkaus. Geriausio pietų v. ir vakarų \$1. Antanas Stašaukas. Labai puikioje vietoje salitunas, užlaikau skaniausius gėrimus ir kvėpiandis ciga- ras. Lietuviai, nepamirškite atsilankyti pas savo riantauj. No. 2 Cor. Nesbitt ir B. EAST PLYMOUTH, PA.

DABAR LAIKAS: NAUDOKITES VISI!

Turite už garbę pranešti visiems lietuviams ir mano kaimo draugams, kad aš perkėliau savo krautovę iš Brooklyn N.Y. į SCRANTON, PA. ant žemiausiu padooto adresu, kurioje galite gauti LAUKRODŽIŲ, LAUKRODŽIŲ, LEVODŽIŲ, PUKIŲ ŽIEDŲ, SPIKŲ, KALČIŲ, KOPČIŲ, KRYŽIŲ, Puikiasias AŽMONKES, SKRIPKES, ALKRENTUS, TRUMSUS, KONCERTINŲ ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Geri BRITVŲ, visokio skyriaus BRUKAVOJIMŲ MĄSINUŲ, ALBUMŲ FOTOGRAFIJŲ, GUMINŲ LITARŲ, ISTOKŠŲ ir BALDA-KRYŽIŲ, visokių gražių POPIEKŲ gromatomis rašyti su puikiais apskaitymais ir dainomis su drukuotais aplinkui konvertais TUZINŲ už 25c., 5 tuz. - \$1.00, Perkupčiams 1.000 už \$6.00. LIETUVIŠKA BIBLIJA arba SVENTAS RASTAS seno ir naujo testamento lietuviškomis litaromis pusl. 1127, drūčiai apdaryta, su prisimu \$3.00. Jai katras neturit mano didelio KATALOGO No 3 pareikalankit šiandien: prisiusdami tikrą savo adresą ir už 5c. marke gausit jį su 456 paveikslais ir 1.000 naudingų daigtu. Aš gvarantuojū, kad mano tavoras pirmos klasės, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiu greitai i visus Amerikos ir Kanados kraštus. Perkupčiai gali gauti pirkta tavora daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus su ordeliais ir visokiais pirkimais kreipties

Muo adresu: E. L. WILKOWICZ, 115 W. MARKET St., Providence Sq., SCRANTON, PA.

NAUDOKITES ISZ GEROS PROGOS!

(\$110,000,000 (šimtas dešimts milijonų dolerių) paskirta dėl iškasimo kanalo, kurs bus dešimtis mylių ilgio ir penkiolis pločio, ir trauksis visu East New Yorko pakraščiu, kurs vadinas Jamaica Bay, tarp Rockaway ir East New York, bus tai didžiausia prieplauka (portas) kariškiems ir tavoriniam Suvienytų Valstijų ir visų viešpatysčių laivams. Tą liudija outarimas 13 d. Lapkričio 1909, komisijos The Canal Terminal Board City of New York, ir pripažiuota per kongresą 10 d. Vasario, 1910, Washington, D. C. Plianai buvo patilpe visuose laikraščiuose New Yorko. Tai gi dabar da galima pirkti gana pigiai lotus no \$450.00 iki \$750.00. Galima žinoti visiems kad ta vieta bus didelė biznio vieta, kaip tai įvairiausi storai, hoteliai, ir tt., tai žemė turi pakilti į gana aukštą kainą. No eleveiterio tik 4 bliokai už 5c į visas dalis miesto galima davežuoti. Kreipkitės pas vietinius asabiškai ar per laiškus su visokiais informacijomis.

Musų Braudžiaus Offisai ir reprezentantai: V. J. Šlakys ir J. A. Žemaitis, 119 E. Centre st. Shenandoah Pa. J. G. Alenskas, 80 Garnet Lane Wilkes-Barre, Pa. M. Valentinavice, 1831 N. Main Ave., Seranton, Pa. MARTUS REALTY CO., 120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone, 9427 Greenpoint.

Didele Krautuve

Visokio tavoro, kaip tai laikrodžių, laikrodžių, lenčiugėlių, visokių žiedų dyto aukso, šliubinų ir šiaip nešioti merginoms ir vaikinams, spikų, armonių, britvų, maldaknygių ir svietiškių knygių, škaplerių, rošančių, kryželių, abrozų, visokių paveikslėlių ir tt. Biblija lietuviškomis raidėmis \$3.00. Popieros gromatomis rašyti dideliu pasirinkime, tuzinas 25c. 5 tuzinai \$1.00, už 1000 \$6.00. Trajanka partraukta iš Vokietijos, parsiuduoda bakukas 25c., svaras \$1.25 su prisuitintu. Magiškos kaziros parsiuduoda už \$3.00. Ir šiaip visokių tavorų agentams duodu su dideliu nuošimiu. Lietuviai ir lietuvaitės, visi draugai ir pažįstami reikale malonėkit kreiptis pas savo tautietį, o busite užganodinti.

Adresas: V. Vaidelis, 112 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

FARMOS! Štai puiki progą įgyti Farmą! Žemė apgyventa 61 lietuvių fermerių. Šioj kolonijoj lietuviai turi susiorganizavę "Ukiską Draugystę" palengvinimui ukiminkavimo ir apdirbimui lauka, tapgi susiėslia laike ligos. Ši lietuvių kolonija randasi Lake Maisan paviete, Michigan valstijoj, vakariniam krašte palei ežerą Michigan prie pramopijų miestų ir miestelių; tarpe 4 gelkelių, tarpais gražūs tyro vandens ir žuvingi ežerėliai. Turime toje apielinkėje tūkstantį (1000) pardavimui farmų, geros, derlingos žemės; ir pigios, geros žemės visokiems javams, daržovėms, sodams ir pievoms; pienininkystei, galvijų ir paukščių auginimui. Parduodame pigiai, ant lengvų šmokėjimų. Gali pasirinkti kas kiek žemės nori. Prekė nuo \$10.00 iki \$25.00 už akrą. Norinti pirkti kreipkitės adresu: ANTON KIEDIS, PEACOCK LAKE CO., MICHIGAN.

NAUDOKITES ISZ PROGOS! Biblija - Raštas Sventas, seno ir naujo testamento, 1127 puslapių, drūtuose apdaruose, lotyniškoms raidėms. Kaina \$3.00. Kas pirkis nuo mano Biblija, gaus dovanų metams vieną iš šių laikraščių: «Vienybė Lietuvninkų» metams prekiauja \$2.00, «Lietuvą» - \$2.00, «Kovą» - \$2.00, arba «Kataliką» - \$2.00. O kas užsisakys pas mane vieną iš minėtų laikraščių metams - gaus dovanų konkursuotą J. Gabrio «Geografijos Vadovėljį». Norėdamas gauti Bibliją ir metams laikraštį prisiusk \$3, o norėdamas gauti laikraštį ir «Geografijos Vadovėljį» prisiusk \$2. Piningus atsūkite per Money Orderj muom adresu: J. V. Lutkanskas, 120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

K. STRUMSKIS Duodu lekeijas ant -PIANO- Adresas: 190 High Str., Brooklyn, N. Y. (61)

GERA SVEIKATA

Štai ko sergančiam reikia, gero daktaro, gerų liekartų, o tuoj bus sveikas, teip kaip daugybes sergančių išgydė daktaras Philadelphos M. Klinikos, todėl kad čion nedaro experimentą ant sergančių, kaip daro be praktikos daktarėliai; bet šiam Klinike senai persitikirng geri daktarai darbuojasi, kurie pasekingai, greit ir gerai visokias ligas išgydo ir teip-pat todėl gali Gerai išgydyti, kad šiam Klinike, kiekvienam atsiauskusiam, užrašo ir duoda tikras liekarstas, kurios yra žinomos kaip geriausios ir knrias tik mokslas ir ganta gali pagaminti, nors ir pagabentos iš toliausio kraštų svieto. DŽIAUGIASI ŽMONĖS, turėdami Philadelphioj tokį gerą Kliniką, į kurį kas tik atsiauskia, apturi greitą sveikatą pagelb, todėl lietuviai nereikalauja patekti į „giseftmeikerių“ žydiškų slomezernių rankas, nes šiam Philadelphos M. Klinike geri seni daktarai, teisingos liekarstos ir kiekvienam sergančiam atsiauskusiam užtikrinta sveikatai pagelba. Tas Philadelphos M. Klinikas paties gubernatoriaus legalizuotas.

Kad iš visur žinotų kur išgydyti ir visada atrasti teisingą nuo visokių ligų pagelb kaip iš Philadelphijos teip ir iš tolimų vietų, tad pranešame per laikraštį, kad atsiaukty stačiai lietuviškoje kalboje, o išky apturės visokias rodas ir geriausias liekarstas, pagelbą sveikatai ir neatidėliojant išgydomi bus nuo: skaudėjimo kaujų, snarių, strėny, krutinės, pečių, rankų ir kojų. Nesveikuomu vidurių ir inkstų, zarų ligų. Nusilpėjimo, sunkaus kvėpavimo, nervų, slaptų užsikrečiamų ligų. Blogus sapnus, kosulio, širdies ir galvos ligų. TEIP-PAT MOTERŲ, skausmingas mėnesines ir visas kitas ligas, kurios tik atsiranda varginimui žmonių. Gydomė kaip šviežias teip ir užsienėjusias ligas, nepaisyk kad tau niekas nepagelbėjo, neatidėlok, bet atsiauk lietuviškai, o busi išgydytu nuo visokių ligų, kurios varginimui žmonių atsiranda ir yra išgydomos. KAM mokėti didelius pinigus šundaktariams už be vertės pamiešty vandenį, kad Philadelphos M. Klinikas duoda teisingas, grynas, geras liekarstas už mažą anagradijimą, naujausio sutaisymo ir vartojant tikras gyduoles apturėsi reikalingą gerą sveikatą.

Perstok sirgs kad gali but išgydytu, bet atsiauk nevilkinant prie: The PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC, 1117 Walnut St., Philadelphia, Pa. Ateinantiems valandos: nuo 10 iki 4 po pietų; šventadieniais no 10 iki 1 p.p. Uaturnike ir Petnyčioje nuo 1 iki 8 vakare. Dr. Aleks. Browne, Vyriausiasis Daktaras.

Šiam Klinike tikrai tik mokšiški diplomuoti daktarai gydo: ir vietoje didelių apgarsinimų duoda geras liekarstas, kurios išgydo sergančius, yra tai teisingiausias apgarsinimas.

Bischoff's Banking House

287 Broadway Kampas Reade Gatvės New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori idant jo reikalai butų greitai atlikti, tegul atsiaukia Seniausį Bankinį Namą Uzdėtą 1848 m. (Slovinti po Rediška Kaujeja \$100,000.) Pinigus siunčiamė į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą. Pinigus primame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šipkortes parduodame ant geriausių Gerlaivių visų Linijų ir iš Krajaus už pigiausių prekių. Pašportus dėl keliaujančių į Krajų pastorijame nereikaludami jokių popierių. Davierimasis padarome pigiai ir visas kitas rejeentališkas popieras su palidudijimj Konsulio. Atjioškiojimj dalių atliekame kuoteisingiausiai. Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare. Subatoje iki 8 val. vakare. Nėnėloje nuo 10 iki 12 val. ryte.

LIETUVY, MOKINKIS FOTOGRAFIJŲ AMATO! Dabar geriausia progą, nes išmokinsiu už mažą atlyginimą arba užmokestį. Platesnių šinių klauskite per laiški arba pat atsikite.

Jos. Shukis 20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa. Telephone 2762 Greenpoint. Daktaras Brandšteinas Turėjis praktika Europoje iš metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą. 103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str. Gydo naujaisiu budu ligas vyrų, moterų ir kudikių. Specialistas prie ligų chroniškių (senėjusių). Valandos priemimui ligoniu: Isz ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

Jonas S. Lopatto Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvaniaijos Universitetą), užsima vartymu pravy visuose teismuose. Offisas rannose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA. Office Phone Peoples 87 Bell 47 Residence Peoples 1100

B. HORAK 191 17-th Str. So. Brooklyn, N. Y. DIPLOMUOTA AKUSZERKA Su daug metinia praktika ligonbučiuose New York. Prtims palagos pas save namuose ir eina kitur, prekš vidutinė. Patarimai dykai. Persikėlis iš 601 4-toe ave. po nu. 191 17-th str. čia nestoli 4-toe ave. So. Brooklyn, N. Y.

Geriausias Limentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENIŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ. Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neįsiskok rodos pas kokius nemokjitus žydėlius ar kryžiokius savo prieuolių, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną videntautį, reikalaudamas tikrų grynių ir gydančių vaistų - pas ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ, Plymouth, Pa.

garsų dirbėja „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolų“, o persitikirng, kad neiškleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento. Turime gyduoles nuo visokių liqd, kokios tikrai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kudikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai-Lietuviški“ vaistai iau tūkstančius padarė sveikais - išgydys ir TAVI! Ypatinai SLAPTOS ligas gydomė ir gilioje stapoje užtikrome, kaip kunigas išpažintį. Delto jeigu trūksti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiskiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centų ant atsakymo laišku, o niekomet to nesigalėsi. Adrisuok: Albertas G. Groblewskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

VIENINTELIS LIETUVIŠKAS HOTELIS J. B. DAINIO. Skanus alus, gardi arieka, visoki vynai ir kvepianti cigarai. Vietiniai ir iš apylinkės nepamirškite šios puikios vietos, o busite užganodinti. 36 Oxford Str. Kampas Lee Park Ave. Wilkes-Barre, Penn'a.

H. B. ROSENSON, BROOKLYN, N. Y. Telephone, 1168 Wmambush. PRIETELIAI LIETUVIAI 12 dideliu ir 12 mažu.

20 Metu Senas Laikraštis "LIETUVA" Išaina kas Petnyčia Chicago, Ill. Laikraštis, "Lietuva", 8 puslapių, didelio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštinių ir visuomet pilnas naujausių ir tikrausių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio, ypač iš didžiausio miesto Chicago, kuriame gyvena apie 60,000 lietuvių ir turi šimtus visokių pašelpinių, teatrališkų, bizniškų, ir kitokių draugysčių. „Lietuvos“ prenumerata Suvienytose Valstijose šiaurinės Amerikos: -- Metams \$2.00, pusei metu \$1.00. Kanadoj ir Mexike: -- metams \$2.50, pusei metu \$1.25. Rusijoj, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse: -- Metams - \$3.00, pusei metu - \$1.50. Užsirašyti "Lietuvą" galima kiekviename laike. Užsirašant "Lietuvą" reikia drauge ir prenumeratą siųsti per padto Money Orderj arba pinigais registruotame laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip: A. OLSZEWSKI 3252 So. Halsted St., Ghicago, Ill. Rašyk tuojaus, o gausi vieną "Lietuvos" numer: ant pažiuros dykai.

Baltramiejaus Naktis. Yra tai puikus prancouzj romanas Svarbų tikėjimiki ginčai. Labai žingėdijos paslaptis karalių, vyskupų ir kunigių. Kaip dievobaimingi katalikai, su bažnyčios palaiminimu, tik viena nakčia Paryžiuje iškerdė 60 tūkstančių žmonių, priestingų popiežiui. Dviejų mirstančių kalba bedievio su kataliku, kaip jie tada atjaudia ir kaip brolis brojį dėlėi karaliaus nukovė ir daug visokių akvyvumų mielijantiems žmonėms. Kniagal tą knyga draudžia skaityti. "Baltramiejaus Naktis" didelė knyga; kaina tik 75c. Ji reikalinga kiekvienam perskaityti, iš kelių tūkstančių likkast jau tik 200 egz. Pasi-skrubink gauti. Siunčiant orderj, adresuoti ant išleidėjo vardo: J. NAUJOKAS 120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. Vienas Doleris Dovanų. Kuris per mane užsirašys sau, arba kitą naują skaitytoją laikraščiui prikabalins, prisidūnant \$2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš čion pamintėtų laikraščių, t. y. „KOVA“, „LIETUVA“, „VIENYBĖ LIETUVNINKŪ“, ar „LAISVĄJĄ MINTĮ“ per šiuos metus, gaus dovanai geriašją knyga „BALTRAMIEJAUS NAKTIS“ ir dar GRAMATIKĄ (MOKYTOJĄ) iš kurios išmoksi anglišką kalbą, taip labai reikalingą Amerikoje. Laikraščių prenumerata metams visiek 2 dol. kaštuoja, bet kuris per mane užsirašys, tai gaus ir laikraštį ir labai naudingas knygas. Kaip tik prisiek 2 dol. už naują skaitytoją, tuojaus viską apturės. Metai skaitosi nuo dienos užsirašymo. J. NAUJOKAS

THE AMERICAN Labai puiki mašina drukavojimui laišku. Preke \$7.00. Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir drūčiai padaryta, visa jos s iefema gražiai sutaisyta. Ji parsiuduoda po \$10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrinelė 2 dol. Kam reikalinga taktiai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemodanėljį, gali nešti kur nori. Pati skrynelė \$3.00 O mašina. \$7.00 Dabar yra gera progą šitą mašiną pigiai nusipirkti. J. J. Pauksztis & Co. 120-124 Grand str. Brooklyn, N. Y.

W. SŁOMINSKA, CHICAGO, ILL. 679 Milwaukee Avenue. Mano Dirbtuve tapo Apdovanoja DWIEMS MEDALIAIS ant Kosciuszkos Parodos už rupepingą, teisingą ir artistišką išdirbimą. KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt. Turite už garbę apreikasti guostuoliams Kunjrams ir guodotiz. Draugystėms, kad aez dirbu wne augszciaus pamintus dsig or Pigiausiai, Tel-ingiausiai ir Geriausiai, nes per 30 metų žastidama išdirbimats geriau geriauaug praktika ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau ne g kiti fabrika. su guodome W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.